

**Norges Kvinne- og
familieforbund**

ÅRBOOK 2014

Midt i samfunnet
- fortsatt videre

Kvinner og pensjon - Familien i sentrum
Et varmere samfunn
Inkluderende lokalmiljø

En stor takk til lagene og medlemmene for flott innsats i lokalmiljøet.
Vi håper at Årboken 2014 kan inspirere til å fortsette dette arbeidet.
Takk til alle kretser og komitéer som har levert inn årsmeldinger for 2014
og med det bidratt til innholdet i denne Årboken.

Redaksjon: May-Britt Havnsund og Roar Skaug Larssen
Layout: Roar Skaug Larssen

Utgitt: September 2015

Norges Kvinne- og familieforbund

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) er en partipolitisk nøytral interesseorganisasjon som arbeider med kvinne- og familiepolitiske spørsmål og som ble stiftet i 1915 under navnet Hjemmenes Vels landsforbund. Hjemmenes Vels landsforbund var den første husmororganisasjonen i Europa. I 1933 endret organisasjonen navn til Norges Husmorforbund, og i 1997 til Norges Kvinne- og familieforbund.

K&Fs formålsparagraf

Norges Kvinne- og familieforbund er en landsomfattende, partipolitisk uavhengig kvinneorganisasjon. Vi arbeider for anerkjennelse av kvinners ulike valg gjennom livsfaser. Verdsetting av familien som bærebjelke i utviklingen av et godt samfunn.

selvutvikling, mens vi påvirker nærmiljø og samfunn. K&F har siden 1997 utgitt et eget prinsipprogram. "Kvinner & familie" er vårt medlemsblad. Vi hjelper med å starte lokallag der folk bor. Som K&F-medlem er man med å påvirke både nærmiljø og sentrale myndigheter.

K&F setter disse sakene på dagsorden:

- Kvinner og pensjon
- Familien i sentrum
 - Innføring av skolemåltid
 - Omsorgslønn
- Et varmere samfunn
 - Motarbeide vold og mobbing
- Inkluderende lokalmiljøer
 - For integrering av innvandrere/asylsøkere

K&Fs arbeid

K&F er spredt i nesten alle landets kommuner. Vi har medlemmer i alle aldre, yrker, partier og livssituasjoner. Som medlem kan man velge å jobbe med nærmiljøet, med kvinne- og familiepolitikk eller forbruker- og internasjonale spørsmål. Som medlem får du muligheten til å luften tanker, ideer og kreativitet i et lag i nærmiljøet. K&F arrangerer møter, kurs og studieringer, som betyr trivsel og

I tillegg til dette har forbundet prosjekter flere steder i verden. Vi arbeider også med kvinne- og familiepolitiske spørsmål internasjonalt.

*Prinsesse Astrid fru Ferner.
Vår høye beskytter som vi er meget stolte av.*

Foto: Sven Gj. Gjeruldsen, Det kongelige hoff

INNHOOLD

Forbundsleder har ordet	3
Årsmeldinger fra forbundet	4
Årsmeldinger fra komitéer og utvalg	10
Årsregnskap	17
Revisjonsberetning	19
Fonds og legater	21
Uttalelser	22
Høringer	35
Pressemeldinger	39
Årsmeldinger fra kretsene	47
Statistikker	69
Representasjon	71
Tillitsvalgte og ansatte	72

FORBUNDSLEDER HAR ORDET

Midt i samfunnet – fortsatt videre

Landsmøtets vedtak om tema for kommende periode gir klare signaler. Arbeidet i den retningen startet allerede i 2014 – året før vårt 100-års jubileum. Det er hevet over tvil at vi er midt i samfunnet. Videre er det klart at vi har klare meninger og synspunkter og engasjement. Vi er fulle av energi både lokalt, i fylker og nasjonalt. Vi tar tak og peker på utfordringer som må løses, vi kommer med fremtidsrettede tiltak.

Med tanke på forbundet var debatten om fremtidig organisering av arbeidet i forbundet saken som engasjerte. Debatten gikk rundt i hele organisasjonen og på landsmøtet. Vedtak ble at dette skal vi bruke kommende landsmøteperiode til å diskutere. Engasjementet viser at forbundet betyr mye for medlemmene våre. Det er viktig også med tanke på arbeidet fremover. Vi gleder oss over at vi oftere og oftere inviteres til møter og seminarer for å fremme våre synspunkter. I løpet av et år er det ikke få uttalelser vi gir og gledelig er det når vi ser at noen av våre tanker og ideer tas med videre.

Selv om vi i 99 år har fremmet forslag og innspill, så er det vemodig å konstatere at det fortsatt er mange steder i landet hvor det ikke er tilbud om hjelp dersom mor eller far i en familie med barn blir syke. Forsatt kjemper vi for å få husmorvikaren gjeninnført. Forsatt må vi kjempe for verdige retningslinjer for omsorgslønn. Variasjonene fra kommune til kommune er altfor store. Det må ikke være slik at hvilken kommune du bor i er avgjørende for om du får den nødvendige hjelpen eller ei.

I Beredskap er viktig for oss alle. Skal vi ha trygge og robuste lokalsamfunn er hverdags-beredskapen viktig for de som bor der. Da trengs telefon blant annet. Ikke alle steder er det god nok dekning med mobil. Ikke alle deler av landet har mulighet for internett heller. Etter intens argumentasjon overfor regjering og Telenor fikk vi endelig gjennomslag for at fasttelefonettet ikke skal legges ned. Folk skal få ha muligheten til å beholde fasttelefon så lenge de ønsker. Vi gleder oss over dette, men vet av erfaring at vi likevel må følge med. Og da er det godt for oss med medlemmer som nettopp er det – vår lytteliste i lokalsamfunnene. Selv om regjeringen sier de ikke vil legge ned lokalsykehus, så går det mot nedleggelse flere steder i landet. Da rammes også det lokale fødetilbudet. Forsatt er det slik at drektige kyr har bedre «fødetilbud og beskyttende regler» enn fødende kvinner.

Vår internasjonale aktivitet når stadig nye engasjement-topper. Vi deltar i internasjonale fora både gjennom vårt internasjonale forbund og andre internasjonale organer. Det å være vertskap for vårt internasjonale forbunds Europakonferanse ga økt interesse for dette arbeidet blant flere av medlemmene. Vi er aktive i Nordens Kvinneforbund også. Dette krever både tid og krefter. Men samtidig får vi informasjon og kunnskap i saker som er viktige for oss, familien og samfunnet rundt oss.

Denne kunnskapen skal vi bruke i jubileum-såret 2015. Da kommer vår «fremtidspakke». Det er vår gave til samfunnet i forbindelse med markeringen. Det er vårt signal om at vi har livskraft, tanker og ideer videre de kommende år.

Elisabeth Rusdal

FORBUNDETS ÅRSMELDING 2014

Innledning

Året 2014 har vært et aktivt og engasjerende år for organisasjonen. Aktiviteten har skjedd ute i lokallagene og i forbundet sentralt. Vi ser at stadig flere av våre saker kommer på dagsorden.

Vi opplever stadig oftere å bli bedt om å komme med våre synspunkter, holde innledninger og delta i møter, seminarer og konferanser. Vi registrerer at lagene er aktive i sine nærmiljøer og bidrar med aktiviteter og tiltak som skaper gode og positive lokalsamfunn.

Selv om forbundet først fyller 100-år i 2015 er planlegging godt i gang for markeringen. Rundt i landet engasjerer kretser og lag seg i forsøket på å lage verdens største lapp-eteppe. Dette arbeidet avsluttes i forbindelse med jubileums-markeringen i september 2015.

Organisasjon

Medlemmer

31. desember 2014 hadde vi:

3629 medlemmer.

3292 hovedmedlemmer,

61 juniormedlemmer,

187 direkte medlemmer og

70 familiemedlemmer.

Det er registrert 19 æresmedlemmer,

hvorav 1 æresmedlem i forbundet sentralt.

Vi har 220 lokallag, hvorav 5 lag som er direkte tilsluttet forbundet. Vi har 19 kretser. Det er 2 kretser som har grupper.

Mot slutten av året ble et nytt lokallag startet, Ringerike kvinne- og familielag. I løpet av året har 20 lag og 1 gruppe lagt ned sin virksomhet.

Sentralstyret

Sentralstyret har bestått av:

Forbundsleder:

Elisabeth Rusdal

Nestleder:

Sonja Kjørlaus

Styremedlemmer:

Else Angeltveit — til 19. oktober

Anne Enger — til 19. oktober

Eldbjørg Gunnarson — til 19. oktober

Liv Holst — til 19. oktober

Olaug Tveit Pedersen

Wenche Rolstad — fra 19. oktober

Christine Andreassen — fra 19. oktober

Varamedlemmer:

Wenche Rolstad — til 19. oktober

Wenche Hoel — til 19. oktober

Liselotte Bjelke — fra 19. oktober

Ann-Louis Nordstrand — fra 19. oktober

Det har i løpet av året vært avholdt 8 sentralstyremøter, hvorav et via e-post og et som telefonmøte. De øvrige over minst 2 dager. Mellom styremøtene har styret hatt kontakt via e-post.

Styret har i løpet av året behandlet 117 saker. Fortsatt er økonomien og medlems-utviklingen viktige saker. Styret er av den oppfatning at man har god kontroll på situasjonen og klarer å møte de utfordringer som har kommet. Organiseringen av arbeidet i forbundet i fremtiden har vært viet mye tid. Vi ser at det er behov for å endre på organiseringen for å møte morgendagens utfordringer. Tiden er slik at medlemmer og potensielle tillitskvinner ikke har samme tid til disposisjon til arbeid som i tidligere tider.

Organisasjon

Fullstendig oversikt over aktiviteten i kretsene fremgår av kretsens årsmeldinger. Fortsatt sliter noen kretser med å klare nok tillitskvinner til de ulike vervene. Dette til tross, så ser vi at kretsene mange steder er flinke til å synliggjøre forbundets saker og det arbeidet som drives. Sentralstyret er opptatt av arbeidet i kretsene og tilbyr årlig å komme på besøk med foredrag. Mange velger at dette skal skje i tilknytning til årsmøtene.

Basert på tidligere års erfaringer ble det også i 2014 utarbeidet et eget foredrag som ble benyttet ved besøkene. For å bedre informasjon om alt arbeidet som skjer ute, har sentralstyret bedt om å m tilsendt referater fra kretsstyrenes møter. I løpet av året har flere kretser fulgt denne oppfordringen. I tillegg har sentralstyret fordelt kontaktansvar for den enkelte krets mellom seg. Det har vært kontakt mellom sentralstyrets medlemmer og kretsene enten på telefon eller via e-post i løpet av året. Dette har vært nyttig både for sentralstyret og kretsene.

Vi ser at det er stor og god aktivitet svært mange steder i landet. Aktivitetene som skjer bidrar til å skape gode nærmiljøer og økt trivsel i lokalsamfunnene. Det er ikke dugnadstimer og frivillig innsats som våre medlemmer og tillitsvalgte utfører i

løpet av året. Noen aktiviteter er faste og tradisjon i lokalsamfunnet. Likevel finner mange lag plass til nye aktiviteter og nye tilbud.

Flere aktiviteter er for å skaffe midler slik at laget kan gi tilskudd til andre, enten til andres aktiviteter eller til anskaffelse av utstyr eller ting som det er behov for. I tillegg stiller mange på stand med servering av mat i forbindelse med større arrangementer i lokalsamfunnet. Vi er imponert over alt som skjer — mange lag har medlemmer med etterhvert relativ høy alder eller laget sliter med å få tillitskvinner. Men aktiviteten holder de i gang. Det står det stor respekt av.

Komiteer og utvalg

Det har ikke vært møter mellom ledelsen og Kontrollkomiteen i år. Forbundsledelsen har ved et par anledninger henvendt seg til Kontrollkomiteen for å sikre riktig forståelse av vedtektene når spørsmål har dukket opp. Forbundsleder har hatt et møte med Valgkomiteen. Formålet da var tanker rundt fremtiden. Det har vært jevnlig og god kontakt med internasjonalt utvalg og med beredskapsutvalget. Dessverre har ikke økonomien tillatt store bevilgninger til utvalgene. Dette har medført at beredskapsutvalget ikke har kunnet møtes. Forbundsleder og sentralstyrets representant har hatt god kontakt med utvalget via e-post og på telefon. Internasjonalt utvalg har ansvar for forbundets prosjekter og mottar tilskudd fra myndighetene til administrasjon av prosjektene, og dermed klarer de å møtes. Forbundsleder og nestleder har møtt i møter i internasjonalt utvalg i den utstrekning det har vært mulig.

Både internasjonalt utvalg og beredskaps-utvalget har bidratt med innspill og forslag til høringsuttalelser i de tilfeller det har vært saker innenfor deres arbeidsområde. Sentralstyret er glade for den kunnskap og som utvalgenes medlemmer besitter. Det bidrar til at forbundet kan komme med gode og velbegrunnede innspill i sakene.

Andre organisasjonssaker

Sentralstyret har på forsommeren og tidlig høst brukt tid på diskusjon om hvordan fremtidig organisering av forbundet kunne søres. Bakgrunnen har vært det stadig økende problem med å få tillitsvalgte — og da særlig til kretsene. Videre opplever vi at lag legger ned og at andre lag ønsker å stå tilsluttet direkte til forbundet. Vi mottar også signaler om at nye

medlemmer heller vil stå tilsluttet forbundet direkte. Sentralstyret utarbeidet et forslag til fremtidig organisering. Dette ble presentert i medlemsbladet i begynnelsen av juni. Der ble også det enkelte medlem invitert til å komme med synspunkter på forslaget. Det kom tu tilbakemeldinger fra enkelt-medlemmer. Derimot kom det en del tilbakemeldinger fra organisasjonsledd. Det var flere som synes dette kom for brått på. Sentralstyret behandlet alle tilbakemeldingene og fremmet forslaget for landsmøtet. Saken ble ikke vedtatt der, men utsatt til 2016.

Organisasjonskurs

Også i 2014 inviterte sentralstyret til organisasjonskurs. Dessverre var det liten påmelding og kurset ble avlyst.

Økonomi

Sentralstyret har fortsatt fokus på økonomi og følger utviklingen tett. Situasjonen er i stadig bedring og det gjør at vi ser lettere på hverdagen. Medlemsutviklingen har mye å si for den økonomiske situasjonen. Kontingent-inntektene er svært viktige for oss. I tillegg betyr medlemstallet noe med tanke på statlig støtte. Dessverre er fortsatt medlemstallet noe synkende.

Vi har også i 2014 hatt lotteri. Takket være bidrag til gevinster fra kretser og lag og god innsats med salg av lodd, så har lotteriet også i år sikret oss et viktig tilskudd økonomisk. Lotteriet ga et overskudd på litt over 137 000 kroner i 2014 som var ny rekord.

Vi mottok kroner 190 238 i statlig driftstilskudd. Dette er en liten nedgang fra 2013, fra den nye tilskuddsordningen for samfunnsnyttige organisasjoner mottok vi 181 289 kroner.

Momskompensasjonen utgjorde 106 910 kroner og dette er en økning fra 2013. Vi mottok 40 000 kroner som bidrag til seminarene «Se meg — hør meg» fra Oslo krets. Året 2014 ga også et lite overskudd i driften, selv om dette ikke var så stort som tidligere år. Det føles godt at vi nå har bygget opp egenkapitalen. Likevel vil det fortsatt være behov for stort fokus på økonomien. Dette for at den positive utviklingen de siste årene skal

Sekretariatet

Det var ved årets start 1,3 årsverk i sekretariatet fordelt på to stillinger. I tillegg har vi regnskapsfirma til føringen av dette. Redaktøren for medlemsbladet er honorert med fast sum for hver utgave av bladet.

I løpet av året er organisasjonssekretærens stilling justert ned til 50 % etter eget ønske. Økt aktivitet medfører ekstra arbeids-belastning på sekretariatet selv om styrets medlemmer forsøker å bidra som best de kan. Vi fikk i løpet av året en hospitant i 50 %. I tillegg opprettet sentralstyret en midlertidig stilling i 50 % fra oktober. Ved slutten av året har vi derfor årsverk samt en hospitant i 50 %.

Dette har vært Viktige bidrag, men har ikke avhjulpet situasjonen fullstendig. Dersom bedringen i økonomien fortsetter, må det forsøkes å utvide noe mer.

Medlemsregister

Driften av medlemsregisteret har i mange år vært utført av et eksternt firma. Dette har vært kostnadskrevenende i tillegg til at det ikke har gitt oss en fullgod løsning. I og med at den økonomiske situasjonen har bedret seg, besluttet derfor sentralstyret at vi skulle anskaffe vårt eget medlemsregister og drifte dette selv. Målet har vært at det nye registeret skulle være i full drift fra januar 2015. Vi tror at dette i tillegg til å være kostnadsbesparende vil være noe arbeidsbesparende. I tillegg vil vi lettere kunne følge opp medlemsmassen vår og kontingen-tinnbetaling.

Landsmøtet

Landsmøtet ble arrangert i Oslo-området 17. – 19. oktober. Det var knyttet litt spenning til landsmøtet denne gangen. Årsaken var at det var første gang forbundet sentralt Sto som arrangør. I tillegg var det første gang alle lag kunne sende en delegat.

Tema for landsmøtet var «Midt i samfunnet – fortsatt videre». Fylkesmann for Oslo og Akershus, Valgerd Svarstad Haugland hilste landsmøtet velkommen under åpningen. Landsmøtet som samlet over 70 delegater stemmerett. I tillegg var det hilsener fra KFB og FOKUS.

Hovedtaler til landsmøtet var Torild Skard, som tok for seg morsrollen. Landsmøtets store sak gjaldt fremtidig organisering av arbeidet i forbundet. Her var engasjementet stort og landsmøtet fikk god tid til debatt. Saken ble vedtatt utsatt til 2016.

I tillegg til ordinære landsmøtesaker behandlet landsmøtet forslag om endring av formåls-paragrafen, som ble vedtatt. Lands-møtet vedtok også sentralstyrets forslag om å redusere antall sentralstyremedlemmer fra 5 til 3. Totalt består nå sentralstyret av 5 medlemmer.

Landsmøtet vedtok også å redusere kontingenten for 2015 fra 526 kroner til 490 kroner. Kontingenten for direkte medlemmer ble hevet til 300 kroner. Takket være god planlegging fra landsmøte-komiteén og sekretariatet og gode hjelpere ble det et vellykket og inspirerende landsmøte.

Prioriterte oppgaver

Husmorvikar

Via media kom det tragiske historier om manglende tilbud om hjelp til barnefamilier når sykdom oppsto. Vi reagerte og deltok i debatten. Hjelp til denne gruppen er et kommunalt ansvar. Vi ser at en del kommuner fortsatt ikke har et slikt tilbud. Andre kommuner har et svært begrenset tilbud. Manglende økonomisk prioriteringer med tanke på dette, synes som en av årsakene. I en periode ble husmorvikar og behovet for gjeninnføring av dette en viktig politisk sak. Noen politiske partier har ført dette opp i sine kornmunevalgprogrammer. Vi skal følge nøye med og påse at dette kan bli en realitet. Behovet for husmowikar var også et forslag vi la frem i møte med Arbeiderpartiets helsepolitiske utvalg på Stortinget.

Helse

Arbeidet med fødetilbudet fortsatt også i 2014. Gjennom innlegg i media og henvendelser til regjeringen har vi forsøkt å få stanset nedleggelsen av lokale fødestuer. Så langt har nedleggelsene bare fortsatt. I innspillene til forslag til statsbudsjett for 2015 tok vi opp dette. Men fortsatt må vi konstatere at fødetilbud legges ned ulike steder i landet. Vi har også levert innspill til regjeringens arbeid med en ny Folkehelsemelding som vil komme i løpet av 2015.

Omsorgslønn

Vi har fulgt opp vårt arbeid rundt omsorgslønnsordningen. Vi har fremmet forslagene fra 2013 på nytt og vi har etterlyst svar. Videre har vi foreslått i møte med Arbeiderpartiets helsepolitiske utvalg at ordningen må forbedres. I det møtet fikk vi gode tilbakemeldinger.

Beredskap

Hverdagsberedskap har vært i fokus også i 2014. Vi har reagert skriftlig både til regjering og Telenor på

vedtaket om at Telenor skal fase ut fasttelefonnettet. Telenor mener fortsatt at det ikke vil oppstå problematiske situasjoner når fasttelefonnettet legges ned. Via media og tilbakemeldinger fra medlemmene ser vi at her tar Telenor feil. Gleden er stor når vi rett over nyttår 2015 får melding om at Telenor vil la de som ønsker beholde fasttelefon. Det viser at det nytter.

Vi har også med bakgrunn i gjentatte tilfeller av flom og ras mange steder tatt opp spørsmålet om matberedskap og behovet for såkorn. Her har vi ikke fått gehør. Regjeringen mener at vi gjennom andre land, kan gi bistand om nødvendig.

Pensjon

Kvinner og pensjon er igjen et aktuelt tema. Vi ble i løpet av 2014 gjort oppmerksom på at en gruppe kvinner i bestemorgenerasjonen ikke har titt den enkepensjon de burde hatt fra Statens pensjonskasse. Dette skyldes en lovendring med tilbakevirkende kraft. Foreløpig har dette ikke gitt resultater, men arbeidet vil fortsette i 2015.

Vold

En utgave av medlemsbladet «Kvinner & Familie» har i 2014 tatt opp spørsmål knyttet til vold. I tillegg har vi igjen tatt opp med ulike medieredaksjoner uheldige innslag av vold. Det synes som om redaksjonene er mer opptatt av salg enn å tenke på sitt samfunnsansvar. I løpet av 2014 synes vi å ha registret en bedring.

Krisesentrene landet over melder om kapasitetsproblemer. I noen tilfeller viser det seg at kvinner oppholder seg over ett år ved et krisesenter. Det har aldri vært meningen med dette tilbudet. Vi har tatt til ordet for at det bør etableres et ettervernsenter for de som har et mer langvarig behov. Dette er et forslag også krisesentrene og andre aktører støtter. Det gjenstår å se om dette blir gjennomført.

Vi hadde planlagt 4 seminarer rundt i landet vold skulle være tema. Seminarene skulle arrangeres i samarbeid med kretser. I november ble det arrangert tre seminarer. Felles betegnelsene for seminarene var «Se meg – hør meg». Tema i Haugesund var «Vold i nære relasjoner», i Bodø der «Kvinner og barn i konflikt» var tema og et i Oslo der «Vold mot eldre» var tema.

Deltagelsen var noe vekslende, men opp mot et par hundre deltok på de tre seminarene. Internasjonalt engasjement Forbundet var vertskap for ACWW Europakonferanse. Konferansen ble holdt i Bergen i

begynnelsen av mai. Tema for konferansen var «Women make a difference».

Tema ble belyst med foredrag både fra lokale innledere og fra nasjonale innledere. Statsråd Solveig Horne åpnet konferansen. I tillegg var det en dag med sightseeing. Rundt 100 personer deltok på konferansen. Forberedelsene til ble kort og intenst. I forbindelse både med planleggingen og gjennomføringen var ACWWs Europa-president Valerie Stevens på flere besøk i Norge. I løpet av sine besøk fikk hun også treffe medlemmer og myndighetspersoner av nytte for ACWW.

Bergen og Midthordland krets var viktige støttespillere og hjelpere i forbindelse med arrangementet. Ut fra de tilbakemeldingene vi fikk, var det fornøyde deltagere som dro hjem. Konferansen ga også et overskudd som ble delt mellom ACWW og vårt forbund.

Bidrag i form av Pennies for friendship ble samlet inn på ulike arrangementer. I tillegg går 1 krone av medlemskontingenten til dette. Flere kretser og lag er flinke til å samle inn ekstra bidrag. Dette at vi i 2014 sendte 4 294 kroner til ACWW.

Finland hadde ansvaret for Nordens kvinne-forbunds konferanse i 2014. Denne ble holdt i Rovaniemi i slutten av juni. Over 30 deltagere fra forbundet var med på konferansen der tema var «Gränslösa kvinnor i norr».

Vårt forbund har også i 2014 hatt presidentskapet i Nordens Kvinneforbund. Internasjonalt utvalg har ansvaret for forbundets prosjekter. Tilskudd til prosjektene mottas fra Norad. I tillegg mottar vi mye støtte fra kretser og lag. Mer om dette kan leses i utvalgets egen rapport.

Anne Marit Hovstad, forbundets prosjektleder er leder av ACWWs prosjektkomité. Dette er et stort ansvar og en arbeidskrevende oppgave. Forbundet har et samarbeidsprosjekt med krisesenteret i Sibiu, Romania støtte av EØS-midler. Prosjektet er treårig.

Forbundet skal i løpet av denne perioden delta på 5 seminarer. TO seminarer ble holdt i 2014 og de resterende skal holdes i 2015. Forbundsleder ble tildelt et reisestipend fra FOKUS for deltagelse på Europaregions Genève NGO-forum Beijing +20.

Studiearbeid

Mange lag arrangerer kurs og har gjort dette i mange

år. Tradisjonelt er det mange kurs rundt håndarbeidsteknikker. I tillegg har det vært kurs i organisasjonsarbeid og prinsip-programmet. Sentralstyret ønsket å øke sin kunnskap i med media og gjennomførte et kurs i dette i tilknytning til et sentral-styremøte.

Nestleder Sonja Kjølraug har deltatt i en gruppe i Studieforbundet næring og samfunn som utvikler et organisasjonskurs til bruk for alle studieforbundets medlemmer. Anne Enger er medlem av studieforbundets Styre.

Kommunikasjon

Medlemsbladet er fortsatt vår viktigste informasjonskanal. Bladet kom ut med 3 utgaver i 2014.

Temaene har vært:

Kvinner, stemmerett og grunnloven

Tårnfrids dilemma

Bevist forbruker?

Tillitsvalgte, kretser og lag har bidratt med artikler og stoff til bladet i tillegg til de artiklene redaktøren; Lene Søgaard Gloslie har skrevet.

Kommunikasjon med medlemmene

Direktemedlemmer og nye medlemmer har titt tilbud om å nyhetsoppdateringer via e-post innenfor kvinnepolitikk, familiepolitikk, forbruker-æpolitikk og vårt internasjonale engasjement. En del har takket ja til dette.

Informasjonen har vært sendt ut med ujevne mellomrom. I forbindelse med utsendelsen av kontingenten ble det også i 2014 laget et eget brev som vedlegg til giroen med informasjon om viktige saker forbundet hadde med og hvilke planer vi hadde videre. Brevene har vært positivt mottatt.

Lagsutsendelse

I løpet av året har det vært 3 lagsutsendelser. Innholdet har vært tips/ideer, informasjon og annet organisasjonsstoff. Kretsene. Infor-masjon til kretsene har skjedd via e-post. Vi har forsykt å sende informasjon noe mer samlet.

De ganger vi har hatt utspill i media som vi har regnet med Ville medføre oppslag har vi sendt informasjon til kretsene fortløpende. Stadig flere kretser sender informasjonen videre til lagene sine.

Nettsidene

Disse har vært fortløpende oppdatert. Sentral-

styremedlem Eldbjørg Gunnarson har hatt ansvaret for nettsidene og har aktivt arbeidet for at nyhetene fra forbundet skal finnes på nettsidene. I løpet av 2014 ble nettsidene oppgradert og omarbeidet noe.

Hospitanten har også deltatt aktivt i oppdatering og oppgraderingen av nettsidene. Oppgraderingen har gjort det mulig for lag og kretser å legge inn sine aktiviteter i kalenderen på forsiden slik at potensielle medlemmer kan informasjon og eventuelt delta. Facebook.

Forbundets Facebooksider har vært brukt flittig for å bringe ut forbundets synspunkter. Vi ser av statistikken at stadig flere følger oss og at vi når ut til nye og større grupper. Vi håper at dette på sikt vil gi oss flere nye medlemmer. Forbundet sentralt har sendt ut en rekke pressemeldinger om aktuelle saker. I tillegg opplever vi oftere at media selv tar kontakt for å forbundets kommentarer og syn.

Gledelig er det at flere kretser sender pressemeldingene til sine aviser. Stadig oftere kommer dette på trykk. I tillegg sendes det leserinnlegg – her sliter vi nok noe ennå med å m det på trykk i riksdekkende medier. Lag og kretser er flinke til å sende im og dette kommer lettere på trykk.

Vi har i de tilfeller vi har vært inviter, deltatt på debatter i radio og tv. Responsen etter slike innslag har vært god, både fra medlemmer og andre.

Høringer og henvendelser til myndighetene

Vi mottar en rekke saker fra myndighetene og andre til uttalelse. Mengden er såpass stor at sentralstyret prioriterer dette Vi har ikke kapasitet til å besvare alle. Utgangspunkt i slike prioriteringer er landsmøtets vedtatte prioriterte oppgaver og saker som er særlig viktige for forbundet.

Uttalelsen har i hovedsak vært utarbeidet av sentralstyrets medlemmer. I de tilfeller der det er aktuelt har uttalelsene vært sendt kretser eller utvalg for å innspill.

På eget initiativ har forbundet sendt henvendelser til departementer, de politiske partiene på Stortinget og andre etater med aktuelle og viktige saker for forbundet. Dette arbeidet krever tid, men er viktig for å kunne få gjennomslag for de sakene forbundet arbeider med.

Vi har også ved et par anledninger vært invitert til å

komme med innspill i seminarer i regi av enkelte departement. Vi har også deltatt i innspill-seminarer på Stortinget enten i regi av komiteer på Stortinget eller enkelte av partiene.

Sluttord

Iver og glød har preget 2014. Debatter om sakene våre har vært mange. I tillegg har vi våget interne debatter og menings-utvekslinger. Vi har lagt bak oss et landsmøte med lange og gode debatter.

Vi har vist at vi kan stå samlet og våge å se på ulike løsninger av arbeidet. Vi har vist at vi kan samarbeide, samhandle og bidra i utviklingen av gode nærmiljøer og skape gode rammevilkår for familiene.

*Fra venstre: ACWW's nyalgte verdenspresident Ruth Shanks, leder av internasjonalt utvalg Kristin Hansen og forbundsleder Elisabrth Rusdal
Verdenspresidenten besøker K&Fs sekretariat i forbindelse med Europakonferansen i Bergen.*

Det som er oppnådd og gjennomført i 2014 har vært mulig takket være innsatsen til tillitsvalgte, ansatte og enkeltmedlemmer. Dette har hatt stor betydning både for forbundet, lokalmiljøene og samfunnet rundt oss.

Takket være alt dette kan vi trygt si at vi har hatt felles målsetting om at vi sammen skal gå fremover og da med fokus på mer enn meg og mitt. Vi vit være midt i samfunnet og komme med forslag til veien videre for samfunnet rundt oss.

*Fra venstre: Europapresidenten Valerie Stevens og forbundsleder Elisabeth Rusdal.
ACWW Europakonferanse i Bergen 1. – 4 mai.
Verdens president Ruth Shanks hilser konferansen.*

K&Fs KOMITÉER OG UTVALG

Valgkomiteen

Komiteén har bestått av:

Leder:

Kari Lahn Knudsen - til 17. mars 2014

Leder:

Anna Solberg - fra 18. mars 2014

Medlem:

Inger Vestby

Gjertrud Vik

Varamedlem:

Irene Halland Bjørgen

Edel Mikkelsen

Året 2014 startet med møte i valgkomiteén i Bergen 4. februar der følgende møtte: Kari Lahn Knudsen, Edel Mikkelsen og Anna Solberg.

Leder av valgkomiteén, Kari Lahn Knudsen, hadde laget ferdig et oppsett for høstens valg med oversikt over dem som står på valg, med tidsfrister for innlevering av forslag til de ulike verv. Denne informasjonen skulle sendes ut i forbundets lagsutsendelse og i bladet og ble senere sendt ut med noen justeringer.

Det viste seg at Kari Lahn Knudsen, leder av valgkomiteen, hadde hatt en del helseplager det siste halve året, med utsikt til en øyeoperasjon en gang i 2014. Resten av valgkomiteén fant det derfor mest betryggende å fristille Kari fra dette vervet og innkalle en vararepresentant for at komiteen skulle bli fulltallig.

Etter en del frem og tilbake ble det bestemt å innkalle Inger Vestby fra K&F, Grindvoll og Lunner. Valgkomiteén fant da at Anna Solberg skulle stå som leder og de to andre som medlemmer i komiteén.

Komiteén jobbet for å få ut den nødvendige informasjonen til lag og kretser, innen fastsatt frist, for å få inn forslag til kandidater på sine årsmøter. Kretslederne ble kontaktet og fikk ny oppfordring til å påvirke sine lag til ekstra innsats for å skaffe kandidater. Arbeidet foregikk mye via e-post og telefon. Siste møte i valgkomiteén foregikk i Oslo den 21. august, sammen med representanter for forbundsledelsen og administrasjonen, for å diskutere opplegg for valget og en siste oversikt over kandidater til de ulike verv. Ved fristens utløp for kandidater til forbundsleder og nestleder hadde komiteén fått inn 30 forslag på Elisabeth Rusdal som forbundsleder og 25 forslag på Sonja Kjølraug som nestleder. Disse stilte da som kandidater ved årets valg.

Utover sommeren kom det inn en del forslag til de andre vervene som skulle dekkes, i tillegg til dem som allerede var kommet inn i juni. Ved landsmøtets start var alle verv dekket.

Resultat av valgene ved landsmøtet i 2015:

Forbundsleder:

Elisabeth Rusdal

Nestleder:

Sonja Kjølraug

Sentralstyre:

Wenche Rolstad, Jevnaker

Olaug Tveit Pedersen, Stavanger

Christine Andreassen, Bergen,

Vara til sentralstyre:

Liselotte Bjelke, Akershus

Ann Louis Nordstrand, Vestfold

Kontrollkomiteen

Komiteen har hatt følgende sammensetting:

Leder:

Kristin Hansen

Medlem:

Vigdis Løseth

Gerd Røsberg

Kontrollkomiteens mandat i følge vedtektene er å føre tilsyn med K&Fs virksomhet og påse at alle vedtak er i tråd med organisasjonens formål, vedtekter og landsmøtevedtak. Det skal også legges vekt på de økonomiske forhold og disposisjoner for virksomheten, i tillegg kan komiteen vurdere spesielle organisasjonmessige forhold.

I denne perioden har Kontrollkomiteen fått forelagt følgende saker:

1. Spørsmål om tolking Vedtekter for lag av §§ 4 og 8 ved nedleggelse av lag hvor det ikke har vært aktivitet i flere år. Uttale er gitt og med forslag om uttømmende vedtektsendring i § 8 for å klargjøre problemstillingen ved senere anledninger.
2. Full orientering om behandling av utnevnelse av nytt medlem til valgkomiteen, da tidligere medlem trakk seg.
3. Spørsmål om tolking av § 8 Vedtektsendringer hva «klargjøring av teksten» innebærer. Uttalelse er gitt med forslag om at setningen er unødvendig og vedtektsendring bør gjøres på neste landsmøte.

I tillegg har kontrollkomiteen fått tilsendt saksliste, regnskapsoversikt og all dokumen-tasjon til sentralstyremøtene, samt alt som er blitt sendt til lag og kretser. Komiteen er videre blitt godt orientert om aktuelle saker i forbundet.

Det har vært god kontakt mellom Kontroll-komiteen og Forbundsleder og ved spørsmål fra komiteen, har informasjonen blitt gitt raskt og tilfredsstillende.

Saksbehandlingen er foretatt ved telefonmøte og e-post og om nødvendig pr. telefon.

Kontrollkomiteen finner ikke å utsette noe på sentralstyrets saksbehandling, den er i tråd med forbundets formål, vedtekter og landsmøtevedtak og vedtak er blitt fulgt opp.

Det er full tillit til god økonomistyring. Forbundsleder og sentralstyret har god kontroll på økonomien og Kontrollkomiteen vil berømme ledelsen for det gode resultatet på den økonomiske siden, som stadig er i bedring. Kontrollkomiteen ser det som en stor fordel at forbundet nå har økonomisk mulighet for flere kontoransatte i denne perioden.

Oslo 30.juni 2015

Kristin Hansen
leder

Årsmeldingen er godkjent av komiteens med-lemmer for 2014

Prinsippprogramkomiteen

Komiteen var fram til Landsmøtet 2014:

Leiar:

Eldbjørg Gunnarson
(sentralstyret sin representant)

Medlemer:

Randi Støre Gjerde
Anny Forthun

Varamedlem:

Tove Hidle

Ny komite vald på Landsmøtet:

Leiar:

Randi Gjerde.

Medlemer:

Anny Forthun
Christine Andreassen
(sentralstyret sin representant)

Varamedlem:

Eldbjørg Gunnarson
Edel Mikkelsen

Hovedarbeidet med utforming av nytt prinsippprogram tok til i slutten av 2013. Medlemmene Eldbjørg Gunnarson og Randi Støre Gjerde hadde fordelene av å bu nært kvar andre, og vi hadde fleire lange arbeidsmøte med omarbeiding og oppdatering av teksten. Framlegga vart sende til medlem og varamedlem, og kommentarar frå dei vart fortløpande diskutert og innarbeidd. Det har også vore lagt ned stort arbeid i oppdatering av offentleg informasjon og kontroll av nye vedtak innan fleire saksområde.

Også i 2014 vart det bede om innspel frå komitear, lag og kretsar. Til glede for komiteen kom det viktig respons både frå kretsar og enkeltmedlemer. Utkast vart diskutert av Sentralstyret i mars og mai 2014, og komiteen arbeidde vidare med innspela derfrå. Endeleg utkast vart levert i september 2014. Ein grundig diskusjon i Landsmøtet medførte ein god del endringar i prinsippprogrammet, og revidert program vart levert 30.10. Komiteen har også vore med i utforming av kortversjon til bruk i informasjonsarbeidet.

Beredskapsutvalget

Utvalget har i 2013 bestått av :

Leder: Anne – Sophie Wingaard Bondeson

Medlemmer: Anne – Lise Johnsen og Bjarnhild Hodneland

Varamedlem: Grete Nordbæk

Sentralstyrets kontaktperson: Liv Holst

Oppgaver/informasjon

Beredskapsutvalget informerer K&F's medlemmer om hvordan de kan forberede seg på og møte kriser av alle slag.

Vi har gjort følgende i 2013:

- sendt kretsledere og interesserte informasjon,
- sendt innbydelser til seminarer
- hatt artikler om beredskap i hver utgave av Kvinner&familie, der vi har tatt for oss spesielle årstidsutfordringer. Som i 2012, har vi hatt fokus på egenberedskap og naturkatastrofer som ras og flom, brannsikkerhet, legevaktens funksjon, matvareberedskap, riktig ernæring, brannsikkerhet, reiseråd m.m.
- lagt ut artikler om beredskap på nettet/ K&F's hjemmeside om bl.a. egen-beredskap, sivilt- og offentlig beredskap.
- Informert om beredskap på K&F's Organisasjonskurs i september 2013
- Hatt innlegg i lokalavisene

Generelt har vi:

- Oppfordret til å følge «vett reglene» for ferdning på sjøen, fjellet, reiser i inn- og utland og utstyr/sikkerhet i bil
- Gitt tips om hvordan en kan unngå mangel på mat og vann i en nødsituasjon

Seminar

Vi har deltatt på seminarer og konferanser om beredskap, K&F's landsmøte, 2014, Organisasjonskurs 7. og 8.september, de fleste seminarer arrangert av KFB, Kvinners Frivillige Beredskap, og vi har vært med på øvelse Østlandet, arrangert av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Tillitsverv

Medlemmene i Beredskapsutvalget er også representert i hovedstyret i KFB. Anne – Lise Johnsen er leder i KFB, Anne – Sophie W. Bondeson K&F's representant i hovedstyret i KFB og Grete Nordbæk hennes vararepresentant. I KFB sammenheng har Anne – Lise Johnsen hatt diverse oppdrag, ledet møter og informert om K&F og Beredskapsutvalget i K&F.

Bjarnhild Hodneland er medlem av valgkomiteen i KFB, leder av KFB- Hordaland, og Grete Nordbæk leder for KFB-Hedmark.

Utvalget har ikke hatt egne møter, men konferert sammen på K&F's og KFB's møter og seminarer og hatt mye kontakt på e-post.

Beredskapsutvalget

Internasjonalt utvalg

Utvalget har bestått av:

Leder:

Kristin Hansen

Sekretær/prosjektmedarbeider:

Merethe Brattaule Strømmen

Kasserer:

Eva Vatlle Skeie

Prosjektleder:

Anne Marit Hovstad

Forbundsleder og ACWW-representant:

Elisabeth Rusdal

2. repr. Nordens Kvinneforbund:

Sonja Kjørlaug

Varamedlem utvalget:

Ann-Louis Nordstrand

Vara til 2.repr. ACWW:

Christine Andreassen

Vara til 2.repr. Nordens Kvinneforbund:

Merethe Brattaule Strømmen

Prosjektgruppen har bestått av:

Prosjektleder :

Anne Marit Hovstad

Kasserer/Prosjektmedarbeider:

Merethe Brattaule Strømmen

Utvalgsleder har hele tiden deltatt i gruppa.

Det har vært 4 styremøter og 52 saker har vært til behandling. Styremøtene har vært holdt i forbundets lokaler med unntak av ett som ble holdt på Hotell Scandic Bergen City, Håkonsgaten 2. i forbindelse med forbudets arrangement av Europakonferansen i ACWW. Kommunikasjonen mellom møtene, om det dukker opp saker, går via e-post og blir protokollert på første påfølgende møte i utvalget. Informasjon fra møter i prosjektkomiteen blir gitt på utvalgsmøtene og på e-post hvis noe haster. Uttalelser på spørsmål vedr. internasjonalt arbeid, FOKUS, ACWW m.m. blir oversendt forbundsledelsen til videre behandling.

Møteprotokollen sendes internasjonale krets-kontakter, kretsledere, Kontrollkomiteén, sentralstyret, og sekretariatet.

Utvalget har mottatt kr 1.000 i støtte fra forbundet for 2014.

Det er i år utarbeidet en brosjyre om internasjonalt arbeid i K&F som er oversatt til engelsk. Denne er tilgjengelig i sekretariatet.

Prosjekter

MAFA, Maganjo Farmers Association, kvinner og landbruk, Kampala i Uganda

UMWA, Uganda Media Women Association, kvinner og media, Kampala i Uganda

Disse 2 organisasjonene sammen med vår tidligere samarbeidspartner COWA jobber sammen i programmet: The East African Program for Empowerment of Grassroots Women, Uganda.

Gaver:

Gaver fra medlemmene/lag/kretser:

Til Cowa:	kr.	438.469
Til Romania:	kr.	2.000
Til MAFA:	kr.	11.000
Til UMWA:	kr.	12.000

Fra Cultura Bank til «De glemte kvinnene på Sri Lanka» (Unit 2): kr 39.446

Salg av kurver, laget av våre samarbeidspartnere på prosjektene, kr 23.740

Til Unit 2 Nest Sri Lanka ble det oversendt kr.40.000,-. Når vi ikke lenger har vanlig prosjektsamarbeid med Nest er vi veldig glade for å kunne bidra med midler sammen med Cultura Bank til Nest og Unit2.

Krisesenteret i Romania ble i juli tildelt prosjektmidler fra EØS for en periode på ca. 2 år med kr 2,3 mill. I november deltok Prosjektleder og Forbundsleder på prosjekt-seminar i Sibiu i forbindelse med bevilgningen.

Alle pengegavene fra kretser, lag og enkeltpersoner viser et stort engasjement for internasjonalt arbeid i vårt forbund og takknemligheten til mottakerne er stor. Salg av kurver er også et godt bidrag til prosjektene. Ved tildeling av prosjekt fra FOKUS/Norad må vi dekke egenandel på 10 %, dette året ble det kr. 73.557, og for å dekke dette er vi avhengig av pengegaver fra lag, kretser og enkeltpersoner. Alle beløp er svært velkommen!

Prosjektreise

Uganda fra 06.-22.06. ble foretatt av prosjektleder, utvalgsleder og sekretær. Det årlige seminaret for The East African Program for Empowerment of Grassroots Women (EAGWEN) var denne gangen en workshop for å utarbeide ny søknad for perioden

2015-2018. Det var svært interessant å se hvordan de bearbeidet sine ideer og kom frem til konklusjoner. Rapport er mottatt i ettertid, reiserapport er også utarbeidet, som begge er oversendt FOKUS. COWA CVTS har formannsvervet.

Medlemstur til Albania

I september arrangerte K&F medlemstur til Albania, hvor vi besøkte tidligere samarbeids-partnere fra kurset Building and Running an Organization. Både Dile Nicola og Nevila Jahai har vært i Norge og deltok bl.a. på vårt internasjonale seminar i 2010. Dile er i Nevila leder et veldrevet ungdomssenter i Fier. Ved besøk der, overrakte vi kr. 1000 som var gitt av et lag tidligere og vi mottok senere en oversikt over hva pengene var brukt til, imponerende!

ACWW

Forbundet er fortsatt meget aktiv i ACWW sammenheng. Anne Marit Hovstad er leder for organisasjonens prosjektkomité. I tillegg til at dette er et viktig bidrag for å styrke ACWW's arbeid, gir det vårt forbund verdifull og nyttig informasjon om kvinners situasjon verden over. Denne informasjonen benyttes i utvalgets arbeid og i arbeidet generelt i forbundet der dette lar seg gjøre.

1.-4. mai arrangerte vårt forbund Europa-konferansen på Scandic hotell i Bergen. I arrangementskomiteen deltok Forbundsleder, Christine Andreassen fra Bergen og Midthordland krets og leder av internasjonalt utvalg. Planleggingsmøtene ble gjort telefonisk og pr. mail, ett ble fysisk holdt i Bergen sammen med Europapresidenten. Statsråd Solveig Horne (BLD) åpnet konferansen. 92 deltok, deriblant Europapresident Valerie Stevens og Verdenspresident Ruth Shanks.

ACWW er tema på hvert utvalgsmøte i tillegg til på utvalgets seminar. Her blir det også samlet inn bidrag til Pennies for Friendship.

I 2014 ble det samlet inn kr. 1002,- til Pennies for Friendship. Flere lag har sendt inn summer på slutten av året og er derfor ikke kommet med på oversikten fra London for 2014. I tillegg kr. 3292,- fra medlemskontingenten. Det vil si at det ble overført totalt kr 4294,- til ACWW. Fra overskudd på Europa-konferansen ble det bevilget kr. 15.000 til Pennies for Friendship og kr. 5.000 til Travel Fond for deltakere fra Øst-Europa.

Norden

Se egen årsmelding skrevet av K&F's 2. representant til Nordens Kvinneforbund, Sonja Kjølraug

FOKUS

På Representantskapsmøte 27.11. møtte nestleder Sonja Kjølraug med stemmerett, Kristin Hansen møtte i egenskap av valgkomiteen. Utvalgsleder og prosjektleder har deltatt på obligatorisk kurs i prosjektforvaltning.

På Kontaktkonferansen 29.-30. januar med tema: «Vold mot kvinner», hadde utvalgsleder dessverre ingen anledning til å delta.

Seminar 8.11.

Norges Bygdekvinnelag arrangerte seminar med fokus på jenters og kvinners rett til skolegang og utdanning. 7 fra vårt forbund deltok.

Representasjon

Utvalgsleder:

Utvalgsmøter og eksterne foredrag/seminar i forbindelse med inter-nasjonalt arbeid, medlem av arrangements-komiteen for europa-konferansen i ACWW. Valgkomite- og medlemsmøter og kurs i FOKUS, Nordens sommerkonferanse i Rovaniemi. Prosjektoppfølgning i Uganda.

Prosjektleder:

Utvalgsmøter, prosjektoppfølgning i Uganda. Møter i FOKUS, både i forhold til prosjektene, medlemsmøter, kurs Foredrag i kretser og lag. Mars og oktober møte i ACWW's prosjekt-komité i London.

Kristin Hansen

leder av Internasjonalt utvalg 2014.

Kretsenes sammendrag over lagsskjemaene for internasjonalt arbeid 2014

Av 19 fylker er det kommet inn 17 rapporter. 14 av disse har beskrevet sine aktiviteter, mens 3 kretser oppgir at de ikke leverer skjema eller har hatt noen aktivitet i forbindelse med internasjonalt arbeid.

Lagsmøter:

7 kretser oppgir at de har hatt lagsmøter med internasjonale emner. De fleste har hatt 2-3 møter, mens Sogn og Fjordane har hatt hele 10 møter.

Fjernadopsjon:

Mange lag har fjernadopterte barn. Hele 12 kretser rapporterer om til sammen 28 direkte fjernadopsjoner. Hordaland krins har 9 fjernadopterte i tillegg til Plan, Redd barna og SOS Barnebyer.

Støtte til andre land:

De fleste kretser rapporterer om pengegaver. Igjen er det Hordaland krins som har gitt et bredt spekter av støtte; Klær, julegaver, penger både til Afrika og Øst-Europa. 10 andre kretser har gitt varierende beløp, fra kr. 1.000 til kr. 51.000.

Salg av U-landsvarer:

Nordmøre krets har hatt bruksalg til inntekt for SOS-Barneby. Oslo krets og Hordaland krins har solgt kurver.

TV-innsamling:

9 kretser har lag som har hjulpet til i forbindelse med TV-innsamlingen 2014. Hele 14 lag i Hordaland krins deltok.

Vennskapsmynten:

4 kretser har samlet inn penger til vennskapsmynten. Til sammen utgjorde det 1.979,-.

Kretskontaktens møtevirksomhet:

Kretskontaktene i Bergen- og Midthordland krets og Sogn og Fjordane krins er med-lemmer i internasjonalt utvalg og har dermed deltatt på utvalgsmøter og internasjonalt seminar. Ingen andre kretser melder om aktivitet.

Kretsens egne prosjekt:

Hordaland krins har prosjektet:«Solsikkedamene» og er eneste krets som oppgir eget prosjekt. Bergen og Midthordland krets oppgir loddsalg til støtte til forbundets prosjekt COWA og økonomisk støtte til MAFA.

Bergen, den 6. juli 2015

Merethe Brattaule Strømmen

Medlem internasjonalt utvalg

Intervju av deltakere i KADIWOD fra en av landsbyene

Fra venstre: Kristin Hansen, Anne Marit Hovstad og Merethe B Strømmen på besøk hos en av farmene i MAFA-nettverket.

Farmene omfatter ofte hele storfamilien fra barn til eldre. Her: eksempel på at alle vekster er plantet sammen, kaffe, banan, tomat etc.

Utenfor KADIWOD's hovedkontor i Kasese. Organisasjonen arbeider for at kvinner med funksjonshemming skal lære seg et håndverk samt at deres rettigheter blir ivaretatt.

Nordens Kvinneforbund (NKF)

1.juli 1919 vart Nordens Kvinneforbund stifta. I dag representerer vi tett oppunder 75 000 medlemmer. Styret består av Riksförbundet Hem och Samhälle, Sverige, Kvenfélagsambandet Island, Finlands svenske Marthaförbundet, Finlands Marttaliitto,

Norges Kvinne- og familieforbund og ein representant frå kvart av landa. Presidentskapet går i 4 årsbolker mellom landa, og Norge har leiaransvaret fram til 2016.

I 2014 vart det avholdt 2 styremøter. Eit i forbindelse med sommer konferansen i Rovaniemi Finland i juni, og eit i København i oktober. København vart valt fordi vi vil gjerne få til eit samarbeid med kvinneorganisasjonar i Danmark igjen. Dessverre så møtte ingen av dei danske vi hadde hatt kontakt med før møtet opp. Men arbeidet med det vil fortsette. Styret ser også på mulegheita til å få medlemmer frå andre nordiske land.

Vi har deltatt på Internasjonalt utval sine møter, og på Nordisk Forum i Malmö.

Det Nordiske brev 2014 hadde Norge ansvar for. Det vart skreve av Barne -, likestillings - og inkluderingsminister Solveig Horne med tema: Likestilling og valfriheit. Det vart sendt ut til medlemmane i lags utsending, og det stod på trykk i bladet vårt. Fin markering å lese brevet på 10. mars som er Nordens dag.

Årets sommer konferanse vart arrangert av Märtaförbundet i Rovaniemi, Finland 26.-29. juni med tema: Gränselösa kvinnor i norr. 111 deltakarar deltok på konferansen, derav 32 frå Norge. Tema vart belyst gjennom fleire foredrag. På busstur til områdene rundt Rovaniemi fekk vi eit godt innblikk i finsk kultur og kvardagsliv. Referat frå konferansen stod i bladet vårt.

Det vart sendt ut to uttalelser frå konferansen: Verdsetting av kvinners arbeid og Nordiske kvinners viktige bidrag i utviklinga av gode samfunn må verdsettast. Uttalelsane vart sendt til Nordisk Råd og Nordisk ministerråd, og medlemsorganisasjonane sende dei til sine respektive regjeringar. Svar er motteke frå Nordisk Ministerråd.

Siw Warholm inviterte NKF til sommer konferanse i Gränna, Sverige 26.-28.juni 2015. Tema: Livskvalitet. Det gleder vi oss til.

Eit arbeidsamt år for Nordens Kvinneforbund er over. Det nordiske fellesskapet gir oss økt forståelse og kunnskap mellom kvinner i dei nordiske land.

Sonja Kjølraug

KFs 2.representant i NKF.

*Nordens kvinneforbunds sommerkonferanse 2014.
Tema: Grenseløse kvinner i nord*

REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2014

RESULTATREGNSKAP	REGNSKAP 2014	BUDSJETT 2014	REGNSKAP 2013
DRIFTSINNTEKTER:			
Kontingenter	1 488 999	1 520 000	1 563 244
Annonser	16 600	10 000	13 460
Sponsoringinntekter	35 061	30 000	50 000
Overført fra Frimurer	44 611	38 000	70 000
Refundert mva	106 910	80 000	92 432
Landslotteri	137 840	120 000	131 440
Tippemidler	181 289		
Tilskudd mottatt	190 238	210 000	217 500
Varesalg	39 465	20 000	31 107
Andre inntekter 1	166 774	98 000	196 764
Sum driftsinntekter	2 407 787	2 126 000	2 365 947
DRIFTSKOSTNADER:			
Lønn/fremmede tjenester 2	974 187	1 138 000	718 911
Forbruk varer	32 115	15 000	21 722
Driftskostnader 3	999 776	1 120 000	838 583
Medlemsbladet 4	247 629	280 000	260 998
Ordinære avskrivninger			
Tap på fordringer			
Sum driftskostnader	2 253 707	2 553 000	1 840 214
DRIFTSRESULTAT	154 080	-427 000	525 733
FINANSINNT./KOSTNADER			
Finansinntekter	60 300	30 000	60 842
Finanskostnader		0	84
Netto finansinntekter	60 300	30 000	60 758
ARSRESULTAT	214 380	-397 000	586 491

Oslo 01.03.2015

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Sonja Kjørtaug
nestleder

Anne Enger
sentralstyremedlem

Liv Holst
sentralstyremedlem

Eldbjørg Gunnarson
sentralstyremedlem

Olaug Tveit Pedersen
sentralstyremedlem

Else Marie Angeltveit
sentralstyremedlem

Pernille Prøitz Jørgensen
organisasjonssekretær

REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2014

Balanse pr. 31.12.	2014	2013
VARER:		
Varebeholdning	41 414	45 224
Sum varer	41 414	45 224
FORDRINGER:		
Andeler	600	600
Küñefordringer	-577	4 650
Forskuddsbetalte kostnader	95 566	151 046
Sum fordringer	95 589	156 296
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Kasse, bank	3 746 850	3 549 732
Sum bankinnskudd, kontanter	3 746 850	3 549 732
Sum omløpsmidler	3 883 853	3 751 252
SUM EIENDELER	3 883 853	3 751 252
EGENKAPITAL:		
Egenkapital 1/1	3 060 104	2 473 613
Årsresultat	214 380	586 491
Sum Egenkapital	3 274 484	3 060 104
KORTSIKTIG GJELD:		
Leverandørgjeld	30 815	76 418
Skyldig skatt, arb.g.avg., felep. m.m.	127 479	115 630
Påløpne ikke forf.kostnader	0	5 259
Forskuddsbetalt kontingent	2 343	514
Ubenyttede bevilgninger, internasj.arb.	251 942	224 013
Ubenyttede bevilgninger, K&F	25 894	136 561
Vennskapsmynten	4 294	10 282
Motkonto Norden	121 899	82 606
Dobbelte medl.kont.	30 972	24 442
nedlagt krets, kortsiktig gjeld	13 731	15 423
Sum kortsiktig gjeld	609 369	691 148
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 883 853	3 751 252

Oslo 01.03.2015

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Sonja Kjørtaug
nestleder

Anne Enger
sentralstyremedlem

Liv Holst
sentralstyremedlem

Eldbjørg Gunnarson
sentralstyremedlem

Olaug Tveit Pedersen
sentralstyremedlem

Else Marie Angeltveit
sentralstyremedlem (Sign)

Pernille Prøitz Jøregnsen
organisasjonssekretær

Til
Norges Kvinne- og familieforbund

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Kvinne- og familieforbund som viser et overskudd på kr 214 380 . Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder internasjonale revisjonsstandarder vedtatt av International Auditing and Assurance Standards Board. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for forbundets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norges Kvinne- og familieforbund pr 31. desember 2014 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

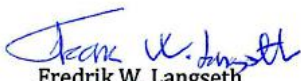

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 1. mars 2015
Langseth Revisjon AS

Fredrik W. Langseth
Statsautorisert revisor

NORGES KVINNE-OG FAMILIEFORBUND

OVERSIKT OVER ØREMERKEDE MIDLER

2 014

MARIE MICHELETS Midler

Til internasjonalt arbeid

Konto 6034.56.03150

Saldo pr.01.01.

61 799,56

Utbetalte midler til Norges Kvinne og familieforbund

Tilbakebetalt fra Nk&f

5 000,00

Renter

1 091,90

Saldo pr 31.12.

67 891,46

ADAM OG MARIE WORSØES MIDLER

Til håndverksteder

Konto 6034.56.03134

Saldo pr.01.01.

125 479,25

Utbetalt støtte

-10 000,00

Gebyr

-8,00

Renter

2 093,68

Saldo pr .31.12.

117 564,93

DAGNY BJØRNARAAS Midler

Til deltakelse på landsmøtet

Konto 6034.56.03142

Saldo pr.01.01.

52 169,42

Renter

917,60

Saldo pr.31.12.

53 087,02

Riktige Leker AS, 3 aksjer

41 529,00

Sågat-Såmiid Áviisa AS, 5 aksjer

500,00

Vi viser til revidert regnskap

Oslo. 1. mars 2015

Fredrik Wilhelmsen Langseth
Statsautorisert revisor

HENVENDELSER OFFENTLIGE MYNDIGHETER

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no
3 februar 2014

Vannskilleprinsippet – forslag om at dette skal gjelde nyhetssendinger også

Norges Kvinne- og familieforbund var en av pådriverne for at Vannskilleprinsippet skulle innføres. Vi ser at dette har hatt en effekt. Samtidig ser vi at når det gjelder nyhetssendinger så tøyes grensene. Vi er klar over at i Vannskilleprinsippet er det gjort unntak for nyhetssendinger.

Den senere tid er det stadig nye og voldsomme konflikter rundt i verden. Nyhetsredaksjonene gjør sitt beste for å bringe informasjon til oss. Det er i og for seg helt greit. Men vi mener å registrere at billedbruken stadig blir mer voldelig og at bildene mange ganger er ganske voldsomme.

Det hjelper faktisk lite med en advarsel muntlig for bildene kommer ganske raskt. Vi har påtalt dette overfor nyhetsredaksjonene både i NRK og TV2. Svaret blir gjerne at de føler ansvar for å dokumentere det som skjer. Et argument vi i og for seg har forståelse for. Vi mener imidlertid at dette fint kan gjøres etter kl. 21 som er skillet for Vannskillet.

Det er slik at vi påvirkes av bilder vi ser og eksponeres for. I tillegg oppleves mange ganger billedbruk i tidlige nyhetssendinger som støtende. Vi kan ikke se at bruk av muntlig formidling tidlig på kvelden forringer formidlingen av det som skjer.

Vi mener at grensene stadig tøyes og finner derfor at unntaket som er gjort for nyhetssendinger for å følge Vannskilleprinsippet nå må oppheves slik at Vannskilleprinsippet også skal gjelde for nyhetssendinger.

Vi ber derfor om at retningslinjer for Vannskilleprinsippet endres slik at det også omfatter nyhetssendinger.

Dersom det er behov for ytterligere informasjon eller avklaringer så stiller vi gjerne med dette.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug
Landbruks- og matdepartementet
12. mars 2014

Beredskap – mat og kornlager

Norges Kvinne- og familieforbund er bekymret for situasjonen fremover med tanke på mat og korn. Flommen tok med seg mye av matjorden i 2013. Slik klima er nå frykter vi at flom og mye nedbør også i 2014 vil medføre problemer med dyrkingen av korn. Dette er svært alvorlig og kan få adskillig større konsekvenser enn man kanskje ved første øyeblikk tenker over. Vi bekymrer oss i og med at tiltak ikke ennå er satt ut i livet.

Et nasjonalt mål etter 2.verdenskrig var å ha kornlager. Dette var for å sikre innbyggerne dersom vi kom i en kritisk situasjon. Denne posten ble kuttet i Statsbudsjettet for 2003. Tilstander med flom som vi nå opplever i flere land, og på flere kontinenter, viser at vi ikke må være så naive og tro at en matvarekrise ikke kan skje i Norge.

Vi oppfordret derfor Regjeringen i 2010 til å gjenopprette et statlig kontrollert kornlager i Norge. Dette kan også nyttes av FN som nødhjelp til andre land, som er i krise. Norge har økonomi til dette. Videre tilskrev vi departementet om saken i juni 2013.

Tidligere har flom også i Europa skapt problemer for landbruket der. Det betyr at også andre land får problemer. Vi har notert oss at statsråden vurderer å opprette kornlager i utlandet i stedet for i Norge. Vi tror ikke dette er en fullgod løsning. Dessuten kan flom og andre situasjoner medføre at dersom vi skulle trenge det, så er det vanskelig å få kornlageret til landet.

Videre er det slik at når bonden ikke kommer ut på jorde for å så, så blir det heller ikke muligheter for å produsere fôr til dyrene. Når så områder er rasert av flom, eller utrygge på grunn av rovdryrfaren – da er det klart at dette går ut over dyrene. I en slik situasjon blir det lett å ty til økt import. Hva da med

matvaresikkerheten? Hva med de langsiktige konsekvensene av manglende egenproduksjon?

Dette er meget alvorlig og Norges Kvinne- og familieforbund har tidligere i brev til regjeringen i juni 2013 bedt om at det tas statlige grep for å sikre alle flomutsatte områder i landet og at staten tar kostnadene. Videre ber vi om at man nå tenker beredskap og lager fremtidige planer og at disse må inneholde opprettelse av kornlager.

Beredskap handler om mer enn beredskap mot terror – det handler om hverdagsberedskap som sikrer oss alle også dyreholdet og egen matproduksjon.

Vi er kjent med at den forrige regjeringen bestilte en utredning om kornlager på bakgrunn av Meld. St. 9 (2011-2012) *Landbruks- og matpoli-tikken*. Utredningen var til behandling i departementet i juni 2013.

Vi har forståelse for at den nye regjeringen vil lage sine egne konklusjoner, men vi ber om at dette gjøres på bakgrunn av den utredningen som allerede er foretatt. Nye utredninger medfører lenger tid før noe skjer i saken. Dette finner vi beredskapsmessig svært uheldig.

Inntil endelig beslutning er fattet ber vi om at det lages planer som umiddelbart kan iverksettes ved behov som sikrer mat-varesituasjonen i fremtiden neste gang en flom og/eller værforhold gjør at matproduksjonen rammes.

Vi håper på et positivt og snarlig svar.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
forbundsleder

Statsråd Solveig Horne
Barne,- likestillings- og
inkluderingsdepartementet
1. august 2014

Krisesentre, innvandrerkvinner og kapasitet

Vi har i løpet av sommeren via Avisa Nordland blitt gjort oppmerksom på at krisesentre sliter med kapasiteten. Det er selvsagt flere årsaker til dette. En

årsak er imidlertid at innvandrerkvinner faktisk ikke kommer seg videre og kan bli værende på krisesenteret opp mot ett år. Dette er på ingen måte heldig hverken for kvinnene, deres eventuelle barn eller for krisesenteret.

Daglig leder ved krisesenteret i Salten kommer med et forslag om at det burde kunne etablere et senter der kvinner som ikke klarer å etablere seg på nytt, kunne få et tilbud. Vi synes denne tanken er god. Vi ser at det kan være vanskelig for krisesentrene å klare dette med dagens økonomiske rammer. Videre ser vi at mange kommuner heller ikke finner økonomi til å bidra til driften av krisesentre i dag. Vi tror derfor det kan være vanskelig å få til etablering av slike nye sentre uten at staten tar et initiativ her.

Et slikt «etterverns senter» kunne da bli et tilbud til alle kvinner som sliter med å etablere seg på nytt. Videre kunne det kanskje ha et oppfølgingstilbud for kvinner som har etablert seg utenfor krisesenteret, men som fortsatt kanskje trenger noe videre kontakt. Dette vil da også kunne avlaste krisesentrene. Vi ser at belastningen på krisesentrene er stor. Innvandrerkvinner sliter med å få seg bolig. Dette er på samme måte som mange andre innvandrere opplever i vårt samfunn. I tillegg er de kanskje ikke førstevalg dersom de også har barn og er uten arbeid og har opphold på krisesentre «med seg i bagasjen».

Vi ser at kvinner som er i krise ikke alltid har et nettverk som gjør at de trenger lengre tid for å reetablere seg. Dermed vil deres oppholdstid ved krisesenteret bli lenger enn det som kanskje er nødvendig. I tillegg vil ikke et krisesenter være et godt boalternativ for barn over lang tid. Ikke fordi det tilbudet krisesenteret gir ikke er bra nok, men det er ikke beregnet for langtidsopphold opp mot ett år. Ved å etablere et nytt etterverns senter vil det også skapes rom for å bedre kunne gi andre kvinner et nødvendig tilbud.

Vi ber om at regjeringen allerede i forbindelse med forslag til statsbudsjett for 2015 tar med et forsøk om å etablere slike etterverns sentre

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) var i sin tid med å etablere krisesentrene i Norge sammen med en rekke andre kvinneorganisasjoner. Selv om andre i dag har ansvaret for driften av krisesentrene og ivareta disse interesser, så har vi alltid fulgt med dette

tiltaket på samme måte som vi følger andre tiltak vi har vært med å etablere. ,

Vi håper på positiv tilbakemelding på vårt innspill som kommer i tillegg til de innspill vi allerede har levert i forbindelse med statsbudsjett 2015.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
forbundsleder

Statsråd Bent Høie
Helse- og omsorgsdepartementet
11. september 2014

Situasjonen for barnefamilier når akutt sykdom inntreffer

Vi har fått med oss saken om alenemoren som kom i en akutt situasjon og som først etter mer enn 2 uker og med medias hjelp fikk løst sitt behov for hjelp. Vi kan alle enes om at situasjonen på ingen måte er vårt samfunns verdi. Nå er den saken løst.

Norges Kvinne- og familieforbund vil likevel ta opp problemstillingen i ett noe bredere perspektiv. Vi vet utfra tilbakemeldinger at det er flere kommuner som nok er som Elverum. Vi har tidligere påpekt dette, men det ser ikke ut som det har medført bedring. Vi vil derfor igjen ta opp saken og håper at statsråden kan gjøre noen enkle grep. Vi har noen konkrete tiltak å foreslå.

Kartlegging

Vi opplever i debatt rundt saken om husmorvikar at mange politikere sier at situasjonen er god og at innbyggernes behov er dekket. De signalene vi mottar er det motsatte. Folk opplever, som moren i Elverum, dessverre at hjelp ikke skaffes.

Videre så opplever de sen saksbehandling, slik at det kan gå uker før de får noen avklaring. Mange er klar over anke-muligheten, men behandling av en anke krever både ekstra krefter og det tar tid. Tid er akkurat det man ikke har i en slik situasjon.

Vi kjenner også til at noen da henvises til barnevernet slik at barnevernet kan overta

omsorgen midlertidig. Er det slik vi ønsker at familier i en akutt situasjon skal møtes?

Vi gjennomførte en henvendelse til alle kommuner i Oppland i 2011 og spurte om de hadde f.eks. et husmorvikartilbud. 17 kommuner svarte at det hadde de ikke. Noen kommuner svarte at barnevernet kunne overta omsorgen.

På bakgrunn av dette foreslår vi at departementet tar initiativ til en kartlegging av situasjonen. Kartleggingen bør omfatte:

- Har kommunen et tilbud?
- Hva slags tilbud har kommunen i så fall
- Hvor lang saks-behandlingstid er det
- Hvordan er informasjonen om tilbudet
- Over hvor lang tid kan man forvente å få hjelp
- Hva slags type hjelp kan man få
- Hva er kriteriene for vurdering av størrelsen på hjelpen

Informasjon om dagens regelverk

Det kan synes for oss at kunnskapen om dagens regelverk er noe manglende i kommuner. Videre så virker det på oss etter å ha hatt kontakt med noen kommuner, som om man ikke tolker regelverket slik at brukerens behov dekkes.

Vi håper derfor at departementet retter en henvendelse til kommunene og under-streker plikten man har til å yte hjelp og på hvilken måte og hvilket regelverk som skal benyttes.

I samme henvendelse til kommunene, ber vi om at kommunene oppfordres til å sørge for at tilbudet er kjent både for innbyggere og alle ansatte. Da slipper de som har behovet å bli henvist fra et sted til et annet.

Gjeninnfør husmorvikarordningen

Vi vil også be om at husmorvikar-ordningen tilpasset dagens samfunn gjeninnføres. Barnefamilier der akutt sykdom eller en annen akutt situasjon oppstår har behov for hjelp og da raskt.

Hjelpen kan være tilsyn av mindreårige barn som er hjemme, kjøring til/fra barnehage, matlaging,

klesvask, innkjøp m. m. Dersom det er barn som ikke er i barnehage vil familien ha behov for bistand hele dagen. Med andre ord hjelp på samme måte som den tidligere husmorvikaren ga.

I de siste dagers debatt har det kommet frem ulike forslag til navn på ordningen og hvem i kommunen som skal ha ansvaret. Allerede i dag er det ulike navn i de kommuner som har noe opp mot en slik ordning vi ser for oss. Noen kaller det akutthjelp, andre familiehjelp og noen har det som en del av hjemmebaserte tjenester i kommunen.

Det varierer også hvilken instans i kommunen som har ansvaret for ordningen. Det kan være hjemmetjenesten, barnevernet, NAV og noen steder også helsestasjonen.

Norges Kvinne- og familieforbund har ikke så sterke meninger nå om hvor ansvaret skal plasseres og hvor de med behov skal henvende seg. Men vi understreke at barnevernet kanskje ikke er å anbefale med tanke på den belastning ordet i seg selv har.

Vi håper at statsråden vil ta raskt tak i dette og deltar gjerne i samtaler og videre drøftinger rundt saken. Vi ser frem til et snarlig og positivt svar.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Helse- og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no
15 september 2014

Innspill folkehelsemeldingen

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) takker for muligheten til å komme med innspill til arbeidet med den nye folkehelsemeldingen. Vi vil i våre innspill ta utgangspunkt i de momenter vi mener er viktig for kvinner og deres familier. Utgangspunktet for god helse og trivsel er trygghet og forutsigbarhet. I tillegg til dette kommer en hverdag der en forsøker å redusere stressende faktorer. Vi vil i det følgende komme med noe mer overordnet, men også noe mer konkret.

Helsedebatten preges i dag mye av forebygging, men uansett hvor mye vi forebygger så må vi regne med at

vi kan bli syke. Dette må den fremtidige helsepolitikken også ta høyde for.

Stress

Hverdagen preges ofte av stress. Vi skal rekke tidsnok på jobb, vi skal rekke å levere barn i barnehage eller på SFO, vi skal rekke å hente til rett tid i barnehage eller i SFO. Vi skal rekke fritidsaktiviteter, vi skal rekke omsorg for noen av familiens eldre. Midt oppe i dette skal vi innføre skolemåltid ved alle skoler, gis barn næring. Dette vil kunne øke kunnskapen, skape mer ro og ikke minst en bedre hverdag for barn.

Trygghet

Trygghet er viktig for trivsel og for helse. Utrygghet skaper uhelse. Med trygghet tenker vi ikke bare på fravær av vold, men også på forutsigbarhet. Forutsigbarhet med tanke på fødetilbud, forutsigbarhet med tanke på barnehagetilbud med god kvalitet og forutsigbarhet med tanke på alderdommen. For barnefamilier er det viktig å vite at det finnes et tilbud i kommunen dersom en akutt situasjon skulle oppstå.

Vi foreslår derfor at en ordning lik den tidligere husmorvikarordningen innføres. Vi er klar over at dagens lovverk skulle tilsi at behovet er dekket. Signaler vi mottar tilsier at dette ikke er tilfelle. Vi ber derfor at status undersøkes. Videre at det settes i gang tiltak for å sikre at alle kommuner har et tilbud.

Ikke alle eldre ønsker eller opplever det trygt å skulle motta omsorg i eget hjem. De opplever ensomhet og usikkerhet, om noen oppdager at de faller eller noe annet skjer. De ønsker mennesker rundt seg. Vi trenger flere og ulike tilbud om omsorg for eldre.

For noen vil en ordning med pleie fra en i egen familie være et alternativ. Vi foreslo dette i sin tid, familiepleieavtale. Ordningen har vært forsøkt blant annet i Trondheim kommune. Et slik ordning bør utvikles og betales av det offentlige.

For yngre, med eldre hjemmeboende, er usikkerheten rundt den eldres hverdag noe som kan by på både stress og usikkerhet. En ordning med 10 permisjonsdager vil trolig ikke dekke denne gruppens behov. De bør på samme måte som barneforeldre, gis mulighet for redusert arbeidstid uten nedgang i inntekt.

Sykdom

Trolig vil vi alle oppleve å bli syke i løpet av livet. Sykdom arter seg ulikt hos den enkelte. I tillegg arter sykdom seg annerledes noen ganger hos kvinner enn hos menn. Noen sykdommer opptrer hyppigere hos kvinner enn hos menn. Her trenger vi økt kunnskap og økt forskning. Noen sykdommer går under betegnelsen diffuse kvinnesykdommer. Disse rammer også noen ganger menn. Vi må ha sterkere fokus på dette, uten at vi stigmatiserer denne gruppen menn.

Vi har ulik måte som enkeltindivider i å forholde oss til helse og sykdom. Vi preges av kultur og etnisitet. Dette må helsepolitikken ta høyde for og fagpersonell må få økt kunnskap om dette.

Holdninger

Vi lever i en tid der det viser seg at vold øker. Mange årsaker finnes til dette. Vi har lover, regler og forskrifter for å demme opp og forsøke å begrense voldsutviklingen. Men til syvende og sist dreier det seg om våre holdninger. Holdninger og preging av kommende generasjoner skjer fra første levedag. Foreldre må gis mulighet til å utøve foreldrerollen og kunne prege sine barns holdninger. Hovedansvaret for oppdragelsen og barnas oppvekstvilkår er foreldrenes. Det offentlige er et supplement til dette.

Fysisk aktivitet

Betydningen av fysisk aktivitet for å bevare god helse er kjent. Vi ser i dag at den fysiske aktiviteten i skolen stadig reduseres. Vi mener at timetallet for fysisk aktivitet i skolen må økes som et forebyggende helsetiltak.

Kosthold

Kosthold har betydning for helse. I de senere år har det vært økt fokus på nettopp dette. Men de stadig sprikende rådene og ulike fagfolks meninger om hva som skal til for et sunt og godt kosthold, gjør det mange ganger vanskelig å vite hva som er gjeldende. Vi tror videre at å sørge for at sunn mat er rimeligere enn det som ikke er sunt, kan være en vei å gå.

Merking av mat må være enkel. I tillegg er det viktig at vi ikke har for mange merkeordninger.

Kunnskap om mat må økes. Skolen har en betydning her. Det blir i et folkehelseperspektiv viktig at faget mat og helse i skolen styrkes.

Vi har lenger ned i våre innspill også med dette med skolemåltid.

Svangerskap og fødsel

Forslag

Lokale fødestuer/fødeavdelinger opprettholdes. Det må utdannes flere jordmødre, slik at en kan ansette flere jordmødre innen kommune-helsetjenesten. Da kan gravide få tilbud om svangerskapskontroll hos jordmor i egen kommune. Forholdene må legges godt til rette for fødende kvinner med annet språk og annen kultur.

Begrunnelse

Kvinner skal føle trygghet og forutsigbarhet i forbindelse med sin kommende fødesituasjon. Kvinner gir liv til kommende generasjoner. De bør ha de aller beste forhold for sin samfunnsnyttige oppgave. Tilbudet til gravide og fødende kvinner er likevel kritikkverdig mange steder i landet, og det utdannes for få jordmødre. Mange kommuner ansetter jordmødre i for små stillingsbrøker.

I distrikter med store avstander er det viktig å opprettholde lokale fødeavdelinger og fødestuer. På grunn av nedlagte eller midlertidig stengte fødeavdelinger påføres fødende ekstra påkjenninger og utrygghet spesielt på grunn av lange avstander. En fersk rapport fra Norsk Luftambulans viser at det i stigende grad skjer flere fødsler utenfor fødeinstitusjonene. Undersøkelsen peker på at mye av årsaken er at avstanden til fødeinstitusjonene er lengre i dag enn tidligere.

Vi vil gjerne understreke at det over lang tid har vært en styrt nedprioritering, slik at antall fødsler ved lokale fødestuer har vært synkende. Dermed har man kunnet benytte argument om at det ikke lenger er medisinsk forsvarlig å opprettholde driften. Det er derfor viktig at lokale fødestuer/avdelinger styrkes og sikres faglig utvikling og vekst. Barselkvinner og deres nyfødte trenger tid og omsorg, noe som er vel verdt en investering. Undersøkelser gjennomført av Den norske Jordmorforening viser nå at det ikke gis så god og hjelp til den fødende kvinnen ved de større fødeavdelingene.

Den verdifulle kompetansen til jordmødre må brukes i alle kommuner.

Det er en mulighet i forbindelse med etableringen av lokale akuttmedisinske sentre rundt i landet. Ikke alle

steder benyttes denne muligheten. Et eksempel på dette er i Valdres. Der har kommunene i regionen et flott samarbeid om det nye akuttmedisinske senteret. Dette vil få adskillige flere tilbud og muligheter for innbyggerne enn tidligere. Det eneste som mangler er fødestue. Det hadde man tidligere, men den ble lagt ned. Ufattelig i og med at alle andre funksjoner etableres. Helsestasjoner, skolehelsetjenesten og skole.

Forslag

Rammetilskuddet til kommunene økes slik at det sikrer økt satsning på helsestasjonstilbudet og skolehelsetjenesten i tråd med regjeringen Stoltenbergs forslag. Sekundært kan det lages øremerkede tilskudd til dette.

Utdanningskapasiteten for helsesøstre økes slik at man sikrer nødvendig fagutdannet personell for å kunne styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Begrunnelse

Norges Kvinne- og familieforbund har lenge foreslått styrking av helsestasjoner og skolehelsetjenesten, og vi gjør det igjen. Vi er bekymret for at økningen i rammetilskudd til kommunene ikke vil kunne dekke dette.

Helsestasjonene skal gi et godt og likeverdig tilbud til alle barn, og ha mulighet til å kunne oppdage og tilby hjelp til barn og unge med avvik fra normal utvikling.

Forebyggende helsearbeid og god veiledning til foreldre er svært viktig. Så selv om vi i utgangspunktet ikke er tilhengere av øremerkede tilskudd, så kan vi tenke oss at dette i dette tilfellet kan være en sekundær løsning for å sikre styrkingen av tilbudet. Vi har erfaring med at selv om tilskudd økes for å løse situasjoner eller styrke enkelte tiltak,

så lykkes man ikke alltid. Ikke sjelden begrunnes dette med at det er mangel på fagpersoner. Andre ganger flyttes fagpersoner fra et tiltak over til et annet som det skal satses på. Det medfører da en svekkelse av annet tiltak. Derfor må man ha fokus på utdanning av flere fagpersoner.

Forslag

Det innføres skolemåltid i løpet av 5 år over hele landet.

Begrunnelse

Det er kjent at kosthold og helse henger nøye sammen. Undersøkelser viser at mange barn og unge kaster matpakken eller har ikke med mat på

skolen. Noen skoler har tilbud om kantine som driftes av elevene. Ikke sjelden er tilbudet her mer kaker enn sunn og næringsrik mat.

Det er noen steder i landet tilbud om et skolemåltid i løpet av dagen. Ordningen finansieres som regel via foreldrebetaling. Matpakken koster også, så foreldrene må uansett betale. Voksne har tilbud om varm mat på sine arbeidsplasser. Dettet tar vi som en selvfølge. Mens vi lar våre barn få matpakke som kanskje er laget dagen i forveien.

Ved å tilby et varmt skolemåltid, så gis elevene tilførsel av næring. Dette vil bidra til økt mulighet til å tilegne seg den kunnskapen skolen formidler. I tillegg lærer elevene sunt kosthold. Innføring av skolemåltid, må også sees på som et forebyggende helsetiltak. Skolemåltid vil også bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Våre undersøkelser viser også at det er mulig å få til gode løsninger lokalt uten de altfor store ombygginger av dagens skoler. I tillegg kan man legge inn krav om fasiliteter til å tilby skolemåltid ved alle nye skoler.

En underskriftskampanje gjennomført i 2013 medførte 4 372 underskrifter for innføring av forsøk med skolemåltid flere steder i landet. Kampanjen ble overrakt regjeringen i november 2013.

Kvinner og helse

Forslag

Det avsettes nok midler til forskning om kvinnesykdommer og kvinners sykdom. Kunnskap om kvinnesykdommer og behandling systematiseres og samles på et nasjonalt nivå. Dette må gjelde alle kvinnesykdommer, uavhengig av om de er biologisk eller sosialt betinget.

Begrunnelse

Kvinner helse skiller seg fra menns, både i sykdomsforekomst og i bruk av tjenester, som for eksempel bryst- og underlivskreft, bekkenløsning, svangerskapsforgiftning og fødselsdepresjon. Spiseforstyrrelser, diabetes, leddgikt, fibromyalgi og osteoporose forekommer oftere hos kvinner enn hos menn.

Stadig flere kvinner får hjerte- og karsykdommer. Det viser seg at forskning, medisinsk utvikling og behandlingstilbud innenfor dette området primært har tatt utgangspunkt i hvordan sykdommen arter seg hos menn. Dermed er det en fare for at kvinners symptomer kan overses av helsetjenesten.

I mange år har diffuse symptomer, etter år med undersøkelser og utredninger, vist seg å skyldes en kronisk sykdom. Ikke sjelden medfører dette lange perioder med sykemelding og en belastning for kvinnene. Ved å systematisere den kunnskapen man har samt satse på mer forskning innenfor kvinners helse, kan kanskje enda flere kvinner få riktig behandling tidligere og dette kan da medføre kortere sykefravær.

Vi er glade for at Regjeringen har bevilget penger til å opprette et nasjonalt kompetansesenter hvor de skal ha særskilte oppgaver som forskning, kompetanseoppbygging, rådgiving og formidle kunnskap om kvinnehelse. Dette arbeidet må intensiveres og styrkes ytterligere slik at kunnskapen blir bedre og mulighetene for forebygging og bedre behandling sikres.

Forslag

Påminnelse fra kreftregisteret om underlivsundersøkelser må også sendes kvinner over 70 år.

Det innføres mammografiscreening for alle kvinner og omfatter også kvinner etter fylte 70 år.

Egenandel for mammografiundersøkelse og underlivsundersøkelse skal kunne føres på egenandelskortet.

Begrunnelse

I dagens helsepolitiske strategi legges det stor vekt på forebyggende arbeid. Dette er viktig og en riktig vei å gå. Ordningen med egenandeler og muligheter for frikort er viktige bidrag for å sikre at folk oppsøker lege. Rett til å få refusjon for egenandeler til forebyggende helsetiltak/ undersøkelser finnes ikke.

Skal en sikre at alle har samme mulighet, bør dette endres. Mange steder i landet må kvinnene ta fri uten lønn en dag eller to for å komme til slike forebyggende helsetiltak. Lærere må sågar betale for sin egen vikar. Annet hvert år innkalles kvinner opp til fylte 70 år til mammografiundersøkelser. Kvinner i dag lever lenger enn tidligere og retten til å få mulighet til å forebygge

alvorlig sykdom bør også gjelde for kvinner etter fylte 70 år. Tilbud om underlivsundersøkelse og mammografi bør derfor gis til kvinner fra 40 år og oppover. Undersøkelsen og reisen kommer som egenandel som ved vanlig legebesøk.

Det er også slik at vi lever lenger. Regjeringen har som mål at den enkelte skal kunne stå lenger i arbeidslivet. Da er det desto viktigere å satse på denne type undersøkelser som kan bidra til å avdekke alvorlig sykdom tidlig. Dermed kan dette bidra til å sikre økt livskvalitet og muligheter for aktiv deltagelse i eventuelt arbeidsliv og samfunnet for øvrig.

Eldre Forslag

Økt fokus på vold mot eldre. Styrking av tilbudet vern mot eldre.

Begrunnelse

Det er dessverre slik at eldre utsettes for vold og overgrep. Ikke sjelden er det nærstående personer som står for dette. Eldre kvier seg for å melde fra og søke hjelp. Grunnene til dette kan være mange. Helt sikkert er det at voldsutsatte eldre har en stressende og vanskelig hverdag.

Dette vil medføre en reduisering av livskvalitet og forsterke andre helseplager. Tiltaket vern for eldre finnes i det fleste kommuner i landet. Men vi mottar signaler om at kommuner sliter økonomisk og at tilbudet derved reduseres.

Vi er av den oppfatning at tiltak for å bedre voldsutsatte eldres hverdag må styrkes. Alle har rett til en verdig og god alderdom.

Forslag

Styrking av sykehjemstilbudet

Begrunnelse

Utallige valgkamper har vært preget av eldreomsorg og løfter om sykehjemsplasser og bedring av tilbudet til de eldre i kommunene. Dessverre ser vi at dette mer enn en gang er fagre løfter som vanskelig har latt seg realisere. Grunner til dette kan være mange. Den debatten skal vi ikke bevege oss inn på her.

Det vi ser er at det hjelper neppe med tilskudd til etablering av nye plasser. Det trengs mer.

Utvidelse er forbundet med varige kostnader og behov for fagpersonell. Derfor må kommunene sikres økonomi og det må satses på utdannelse av fagpersonell slik at tilbudet kan realiseres.

Det er videre også slik at ikke alle eldre ønsker omsorg og pleie i eget hjem. De opplever utrygghet og ensomhet. Derfor må de eldre som ønsker det sikres plass. Dersom det er ønskelig med nærmere informasjon eller utdypning av noen av våre innspill, så ta gjerne kontakt.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
forbundsleder

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
4. desember 2014

Innspill til stortingsmelding om familiepolitikk

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) vil innledningsvis få takke for invitasjonen til innspillseminaret til stortingsmeldingen om familiepolitikk og at vi i seminaret fikk komme med noen av våre synspunkter. Vi vil her komme med vår synspunkter og da også med mer utdypninger. Tiden i seminaret strakk naturligvis ikke til det.

Familiepolitikk og likestilling henger en del sammen. Derfor vil noen av våre innspill være likestillingspolitikk.

Vi kunne tenke oss å foreslå følgende tittel på familiemeldingen: «Gode rammevilkår – en satsning på fremtiden».

Innledning

Det er på høy tid at det kommer en stortingsmelding om familien. Familien er den minste og grunnleggende enheten i et demokrati.

For enkeltmennesket er familien som hoved-regel den viktigste arenaen for kjærlighet, trygghet, tilhørighet, omsorg og personlig og sosial utvikling. Familien er en enhet, og ikke bare en samling av enkeltindivider.

Dette har betydning for fordeling av ansvar og plikter, både praktisk og økonomisk, i familiens ulike faser.

Gjennom familiens hovedansvar for oppdragelse av nye generasjoner, utføre omsorgsoppgaver og annet ulønnet arbeid, er familien en av de viktigste bidragsyterne til samfunnsutviklingen.

For samfunnet er familien den viktigste "byggesteinen", fordi familien ivaretar enkeltmenneskers grunnleggende behov. Familien er fortsatt samfunnets viktigste arena for verdi- og kulturformidling.

Dagens norske familier er svært forskjellige. En periode var kjernefamilien, mor, far og barn, den typiske familie. I dag ser vi et større mangfold av familietyper, av ulike størrelser og sammensetninger.

Statistisk sentralbyrå definerer en familie slik: "En familie består av personer som er registrert bosatt i samme bolig og som er knyttet til hverandre som ektefeller, registrerte partnere, samboere, og/eller som foreldre og barn (uansett barnets alder)".

Endrete familiesammensetninger fører til omstillinger og utfordringer for familien og samfunnet rundt, og gir derfor et økende behov for ulike omsorgsordninger.

Det er fortsatt mest vanlig at barn bor sammen med biologisk mor og far. Når foreldre ikke bor sammen, viser tall fra 2012 at ca. 66% av barna bor hos mor, 8% hos far, og at et økende antall barn (25%) har delt bosted.

Foreldrerollen

Foreldrene har ansvaret for barn og oppdragelsen av barnet, og de må selv kunne velge hvilke tilbud de ønsker å benytte som supplement i barnets første leveår.

Forholdene må legges til rette for at foreldrene gis gode vilkår for å utvikle sin rolle som foreldre, og det må vektlegges at foreldre og andre voksne som er tilstede i barnets hverdag, er rollemodeller for barnets utvikling.

Det er viktig derfor at familiepolitikken i fremtiden legger opp til en valgfrihet. Foreldre vet hva som er best for egne barn og hvilke tilbud familien trenger. Offentlige tiltak må være tiltak som tilbud, supplement og avlastning.

Foreldre har formelt ansvar for barna til de er myndige. Etter fylte 16 år har foreldrene likevel ikke innsyn i det som foregår på skolen, fravær el. Her er et manglende samsvar mellom ansvar og mulighet til oppfølging.

Tre omsorgspoeng pr. år for omsorgsarbeid i eget hjem/familie ble innført fra 1992 etter initiativ fra K&F. Ordningen fikk ved siste pensjonsendring tilbakevirkende kraft for alle foreldre født etter 1953, i noen tilfeller også fra 1948. Poengene gis automatisk for tilsyn med barn under skolealder, og etter søknad fra omsorgsgiver for tyngende pleie og pass av funksjonshemmede og eldre.

Økningen i minstepensjonen har gjort at verdien av omsorgspoeng nesten er borte, og de må økes til minimum 5 poeng årlig. En del barn kan ikke vokse opp i eget hjem, og samfunnet trenger derfor fosterforeldre for kortere og lengre perioder. Det er viktig at fosterforeldre gis god opplæring, oppfølging og gode økonomiske vilkår.

K&F vil at:

Den av foreldrene som må reise for å ha samvær med barnet, eller som barnet må reise til for å ha samvær, må ha rett til fratrukk av utgifter til besøksreiser på selvangivelsen.

Når foreldre bor langt fra hverandre, må den som reiser, ha rett til velferds-permisjon. Omsorgspoengene for pass og stell av barn, funksjonshemmede og eldre økes til minst 5 poeng årlig, og skal ha betydning for alle typer trygdeytelser.

Begge foreldre godskrives inntil 5 pensjonspoeng årlig, hvis de arbeider deltid for å være mer sammen med barna. Det gis omsorgspoeng til fulltids hjemmearbeidende foreldre i forsterkede fosterhjem. Fosterhjem bør få mer oppfølging og støtte.

Økonomi

Norges Kvinne- og familieforbund setter valgfrihet i sentrum. Reell mulighet til å kunne velge omsorgsform for egne barn er viktig. K&F mener at det er viktig at det finnes varierte omsorgs-ordninger: hel- og korttidstilbud i barnehager, familiebarnehager, "åpne" barnehager, registrerte dagmammaer, samt tilsynsordninger utenfor vanlig åpningstid. Enkelte barnehager har et tilbud for de som skal på nattevakt.

I 1998 ble kontantstøtten for barn under tre år innført, etter initiativ fra K&F. Kontantstøtten er viktig for å kunne gi valgfrihet for foreldrene i omsorg for barn. Hensikten med ordningen var å skape valgfrihet for småbarnsforeldre, bl.a. ved at omsorg utenfor barnehage skulle støttes med tilnærmedesvis samme sum som statens tilskudd til en heldagsplass i barnehage. Ikke alle kan benytte barnehageplass, mange jobber skift, kveld og natt. Mange av disse må betale dyrt for barnepass utenom åpningstidene til de subsidierte barnehagene.

Gravferdsstøtte

Det gis i dag en viss gravferdsstøtte (pr. 1.1.14 kr. 22.083,-) som bygger på behovsprøving avhengig av avdødes formue. Båretransport over 20 km blir dekket (utover en viss egenandel).

Formuesgrensen er uforsvarlig lav. For enslig avdød med litt formue gis ikke gravferdsstøtte. For avdød med ektefelle/ samboer teller begge finans-formue med i vurderingen, mens bolig holdes utenom.

Gravferdsstøtten er ikke oppdatert i forhold til kostnader ved gravferd. Mange gjenlevende ektefeller/ samboere er kvinnelige minste-pensjonister og har liten inntekt til å betale denne kostnaden. En enkel begravelse koster i dag minst 40.000.

Kistebegravelse er gratis, mens kremasjon koster ca. kr.3.000,-. Dersom noen ønsker å ha graven et annet sted enn der de står i folkeregisteret, koster dette ekstra.

Festeavgift er ulik i kommunene, også ved gjenbruk av eldre graver.

K&F vil at:

Barnetrygden må oppjusteres og indeksreguleres for å være i takt med prisutviklingen. Barnehagetilbudet skal bestå av private og offentlige barnehager av ulike typer.

Åpne barnehager må gis støtte som et viktig tilbud for småbarnsforeldre, og spesielt som et viktig integrerings-/norsktiltak for foreldre og barn. To årlige barnehageopptak må innføres.

Offentlig støtte til barnehagene må følge kostnadsutviklingen. Private og offentlige barnehager må likebehandles.

Staten må legge til rette for at det er gunstige ordninger for å registrere seg som dagmamma. Myndighetene må tilrettelegge for at barn som har behov for barnehageplass i stedet for eller i tillegg til kontantstøtte, får dette.

Ordningen med kontantstøtte videreføres og oppgraderes for barn 1 - 3 år. Når barnet har plass i barnehage regnes hver dag som 20 %, på lik linje med en stilling i arbeidslivet, og kontantstøtten regnes ut fra dette. Kostnader for kremasjon eller kistebegravelse bør være lik i alle kommuner.

Det må finnes krematorier i alle fylker.

Grensen for behovsprøving vedrørende gjenlevende ektefelle/samboers finans-formue heves til kr. 100.000.

Grensen for behovsprøving vedrørende enslig avdødes formue heves til kr. 50.000.

Gravferdsstøtten økes til minimum kr. 25.000.

Pårørende skal automatisk gis informasjon vedrørende søknad om støtte til gravferd.

Helse **-Svangerskap og fødsel**

Kvinner gir liv til kommende generasjoner og bør ha de aller beste forhold for sin samfunnsnyttige oppgave. Tilbudet til gravide og fødende kvinner er likevel kritikkverdig mange steder i landet. Det er mangel på jordmødre og helsesøstre. I distrikter med store avstander er det viktig å opprettholde lokale fødeavdelinger og fødestuer.

På grunn av nedlagte eller midlertidig stengte fødeavdelinger påføres fødende ekstra påkjenninger og utrygghet.

Førstegangsfødende må reise før forventet fødsel og bo på sykehotell. Kostnadene ved dette kan dekkes etter søknad. Fars reiseutgifter, om han skal være med, må stort sett dekkes av den enkelte (ref. pasientreiser.no).

Med stadig kortere liggetid på fødeavdelinger, er det viktig at jordmor og helsesøster følger opp mor og barn også etter at de reiser hjem. Barselkvinner og deres nyfødte trenger tid og omsorg.

Mange kommuner ansetter jordmødre i for små stillingsbrøker, som medfører at de ikke kan følge opp alle gravide, fødende og barselkvinner. Den verdifulle kompetansen til jordmødre må brukes i alle kommuner.

K&F vil at:

Kvinner skal føle trygghet og forutsigbarhet i forbindelse med sin kommende fødesituasjon. Barselkvinner må følges opp tidlig etter hjemreise, av jordmor eller helsesøster, i alle kommuner.

Forholdene legges godt til rette for fødende kvinner med annet språk og annen kultur. Lokale fødestuer/fødeavdelinger opprettholdes. Gravide skal ha tilbud om svangerskapskontroll hos jordmor i egen kommune. Jordmor må følge med ved lang transport for fødsel.

Det ansettes flere jordmødre innen kommunehelsetjenesten.

Utdanningstilbud for jordmødre og helse-søstre må utvides og tilrettelegges.

-Skolemåltid

Det er først og fremst foreldrenes ansvar at barn og ungdom har et sunt kosthold. Riktig kosthold og ernæring har også betydning for barnas muligheter for å tilegne seg kunnskap og læring. Å dele et måltid styrker det sosiale og kulturelle fellesskap, både i hjem og på skole.

K&F har i 2013 gjennomført en informasjons- og underskriftskampanje for skolemåltid, under mottoet "Uten mat og drikke duger helten ikke". Nesten 4.300 underskrifter fra engasjerte personer og fra ordførere i mange kommuner der K&F har medlemmer, ble levert til Helse- og omsorgsdepartementet i desember 2013. Skolen har en viktig oppgave med å gi barna kunnskaper om mat og måltid for å fremme gode matvaner. Det må legges til rette for at elevene får mat i løpet av skoledagen. Når det skapes en trivelig atmosfære er det lettere for den enkelte elev å nyte måltidet.

Viktige forutsetninger for en god skoledag for barn og unge er:

Mat

Fysisk helse

Arbeidsmiljø, fysisk og psykisk

Reisevei

K&F mener at det må serveres skolemåltid, helst varmt, ved alle skoler. Mange barn kommer på skolen uten å ha spist frokost, etter til dels lang reisevei, og lunsj blir ofte snarmat fra nærmeste bensinstasjon. Undersøkelser har vist at barna får bedre konsentrasjon og lærer mer når de får mat.

Arbeidsmiljøet blir også bedre for både elever og lærere. K&F vil at Skolemåltid må innføres ved alle skoler. Samarbeidet hjem/skole har kostholdsvaner som et viktig tema. Elevene må få nok tid og ro under matpausen som bør være på minimum 20 minutter.

Omsorg -Husmorvikar

Når lengre tids sykdom opptrer i familien, må kommunen ha et omsorgstilbud til barnefamiliene. Dette er stadig viktigere i dagens samfunn, med lite familie- eller sosialt nettverk for mange familier. En arbeidstaker har etter folketrygdloven rett til 10 dagers permisjon med lønn pr. år når barnet eller den som passer barnet er syk.

Dette dekker ikke alle behov, for eksempel hvis omsorgsgiver selv er syk. Ved alvorlig sykdom mener vi det er lite gunstig at barnefamilier tilbys fosterhjem, i henhold til lov om barneverntjenester, som eneste mulige tiltak til hjelp og pass av barn.

Gjeninnføring av husmor-vikarordningen tilpasset dagens familieliv, vil være en løsning. Behov som må dekkes er bl.a. å få barn opp og til barnehage/skole, og at noen er til stede ved hjemkomst, lager mat, vasker tøy etc. Dette går langt ut over dagens hjelpeordninger med hjemmehjelp på timebasis.

K&F vil at:

Kommunene må sørge for å ha en beredskap for barnefamilier når foreldrene blir syke og ikke kan ivareta omsorgen for barnet over en kortere eller lengre periode.

Husmorvikartilbud må finnes i alle kommuner, og må gjøres kjent for brukerne i kommunens informasjonsmateriell. Egenandel på husmorvikartjenesten må innlemmes i ordningen med egenandelstak 2.

-Omsorgslønn

K&F mener at privat hjemmebasert omsorg for institusjonstrengende familiemedlemmer fortsatt vil være et viktig tillegg til offentlig hjemmebasert omsorg og institusjonsomsorg. Dette må imidlertid bygge på et frivillig ønske fra familiens side. Pass og

stell i eget hjem anses av mange som den beste løsningen og den innebærer dessuten en innsparing på de offentlige budsjetter.

En stor del av den tunge pleien i hjemmene er helt avhengig av innsatsen til nære pårørende, og det er oftest kvinner som trer ut av lønnet arbeid for å ivareta omsorgsarbeidet. Da omsorgslønnen ble vedtatt av Stortinget, var meningen å kompensere for noe av dette inntektstapet. Tilbudet om avlastning og støtteordninger under sykdom for personer som påtar seg forpliktende pleie- og pass-ansvar for familiemedlemmer eller andre nærstående må styrkes.

K&F vil at omsorgslønn og pleiepenger skal finansieres av statlige midler, legges inn i trygdesystemet og gi rettigheter som arbeidstaker.

K&F vil at Staten overtar ansvaret for omsorgslønnen, og oppgraderer og forbedrer den. Den må legges inn i trygdesystemet, og det må lages Nasjonale standarder for tildeling av antall timer og avlønning, etter vanlig regulativ.

Omsorgslønn skal gi ordinære pensjons- og sykelønnsrettigheter, og må gi rett til feriepenger.

Inntil videre må vedtatt lov om omsorgslønn følges opp av kommunene og må øremerkes i de kommunale budsjettene. Reglene for å søke omsorgslønn må gjøres kjent. Det åpnes for nye utradisjonelle omsorgsytelser for å håndtere den forventede økningen i antall eldre.

Omsorgsarbeid i egen familie skal telle med i krav ved opptak til videregående og høyere utdanning. Pårørende gis rett til lønnet permisjon i forbindelse med omsorg for eldre med inntil 10 dager pr. år, betalt av det offentlige.

-Vold

Samtidig som familien skaper en god og trygg ramme omkring våre liv, er det også en kjensgjerning at størsteparten av den volden vi utsettes for kommer fra personer i den samme familien. Mange sliter med fysiske skader eller psykosomatiske lidelser grunnet vold og overgrep. Både voksne og barn, kvinner og menn, kan være voldsutøvere. Det viser seg å være en klar sammenheng mellom voldelige opplevelser og dårlig psykisk og fysisk helse. Mange av dem som utøver forskjellige former for vold, bærer på en stygg selvopplevd historie fra oppveksten.

Den stadig økende voldsutviklingen i samfunnet er bekymringsfull. Gjennom ulike medier påvirkes barn av rasisme, grov pornografi og vold. Foreldre trenger hjelp til å skjerme barna mot disse inntrykkene, og nettfiltrene må forbedres. Barn trenger tydelige voksne som setter grenser og tar valg for barnet når det trengs.

Ungdom i dag er utsatt for påvirkninger gjennom mange kanaler og de får tidlig kjennskap til rusmidler. Selvmordstallene viser en økning, dette kan være signal på at mange ungdommer sliter med å finne seg til rette i et stadig mer komplisert samfunn.

Barn og ungdom trenger arenaer for lek og uformell læring, noe som gir dem erfaringer i samspill, sosiale koder, ta ansvar og oppleve mestring, ikke bare i opplæringssammenheng men også i fritiden.

Å satse på forebygging er investering for fremtiden. Dette må det tas større hensyn til i kommuneplanleggingen, gjerne i samspill med frivillige organisasjoner.

Kommunene er ved lov pålagt å ha krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som utsettes for vold i nære relasjoner. Finansiering må skje gjennom statlig øremerkede midler. Mange oppholder som opp mot et år på krisesenter. Dette tilbudet er ikke ment for så lange opphold og det er behov for et tilbud etter akutfasen; et ettervernssenter.

Hjelpetelefoner og –nettsteder for barn, voksne og eldre der de kan melde fra om vold, må opprettholdes og støttes av det offentlige.

Vold mot eldre må få større fokus. Vern for eldre må utvikles videre og bli et landsdekkende tilbud også utover de større byene.

Vi har en rekke handlingsplaner – nå må disse omsettes i praktisk handling.

K&F vil at:

Vold i familien må ikke tolereres.

Det arbeides aktivt og systematisk for å avdekke og motarbeide vold.

Voldsofre-/utsatte må få bedre beskyttelse. Hjelpe-tiltak og oppfølging må bedres.

Voldsutøvere av begge kjønn skal få nødvendig hjelp til å endre sin adferd.

Rettsvern og tilbud om oppfølging for voldtektsofre styrkes. Samarbeidet mellom de offentlige instanser må bedres for å komme volden til livs.

Ungdom og voksne må gis tilbud om opplæring i selvforsvar og konflikt-løsning. Alle kommuner må få statlig øremerkede midler til drift av krisesentre og overgrepsmottak. Det er viktig at alle kommuner som ikke har egne sentra, deltar i slikt samarbeid og betaler sin del.

Alle kommuner pålegges å utarbeide egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner.

Det etableres et ettervernssentertilbud for de som trenger lengre tid for å etablere seg etter opphold på krisesenter.

-Pensjon

Pensjon utregnes etter den enkeltes inntekt, og alle må derfor tidlig vise interesse for og ta ansvar for sin egen økonomi etter pensjonering, bl.a. gjennom sparing. Krav om 40 års opptjeningstid og minimumsinntekt på 1G årlig gjør at man kan jobbe deltid hele sitt yrkesaktive liv, og likevel bare bli minstepensjonist.

Reglene for AFP-tillegg medfører også at mange kvinner med liten stillingsprosent ikke vil få mulighet til å gå av med tidligpensjon. Mange er under utdanning til de er nærmere 30 år, og mulighetene for 40 års opptjening er dermed svekket allerede før de kommer ut på arbeidsmarkedet. Levealderjustering av pensjonen skaper større krav til hvor lenge den enkelte skal arbeide for å opparbeide pensjon.

Familien må ta et aktivt valg med planlegging av pensjon, særlig om begge parter ikke har inntektsgivende arbeid. En vanlig situasjon er at den ene bygger opp firma eller karriere langt ut over normalarbeidstid, og at den andre har hovedansvar for familien og lav/ingen inntekt i denne perioden. En skriftlig avtale om deling av inntekt, innbetaling til pensjonsforsikring eller lignende bør utarbeides. Dersom familien velger at en av foreldrene skal ta omsorgsoppgaver for barn eller andre familie-medlemmer, må begges opptjente pensjons-poeng likeledes i denne perioden.

Samordning av pensjon går ut på at offentlige pensjonsordninger og Folke-trygden utregnes under ett. For det offentlige er dette en måte å spare trygdeutbetalinger på. Samordning og avkorting av pensjon mellom ektefeller følger regler som er svært kompliserte, eller er vanskelig formulerte. Dette kan gi negative og uforutsette utslag og til dels uriktige utbetalinger.

K&F vil at:

Folketrygden skal tilpasses kvinners vekslning mellom lønnet og ulønnet arbeid gjennom den yrkesaktive perioden, og ulønnet omsorgsarbeid skal defineres som arbeid i folketrygdsammenheng. Minste pensjonsnivå skal være så høyt at det er til å leve av, minimum 3 G.

Ektefellers samlede inntekter før beregning av skatt, trygd og pensjon skal likeledes i perioder der den ene parten er ute av arbeidslivet pga omsorgs-oppgaver.

Opptjente pensjonsrettigheter skal være en del av ekteparets fellesbo og deles mellom ektefellene ved eventuell skilsmisse.

Fradraget i skatteklasser 2 må forhøyes Samordningsreglene for pensjoner fra ulike pensjonsordninger må være lett å finne og forstå.

Sluttkommentarer

K&F har valgt å legge fokus på noen hovedområder med enkeltsaker under disse. Vi kan selvsagt også ta med noe om familier med funksjonshemmede, skole- og utdanning i tillegg til familien som forbruker. Vi har valgt å utelate dette, da vi regner med at andre vil komme med sine innspill på disse områdene.

Vi stiller selvsagt gjerne med mer og utdypende kommentarer dersom dette er ønskelig. Avslutningsvis vil vi si at ved å ta våre innspill til følge så satses det på gode rammevilkår for familien og dermed bidrar en til å satse på fremtiden.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder
Sonja Kjølraug
Nestleder
Wenche Rolstad
Sentralstyremedlem

Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne fikk flere gode innspill fra tre ulike kvinneorganisasjoner: Norges Kvinne- og familieforbund, Norske kvinners Sanitetsforening og Norsk Kvinnesaksforening. K&F satte blant annet kontantstøtte, kvinner og pensjon og verdien av ulønnet arbeid på dagsorden.

HØRINGSUTTALELSER

Helse- og omsorgsdepartementet

28. februar 2014

Hørings svar – Reservasjonsordning for fastleger

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) har mottatt forslaget om innføring av Reservasjonsordning for fastleger til uttalelse.

Norges Kvinne- og familieforbund har 4 000 medlemmer fordelt på over 250 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er opptatt av kvinne- og familiepolitikk, forbrukerspørsmål og internasjonalt samarbeid. Kvinner og helse er en av organisasjonens satsningsområder.

Norges Kvinne- og familieforbund sier nei til forslaget om reservasjonsrett for fastleger. Vi finner deler av innholdet i forslaget som forslag som vil bli en belastning og en hindring for kvinner. Det kan vi ikke akseptere.

Norges Kvinne- og familieforbund mener at det ikke er akseptabelt at legens oppfatninger av ulike spørsmål skal kunne hindre kvinner tilgangen til en likeverdig og forutsigbar førstelinjetjeneste i alle landets kommuner innen den offentlige helsetjenesten. Vi mener det at myndighetene overlater til kommunene å avgjøre hvorvidt de ønsker fastleger som benytter seg av en eventuell reservasjonsrett, vil skape ulikt tilbud i landet.

I særlig grad vil dette ramme kvinner i distriktene og i småkommuner. Forslaget om at leger som reserverer seg vil påføre kvinnen en belastning ved å oppsøke en annen lege. Ikke alle steder vil dette la seg gjennomføre i praksis.

Norges Kvinne- og familieforbund ser på dette forslaget på generelt grunnlag, uavhengig av syn på abort. Vi ser på forslaget som et første steg for at leger skal kunne reservere seg for oppgaver.

Vi er klar over at forslaget denne gang dreier seg om henvisning og behandling ved alvorlige samvittighetskonflikter. Vår erfaring er at der man åpner for noe, så vil grensene stadig utvides til å omfatte mer og mer.

Vi frykter at dette også kan skje for fastlege-ordningen og kan ikke akseptere dette.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal

forbundsleder

Barne,- likestillings- og inkluderingsdepartementet

15. september 2014

Høringsuttalelse – Ny, utvidet unntaksordning for fedrekvoten og mødrekvoten i foreldrepengeordningen.

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) har i mange år arbeidet for at foreldre skal få bedre vilkår for uttak av foreldrepermisjon, og ser derfor positivt på forslaget. Vi har i vårt arbeid vektlagt hensynet til barnet og foreldrenes valgfrihet ut fra familiens situasjon og barnets behov.

Vi ser at en forenkling av dagens system vil komme de enkelte foreldre til gode, og bør føre til en enklere saksbehandling for NAV. I vårt arbeid med forslaget vil vi understreke at vi har vektlagt forenkling og bedring for brukerne av ordningen mer enn hensyn til offentlige instanser.

K&F mener at foreldre som hovedregel skal kunne fordele foreldrepermisjonen som det passer den enkelte familie selv, bortsett fra lovfestede minstekrav.

Vi har noen kommentarer til enkeltpunkter i høringen som følger:

Kap. 4, K&F støtter presiseringen i kapitlet om situasjoner der fedrekvoten kan overføres til mor. Vi synes disse kriteriene er selvsagte.

Kap.5.2, K&F støtter forslaget om at foreldrene skal levere inn en egenerklæring om planlagt bruk av foreldrepermisjonen.

Kap. 5.3, Kontroll og dokumentasjon. K&F mener at det ikke bør innføres etterfølgende kontroll og dokumentasjonskrav. Dersom noen skulle misbruke ordningen, vil et omfangsrikt og stort kontrollsystem trolig medføre større kostnader for enn hva jukset i

seg selv vil koste og heller ikke vil fange opp alle som forsøker å jukse. Skulle det senere vise seg at jukset er stort, får man heller vurdere tiltak for å motvirke dette.

Kap. 6.3. K&F er av den oppfatning at overføring av kvote bør begrenses til sammenhengende uttak av foreldrepermisjonen. Selv om denne ordningen vil begrense den relativt store friheten foreldre hittil har hatt til å dele opp permisjonstiden, vil vi likevel foretrekke dette. Dette vil også møte dagens familiers behov for lengre permisjon i form av at de tar ut ulønnet permisjon.

Samtidig med arbeidet med forenkling av overføring av fedrekvoter, bør arbeidet fortsette med å få fedre til å bruke den, og å få aksept i arbeidslivet for bruk av fedrepermisjon. I dette arbeidet ser vi at ikke bare fedre må motiveres ytterligere.

Næringslivet må også i stigende grad oppfordres til å støtte fedre som tar utvidet fedrekvote. Vi er bekymret over enkelte næringsområder der fedre gis betaling for ikke å ta ut fedrekvote. Informasjon om dette har vært brakt frem via media i sommer.

Vi håper at regjeringens forslag til endringer i foreldrepengeordningen vil medføre at dette avtar uten at det blir færre fedre som benytter større andel av foreldrepengeordningen.

K&F vil i tillegg påpeke at far bør få rett til selvstendig uttak av fedrekvoten uavhengig av mors arbeids-situasjon, og at minstenivå for foreldrepenge og engangstønad bør settes lik minstepensjonsnivå.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder
Eldbjørg Gunnarson
Sentralstyremedlem

Helse- og omsorgsdepartementet
14. november 2014

Hørings svar - utvidet rekvireringsrett for helsesøstre og jordmødre, forslag til endring i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek.

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) har mottatt dette forslaget til uttalelse.

Norges Kvinne- og familieforbund har ca. 4 000 medlemmer fordelt på over 230 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er bl.a. opptatt av kvinners helse.

Abort er lovlig i Norge, men er en vanskelig sak for den enkelte. Forebygging gjennom informasjon og lett prevensjonstilgang er viktig. Ordningen med at helsesøstre og jordmødre har kunnet gi prevensjon og informasjon til ungdom på 16 – 19 år, har gitt positive resultater. Ungdom føler trygghet ved lett tilgang til helse-søster.

K&F støtter forslaget om utvidelse av helsesøstres og jordmødres rettighet til å gi denne tjenesten til alle kvinner over 16 år. Vi legger spesiell vekt på at kvinner i aldersgruppen 20 –30 år ofte ikke er fast etablert et sted og dermed kanskje ikke et etablert forhold til noen fastlege. Det kan være lettere å oppsøke en helsesøster gjennom studie-helsetjeneste eller lignende enn å søke råd via en lege man har hatt liten eller ingen kontakt med.

Det er i dag mangel på kvalifiserte jordmødre og helsesøstre, og kommunene har for få og små stillingshjemler til denne gruppen. Dersom dette forslaget skal bli et tilbud er det viktig at stillingene besettes av kvalifisert personell.

Det sies i dag at det allerede er mangel på både jordmødre og helsesøstre. K&F er derfor opptatt av at utdannings-kapasiteten for disse faggruppene må økes betraktelig. Det er viktig at utdanning av disse yrkesgruppene prioriteres, og at det ansettes nok personale til å kunne gi dette tilbudet på forsvarlig vis.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder
Eldbjørg Gunnarson
Sentralstyremedlem

Helse- og omsorgsdepartementet
14. november 2014

Hørings svar - Forskrift om tilgang til helseopplysninger mellom virksomheter.

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) har mottatt dette forslaget til uttalelse. Norges Kvinne- og familieforbund har ca. 4 000 medlemmer fordelt på over 230 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er bl.a. opptatt av helsepolitikk og hvilke konsekvenser ulike vedtak får for enkeltpersoner.

Med økende spesialisering mellom sykehus, og dermed transport av pasienter for ulike behandlingstyper, er det svært viktig at nødvendig informasjon kan overføres raskt og effektivt. Med utlevering/postsending kan det ofte gå flere uker før informasjon har nådd fram.

Videre ser vi at det i akutte tilfeller også kan være behov for å ha nødvendig helse-opplysning om pasienten.

Med dette som bakgrunn støtter K&F forslaget.

Vi mener også at det bør være mulig å gjennomføre en begrenset skriveadgang i journalen, ref. 5.6.2. Det er viktig at pasienter og pårørende gis informasjon om at helseopplysninger kan bli overført og de rettigheter pasienten har i den forbindelse.

Merknad til punkt 6, administrative og økonomiske konsekvenser:

Med de krav til teknisk/administrative løsninger og sikkerhet som indikeres i høringsnotatet, er det viktig at det settes av nok midler både til skolering av personale og oppgradering av systemer som kan "snakke sammen".

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder
Anne Enger
Sentralstyremedlem (sign.)
Eldbjørg Gunnarson
Sentralstyremedlem (sign.)

Arbeids- og sosialdepartementet
Oslo 14. desember 2014

Hørings sak – endringer i folketrygdloven kapittel 15 – stønader til enslig mor eller far

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) vil innledningsvis takke for at vi fikk utsatt høringsfristen til 15. desember. Vi vil dog likevel beklage at listen over høringsinstanser var liten og at kun frivillige organisasjoner som kan sies å ha medlemmer som potensielt kan bli berørt av endringene var invitert til å komme med høringsuttalelser.

Vi er av den oppfatning at endringer av denne karakter med fordel kunne vært sendt flere organisasjoner, deriblant flere kvinne- og familiepolitiske organisasjoner.

Innledende kommentarer

K&F finner det uheldig at deler av endringene er omtalt i Prop. 1 S (2014-2015). Vi mener det ville være en fordel og bidra til lettere å kunne se helheten ved at alt var omtalt i sin fulle bredde i dette høringsnotatet.

Vi er videre ikke sikre på om endringene i det hele tatt skulle vært foreslått når vi leser grunnlag i Prop. 1 S (2014-2015). Der fremkommer det at tallet på de som mottar overgangsstonad er synkende de senere år. Vi ser at noen samlinger av enkelte deler av ordningen kan være gunstig.

Likeledes at enkelte tilpasninger til dagens samfunn kan gjøres. Men vi ser på ingen måte nødvendigheten i alle endringer eller at tilpasningene skal medføre endring av rettigheter.

Forvaltningens behov for klare bestemmelser å forholde seg til må ikke utløse tap av rettigheter for brukere.

Forslag til endring i 15 -3.

Vi støtter forslaget om å redusere mulighetene for opphold i utlandet i løpet av en 12 måneders tid.

Forslag til endring av 15 -4.

K&F støtter også disse endringsforslagene. Vi ser dette som en klarere presisering av hvem stønaden er beregnet for. Videre bidrar forslagene til endringer det lettere å forstå og er en tilpasning til dagens samfunn.

Forslag til endringer 15-5.

Vi reagerer noe på formuleringene i høringsnotatet. Det gir inntrykk av at aldersgrensejusteringen bare blir omtrent ett år. Etter våre beregninger kan det dreie seg om nedjustering med opptil 2 år.

Vi er imot forslag til endringer i vilkår om barns alder. Vår bakgrunn for dette er at dersom skilsmisse skjer i forbindelse med første skoleår er det mye nytt i skolehverdagen å forholde seg til – både for barn og for foreldre. En skilsmisse vil da medføre økte utfordringer. Gode vilkår ved skolestart er viktig med tanke på resten av skolegangen og læringsgrunnlaget.

K&F støtter ikke forslaget om å redusere alder fra 8 til 6 år.

At denne delen av ordningen er innfløkt og vanskelig å praktisere, skal ikke medføre tap av rettigheter for bruker. Her må det heller legges bedre til rette for skolering av de som settes til å forvalte ordningen.

Forslag til endringer 15-6.

K&F er meget kritisk til at det er «etaten som skal vurdere om utdanning er nødvendig og hensiktsmessig». Vår erfaring fra andre tilsvarende formuleringer i andre ordninger er at slike ordninger blir til at etaten skal godkjenne valg av utdanning og valg av yrke utfra hva saksbehandler mener er riktig. Vi kan ikke se at dette er riktig. K&F er derfor mot at slike formuleringer legges inn. Vi kan heller ikke se at dette vil bli mer klagjørende enn dagens ordning er.

Videre kan det tenkes at behovet for en ny utdanning vil gi en bedre hverdag for familien. Det da å fjerne denne muligheten ved å si at utdanning ikke skal gis muligheter for dersom man allerede har en yrkesutdanning er begrensende.

Forslag til endring i lengden på stønadsperioden.

K&F er bekymret for konsekvensene ved å redusere lengden for stønadsperioden. Det kan være mange ulike årsaker til at samliv brytes. Vi vet at dette for eksempel skjer i forbindelse med utøvelse av vold. Tall viser at mange brukere av dagens krisesentertilbud oppholder seg der opp til ett år eller mer.

Dette er brukere som ikke har noe nettverk å støtte seg på i sitt nærmiljø. De er ikke syke, men har behov for å komme ut av voldelig forhold. Slik vi leser forslaget til kutt i stønadsperioden vil disse ikke komme inn under unntaksbestemmelser.

Vi er ikke uenig i at det er viktig å motivere for å komme tilbake i hverdagsliv og yrkesliv. For noen tar dette lengre tid enn for andre. Det kan ha sammenheng med tilgang til arbeid, språkproblemer o.a. Når forslaget til endringer i høringsnotatets innledning oppgir at det er viktig med tiltak og endringer for å motvirke barnefattigdom, da blir forslaget om kutt i stønadsperioden enda mer underlig.

Vårt inntrykk av dette forslaget er at her gjelder det å få alle ut i arbeid fortst mulig. Trolig vil dette medføre et press om å gå inn i deltidsstillinger eller lavtlønnsyrker. Det ser vi ikke som et tiltak for å motvirke barnefattigdom, snarere tvert om.

Vi ser i Prop. 1 S (2014-2015) at antall mottagere av overgangsstønad er synkende. Videre sies det at antall aktive i denne gruppen er stigende.

K&F går derfor mot forslaget om å redusere lengden på stønadsperioden.

Sluttkommentarer

Norges Kvinne- og familieforbund er bekymret for at eventuelle endringer gis tilbakevirkende kraft selv om dette etter vår oppfatning er i strid med Grunnlovens § 96. De som er innvilget stønad etter dagens regelverk må få beholde de rettigheter som følger av dette. Eventuelle endringer må gjelde for helt nye brukere.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal

Forbundsleder

Christine Andreassen

Sentralstyremedlem

Fra Venstre: Sonja Kjørlaug, Liv Holst, Liselotte Bjelke, Statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet Cecilie B Karlsen og Elisabet Rusdal Overrekkelse av underskriftskampanjen «Uten mat og drikke – duger helten ikke» til regjeringen.
Innføring av skolemåltid

PRESSEMELDINGER

Skolestart for 5-åringer er i realiteten også skolestart for 4-åringer

27. januar 2014

«Norges Kvinne- og familieforbund er bekymret og overrasket over at det kommer forslag om utvidelse av skolen for barn og unge. Innføres skolestart for 5-åringer, sier vi ja til at 4-åringer skal starte på skolen. Videre utvider vi skolegangen med ytterligere ett år. Vi har nok skoletrøtte elever og studenter. La oss heller se på hvordan kunnskapen kan økes. Dette utspillet fra skolepolitiske talsmenn er sjokkerende», uttaler Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund (K&F).

Norges Kvinne- og familieforbund ser at det nå er forskning som viser at skolestart for 6-åringer ikke nødvendigvis har medført økt kunnskap og kompetanse. Da behøver man ikke utvide en dårlig løsning.

Videre er det slik at mange ungdommer blir fortere skoletrette i dag. Da er ikke løsningen å utvide

skolegangen med ytterligere ett år. Det handler om å følge utviklingen, se hva som skjer og hvorfor. Ikke alle skoletrøtte ungdommer er det fordi det er feil med innhold eller undervisning. Det er mange som blir dette på grunn av altfor mange skoleår.

Nå har regjeringen satset på etter- og videreutdanning for lærerne. Neste trinn kan være å satse på læringsmiljøet for elevene. Det dreier seg om inn klima, reiseavstander og tilførsel av næring i løpet av dagen

«Vi behøver ikke legge inn flere tiltak som bidrar til å ta barndommen i form av lek og sosiale aktiviteter fra våre barn. Barndommen kommer ikke i reprise », avslutter forbund-sleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Norges Kvinne- og familieforbund har 4 000 medlemmer fordelt på over 250 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er opptatt av kvinne- og familiepolitikk, forbrukerspørsmål og inter-nasjonalt samarbeid.

Gjennom forbundets arbeid og medlemmenes engasjement ble helsestasjoner, klassekontakter og FAU tiltak som vi opprettet og som samfunnet i dag har overtatt. I dag er forbundet opptatt av skolemåltid og læringsmiljøet i skolen.

En av landets største kvinneorganisasjoner sier nei til forslaget om reservasjonsordning for fastlegene

27. januar 2014

«Norges Kvinne- og familieforbund sier nei til forslaget om reservasjonsrett for fastleger. Vi finner deler av innholdet i forslaget som forslag som vil bli en belastning og en hindring for kvinner. Det kan vi ikke akseptere.», uttaler Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund (K&F).

Norges Kvinne- og familieforbund mener at det ikke er akseptabelt at legens oppfatninger av ulike spørsmål skal kunne hindre kvinner tilgangen til en likeverdig og forutsigbar førstelinjetjeneste i alle landets kommuner innen den offentlige helsetjenesten.

Vi mener det at myndighetene overlater til kommunene å avgjøre hvorvidt de ønsker fastleger

som benytter seg av en eventuell reservasjonsrett, vil skape ulikt tilbud i landet. I særlig grad vil dette ramme kvinner i distriktene og i småkommuner. Forslaget om at leger som reserverer seg vil påføre kvinnen en belastning ved å oppsøke en annen lege. Ikke alle steder vil dette la seg gjennomføre i praksis.

Norges Kvinne- og familieforbund ser på dette forslaget på generelt grunnlag, uavhengig av syn på abort.

«Jeg må si at forslaget grenser mot diskriminering av kvinner innenfor helse. Vi har nok av situasjoner fra før der kvinners helse ikke prioriteres. Vi trenger ikke flere, snarere tvert imot», avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund

Norges Kvinne- og familieforbund har 4 000 medlemmer fordelt på over 250 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er opptatt av kvinne- og familiepolitikk, forbrukerspørsmål og internasjonalt samarbeid. Kvinner og helse er en av organisasjonens satsningsområder.

Nå må bankene vise at de har etikk og tar sitt samfunnsansvar på alvor

5. februar 2014

«I sin iver etter stadig å tjene mer, skal bankene nå kaste alt av etikk og moral over bord med nye tilbud for barn. Vi er også skuffet over at Forbrukerombudet som bidrar til økt press. Vi vet av erfaring at presset for denne aldersgruppen er stort og foreldre gjør sitt beste for å sette grenser og følge med, » freser Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund (K&F).

Norges Kvinne- og familieforbund stiller spørsmålsteget ved om denne type markedsføring overfor barn er lovlig.

Netthandel er en form for handel som man lett kan utsettes for svindel. Videre så er det lettere å handle uten tanke for økonomistyring m.m. Barn er barn – de har i en alder av 13 år ikke nok kunnskap til å håndtere dette.

Først ble Forbrukerombudet med på regler for bankkort for barn. Nå er det bank-kort for

netthandel. Hva blir det neste? Når Forbrukerombudet deltar i utformingen, gir ombudet automatisk sin aksept om at grensene stadig flyttes.

At bankene gjør alt for økt fortjeneste og stadig kapre nye kunder, forundrer snart ingen. Men når skal de ta en etisk debatt og se på sitt samfunnsansvar.

«Jeg må si at jeg er mildt sagt sjokkert over dette. Det er trist å konstatere at bankene ikke kjenner sitt etiske ansvar og sitt samfunnsansvar. Svært, svært skuffende.», avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Norges Kvinne- og familieforbund har 4 000 medlemmer fordelt på over 250 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er opptatt av kvinne- og familiepolitikk, forbrukerspørsmål og internasjonalt samarbeid. Kvinner og helse er en av organisasjonens satsningsområder.

Facebook-aksjonen for aksept og resepekt

20. februar 2014

Norges Kvinne- og familieforbund har med glede sett oppslag i media med familier som velger at en av foreldrene er hjemme en kortere eller lengre periode for å ha hjemmet som hovedarbeidsplass. Vi har samtidig notert oss at et slikt valg ikke er sosialt akseptert.

Mange gir uttrykk for at de må forsvare sitt valg og at de sees på som både dovne å late.

Vi har derfor satt i gang en Face book-aksjon. Vår hensikt er å få søkelyset på at det må i det minste være sosialt akseptert at man velger hjemmet som arbeidsplass for en kortere eller lengre periode. Videre at det handler om valgfrihet for den enkelte familie. Det må samfunnet både kunne akseptere og respektere.

Her er oppropet i aksjonen:

«AKSJON FOR HJEMMEARBEIDENDE - Vi krever aksept fra samfunnet og respekt for det å velge å være hjemmearbeidende en kortere eller lengre periode. Den enkelte familie vet hva som er best for familien og dens medlemmer.

Det er verdiskapende arbeid å ta vare på barna og gi kommende generasjon best mulig startgrunnlag.

Barnehager er bra for barn - foreldreomsorg er også bra for barn. Hva som er best for familiens barn - det vet foreldrene best. Familiens valgfrihet må sikres og det valg familien gjør må respekteres. Vi som har klikket liker på denne meldingen støtter dette synet.»

Det å velge hjemmet som hovedarbeidsplass er et verdivalg – noe som samfunnet må akseptere og respektere. På samme måte som vi respekterer de som velger at begge foreldre er i 100 % lønnet arbeid utenfor hjemmet. Det ene valget er ikke mindre verdtt enn det andre. Det handler om valgfrihet for familien og å få mulighet til å velge det som er best for familiens medlemmer.

Norges Kvinne- og familieforbund har 4 000 medlemmer fordelt på over 250 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er opptatt av kvinne- og familiepolitikk, forbrukerspørsmål og inter-nasjonalt samarbeid. Familiens frihet til å velge har vært en sentral sak for forbundet i en årrekke. Forbundet bidro sterkt til at kontant-støtteordningen i sin tid ble etablert og har vært en pådriver for at ordningen skulle opprettholdes og nå utvides.

Venstre og kontantstøtten

11. april 2014

Det er tragisk å høre Venstres leder Trine Skei Grande nå argumentere mot kontantstøtten. Hennes uttalelser virker perspektivløse og er et kraftig angrep på de foreldre som har valgt ordningen med kontantstøtte. I tillegg virker det som hun ikke kjenner til bakgrunnen for ordningen. Men det vet vi jo at hun faktisk gjør. Men akkurat nå er det ikke for partiet viktig å ha dette i tankene. Hun velger altså heller å følge den populistiske veien som Ap-kvinnene og LO-lederen har gjort før henne.

Kontantstøtten ble innført for å gi småbarns-foreldre en økonomisk valgfrihet til å velge mer tid med egne barn. Norges Kvinne- og familieforbund var en av de største pådriverne for en slik ordning. Vi gjorde det IKKE fordi det var mangel på barnehageplasser. Vi gjorde det for valgfriheten. For å gi foreldre som ønsket det, mulighet til bedre vilkår for å utøve foreldrerollen.

Kontantstøtten ble ikke innført for å bedre integreringen. Debatten rundt integrering kom mange år senere og er en helt annen debatt.

Fra dag en har kontantstøtten vært angrepet. For ikke å snakke om de kvinnene som har valgt å være kontantstøttemottagere. De har fått beskyldninger som at de er snyltere, ikke vet sitt eget beste og at de er både dumme, dovne og late. Respekt for å foreta et annet verdivalg eller for å velge redusert forbruk – kontantstøttefamilier må prioritere sterkt for å få den økonomiske hverdagen til å gå i hop, har vært mangelfull for ikke å si helt fraværende.

Det eneste edrue som kommer fra alle kontantstøttens motstandere er at de som velger kontantstøtte eller redusert tilknytning til arbeidslivet for en periode, blir pensjonstapere. Men dette kan jo la seg gjøre. Det er bare spørsmål om politisk vilje til å se på løsninger. Volum er det når man snakker mot kontantstøtten, øredøvende taushet blir det når det inviteres til å se på løsninger med tanke på pensjon. Da er ikke likestillingen så viktig lenger.

Dette får meg til å tro at hele hensikten er at flere skal ut i arbeid, for vi trenger skatteinntektene for å kunne møte morgen-dagens forpliktelser i velferds-samfunnet. Men vil det å frata noen en ordning og tvinge dem ut i lønnet arbeid nødvendigvis føre til målet?

Jeg og flere med meg tror ikke det. I media i dag underbygges også dette noe ved at kvinner er mer sykemeldte fra lønnet arbeid enn menn. Tanken om at dette kan skyldes krav om morsrolle, yrkeskarriere og familieliv ikke så lett lar seg kombinere.

Det skulle vært spennende om noen sammenlignet situasjonen for de kvinner som en periode valgte mer tid utenfor lønnet arbeid mens barna var små og deres sykefravær senere i livet. Jeg blir ikke forundret dersom disse kvinnene har et lavere sykefravær senere i livet. De slapp kanskje den dårlige samvittigheten, stresset med alt som skulle løses og døgnnet som ikke hadde nok timer.

Det som blir viktig nå er klare signaler fra regjeringen om at kontantstøtteordningen skal opprettholdes. Det gir trygghet og forutsigbarhet for foreldrene som har valgt å benytte seg av ordningen.

Det har vært nok usikkerhet rundt ordningen og nok uro. Foreldrene trenger ro. Så er det jo bare å håpe at enkelte partier tar fornuften fanget og igjen går inn for å opprettholde ordningen.

Vil vi fortsatt ha et samfunn som gjør kvinner mer syke?

11. april 2014

Nyheten om at kvinner er mer syke enn menn kom overraskende på mange. Noen av oss er ikke overrasket. Gårsdagens og dagens samfunn med sine krav og sin struktur har medført dette. I morgendagens samfunn vil muligens kvinner og menn nærme seg hverandre ved at menn blir sykere. Grunnen er de krav og den oppbyggingen vi har til oss selv. Politiske signaler tyder på at kravene blir fler og mer mangfoldige fremover. Hva dreier dette seg om? Vi skal skaffe oss en lang og solid utdanning, gjøre karriere, etablere oss og stifte familie. Vi skal drifte barnehager, skoler og delta i driften av barnas fritidsaktiviteter og ta større omsorgsansvar for familiens medlemmer inkludert eldre. Vi skal trene og ta vare på egen helse. Arbeidslivet krever at vi er fleksible og yter mer. Mange må reise langt daglig for å komme til og fra jobb. Dette skaper stress.

Noen ønsker mer redusert tilknytning til arbeidslivet en periode for å ta omsorg for familiens medlemmer. Da ser en muligheten til å ha mindre dårlig samvittighet og minsker stresset. Dette møtes med at man er doven, lat og i tillegg blir minstepensjonist. Vi klorer oss fast, biter tennene sammen og står på. Vips kommer smellen og kroppen sier stopp.

Nå er tiden inne til å ta denne situasjonen på alvor. La oss se hvordan vi kan løse dette. Ulike løsninger må løftes frem – vi må verdsette ulønnet omsorgsarbeid. Det kan være en investering for fremtiden. Dårlig helse koster også. Er det politisk vilje til å drøfte dette uten at svaret på forhånd er bestemt?

Regjeringen og reservasjonsretten – Vi jubler over at forslaget nå trekkes.

12. mai 2014

Norges Kvinne- og familieforbund er glade for at regjeringen endelig innser at forslaget om reservasjonsordning for fastlegene ikke var en god ide. Synd at ikke samarbeidspartiene til regjeringen innså dette på et langt tidligere tidspunkt. Det gjenstår å se hva som kommer videre. Men akkurat nå jubler – vi!

Forslaget om reservasjonsrett for fastleger dreier seg om langt mer enn abort. Norges Kvinne- og

familieforbund ser på dette forslaget på generelt grunnlag, uavhengig av syn på abort. Vi ser på forslaget som et første steg for at leger skal kunne reservere seg for oppgaver. Vi er klar over at forslaget denne gang dreier seg om henvisning og behandling ved alvorlige samvittighetskonflikter. Vår erfaring er at der man åpner for noe, så vil grensene stadig utvides til å omfatte mer og mer.

Vi frykter at dette også kan skje for fastlegeordningen og kan ikke akseptere dette.

Norges Kvinne- og familieforbund sa i sitt hørings svar nei til forslaget om reservasjonsrett for fastleger. Vi finner deler av innholdet i forslaget som forslag som vil bli en belastning og en hindring for kvinner. Det kan vi ikke akseptere.

Norges Kvinne- og familieforbund mener at det ikke er akseptabelt at legens oppfatninger av ulike spørsmål skal kunne hindre kvinner tilgangen til en likeverdig og forutsigbar førstelinjetjeneste i alle landets kommuner innen den offentlige helsetjenesten. Det er derfor svært gledelig at regjeringen nå har endret syn og trekker forslaget i sin nåværende form. Det viser at man tar hørings-svarene på alvor og styrker demokratiet ved å lytte til flertallet. Så vil vi komme tilbake med synspunkter og innspill videre i prosessen.

Norges Kvinne- og familieforbund har 4 000 medlemmer fordelt på over 250 lokallag rundt i hele landet. Forbundet er opptatt av kvinne- og familiepolitikk, forbrukerspørsmål og internasjonalt samarbeid. Kvinner og helse er en av organisasjonens satsningsområder.

Grunnloven, familien og FN Tragisk at ikke Stortinget vedtok at familien og dens betydning kom med i Grunnloven

12. mai 2014

"Når Stortinget to dager før FNs Inter-nasjonale familiedag stemmer ned forslaget om at familiens betydning skal skrives inn i den nye Grunnloven, så er dette tragisk. I år er det 20-års jubileum for FNs familiedag. En dag som FN erklærte mye på bakgrunn av norsk innsats. I sitt budskap til årets markering sier FNs generalsekretær at familiens stilling er viktig for at mål for utvikling og vekst skal nås, da bli jeg faktisk sittende hoderystende igjen etter Stortingets vedtak, sier Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges

Kvinne- og familieforbund (K&F). Norge stemmer for fine formuleringer og viktige vedtak i FN, men mangler tydeligvis evnen til å sikre dette også nasjonalt – det er utrolig trist.”

For enkeltmennesket er familien som hoved-regel den viktigste arenaen for kjærlighet, trygghet, tilhørighet, omsorg og personlig og sosial utvikling. For samfunnet er familien den viktigste ”byggesteinen”, fordi familien ivaretar enkeltmennesker grunnleggende behov. Ved å ha hovedansvar for oppdragelse av nye generasjoner, utføre omsorgsoppgaver og annet ulønnet omsorgsarbeid, er familien en av de viktigste bidragsyterne til samfunnsutviklingen.

Familiepolitikk dreier seg om samfunns-messige tiltak som har til hensikt å sikre familien gode levekår. Ingen familier eller familiemedlemmer er like eller har samme behov. Det er derfor viktig å legge til rette for valgfrihet. På den måten kan familien selv velge det som passer best for seg og de behov familiens medlemmer har.

FN understreker i sitt budskap at familien og styrking av denne har stor betydning for fattigdomsbekjempelse, sørge for sosial integrering og bedre forholdene for unge og eldre familiemedlemmer. Derfor hadde nettopp i år vært av avgjørende betydning av man vernet om familiens betydning ved å ta dette med i Grunnloven.

”I anledning FNs Internasjonale Familiedag 15.mai utfordrer vi Stortinget til å rette opp og ta familien med i Grunnloven. Vi håper og tror at vedtaket beror på en feil. Feil kan rettes – gjør det», avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Bakgrunn FNs familiedag

I 1994 var FNs internasjonale år for familien. I forkant av dette året ble det i 1993 vedtatt at 15.mai skal være FNs internasjonale familiedag. Norges Kvinne- og familieforbund var sterkt engasjert i å få vedtatt en egen

FN dag for familien og klarte dette gjennom intenst arbeid blant annet via vårt internasjonale forbund; Associated Country Women of The World (ACWW).

Dagen markeres årlig og FNs generalsekretær kommer med et eget budskap til denne dagen. I år er det

20 år siden den første dagen ble markert. Dagen ansees som såpass viktig at det også er laget et eget emblem for dage-n

Skal foreldre bare være fødemaskiner for Staten?

28. august 2014

«Med Venstre-lederens uttalelser i dag om å «skrote» kontantstøtteordningen bidrar hun ikke til å styrke foreldrenes tro på at de duger og er bra for egne barn. Derimot bidrar hun til å underbygge tanken om at kvinner trengs som «fødemaskiner» for å opprettholde folketallet. Skremmende og ganske nedlatende. Er det slik at Venstre mener at foreldre ikke er bra for barn og at barnehage er det eneste saliggjørende? Er ikke Venstre klar over at kontantstøtte ikke gjelder fra endt foreldrepermisjon og til skolestart? Ordningen er faktisk bare noen få år mens barna er små. Det burde partiledere og sentrale politikere ha fått med seg», freser Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Det er tragisk å høre Venstres leder Trine Skei Grande nå argumentere mot kontantstøtten. Hennes uttalelser virker perspektivløse og er et kraftig angrep på de foreldre som har valgt ordningen med kontantstøtte. I tillegg virker det som hun ikke kjenner til bakgrunnen for ordningen. Men det vet vi jo at hun faktisk gjør. Men akkurat nå er det ikke for partiet viktig å ha dette i tankene. Hun velger altså heller å følge den populistiske veien som Ap-kvinnene og LO-lederen har gjort før henne.

Kontantstøtten ble innført for å gi småbarnsforeldre en økonomisk valgfrihet til å velge mer tid med egne barn. Norges Kvinne- og familieforbund var en av de største pådriverne for en slik ordning. Vi gjorde det IKKE fordi det var mangel på barnehageplasser. Vi gjorde det for valgfriheten. For å gi foreldre som ønsket det, mulighet til bedre vilkår for å utøve foreldrerollen og da over lengre tid enn foreldrepermisjonen åpner for.

Kontantstøtten ble ikke innført for å bedre integreringen. Debatten rundt integrering kom mange år senere og er en helt annen debatt.

Fra dag en har kontantstøtten vært angrepet. For ikke å snakke om de kvinnene som har valgt å være

kontantstøttemottagere. De har fått beskyldninger som at de er snyltere, ikke vet sitt eget beste og at de er både dumme, dovne og late. Respekt for å foreta et annet verdivalg eller for å velge redusert forbruk – kontantstøttefamilier må prioritere sterkt for å få den økonomiske hverdagen til å gå i hop, har vært mangelfull for ikke å si helt fraværende.

Det eneste edruelege som kommer fra alle kontantstøttens motstandere er at de som velger kontantstøtte eller redusert tilknytning til arbeidslivet for en periode, blir pensjonstapere. Men dette kan jo la seg ordne på andre måter. Det er bare spørsmål om politisk vilje til å se på løsninger. Volum er det når man snakker mot kontantstøtten, øredøvende taushet blir det når det inviteres til å se på løsninger med tanke på pensjon. Da er ikke likestillingen så viktig lenger.

Dette får meg til å tro at hele hensikten er at flere skal ut i arbeid, for vi trenger skatteinntektene for å kunne møte morgendagens forpliktelser i velferdssammenfunnet. Men vil det å frata noen en ordening og tvinge dem ut i lønnet arbeid nødvendigvis føre til målet?

«Finn andre tiltak for å løse hverdagen for de som sliter enn å ta fra noen valgfrihet. Det burde det finnes økonomiske rammer for i dagens Norge.

Det som blir viktig nå er klare signaler fra regjeringen om at kontantstøtteordningen skal opprettholdes. Det gir trygghet og forutsigbarhet for foreldrene som har valgt å benytte seg av ordningen. Det har vært nok usikkerhet rundt ordningen og nok uro. Foreldrene trenger ro.

Så er det jo bare å håpe at enkelte partier tar fornuften fanget og igjen går inn for å opprettholde ordningen», avslutter en indignert og oppgitt forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund Elisabeth Rusdal.

Regjeringens budsjettkonferanse

28. august 2014

Innføring av skolemåltid, sikring av lokale fødestuer samt tilskudd til åpne barnehager er blant våre forventninger

«Vi har store forventninger til regjeringens statsbudsjett for 2015. Vi håper på innføring av skolemåltid som et forebyggende helsetiltak. Videre

håper vi på bevaring av de lokale fødestuene samt at det innføres statlig tilskudd til drift av åpne barnehager i kommunene. Dette siste kan være et viktig integreringstiltak. Selvsagt klare signaler om at kontantstøtten skal opprettholdes,» sier forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Våre forventninger er følgende:

- Tiltak for å sikre lokale fødestuer
- Styrking av jordmortjenesten i kommunene
- Økt fokus på utdanning av flere jordmødre og helsesøstre
- Utvidelse av skolehelsetjenesten i alle kommuner. Vil trolig bety økt rammetilskudd til kommunene
- Statlig tilskudd til åpne barnehager. Dette er et viktig integreringstiltak.
- Innføring av skolemåltid
- Bevaring av kontantstøtten.
- Opprettelse av etterverns sentre for de som har behov for dette etter akutttopphold ved et krisesenter.

“ Dette er forslag vi har spilt inn og som vi nå håper er med når budsjettkonferansen starter», avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Aps kvinnebevegelse går baklengs inn i fremtiden

26. september

«APs nye leder, Jonas Gahr Støre ser verdien av å tenke nytt i eget parti. Han ser at ved å satse på barn når de er små – da satser han på fremtiden», jubler Elisabeth Rusdal som er forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund (K&F).

Derimot er hun rystet over kvinnene i Støres parti. Når de hevder at det er gammeldags og lite fremtidsrettet dersom mødre velger å være hjemme et år lenger med egne barn, da uttaler de seg skremmende barnefiendtlig. Deres uttalelser i debatten rundt kontantstøtten gir inntrykk av at mødre ikke er bra for barn. Med slike uttalelser gir de inntrykk av at mødre i særdeleshet er skadelig for barn. Et gufs fra fortiden.

AP-kvinnene burde heller se på løsninger som motiverer fedre til å velge kontantstøtte. Det vil være fremtidsrettet politikk som også er til barns beste.

La oss slå det fast en gang for alle – foreldre er bra for barn.

«Tenk om det ble slik at stadig flere fedre valgte kontantstøtte for en periode. AP har vist vei i foreldrepermisjonen og gitt fedre egen andel av foreldrepermisjonen. Kanskje kunne de gå foran igjen og bidra til at flere fedre valgte kontantstøtte. Slik kvinnene i partiet nå diskuterer bidrar de til å undergrave mødres tro på at de er bra for barn. Slik AP-kvinnene argumenterer gjør de kvinner om til fødemaskiner. Er det likestilling? Har det noe med likeverd å gjøre?

Mødre, på samme måte som fedre duger som oppdragere. Fremtiden er å gi foreldre valgfrihet for egne barns hverdag. Så håper vi Støres uttalelser blir mer enn starten på politisk valgflask», avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund

Dette forventer vi i kommende statsbudsjett

7.oktober 2014

Når statsbudsjettet legges frem i morgen har vi følgende forventninger til innholdet:

- **Fødetilbudet**
Vi forventer opprettholdelse av det lokale fødetilbudet som i dag er.

Styrking av jordmordutdannelsen slik at det utdannes flere. Dette vil gi trygghet og forutsigbarhet for de fødende kvinnene. Når en under-søkelse gjort av Norsk Luftambulanses også viser at det fødes flere under transport til fødeavdeling enn for 30 år siden, er det helt påkrevet at det er jordmor med.
- **Kontantstøtte**
For å sikre og bedre familienes valgfrihet forventer vi en styrking av kontantstøtten og garantier for at ordningen skal opprettholdes.
- **Barnehage**
Vi forventer forslag om to årlige opptak til barnehagene.
- **Styrking av faget Mat og helse i skolen**

Det å lære å lage riktig mat og sunn mat har betydning for helse. Vi forventer at faget Mat og helse styrkes. Videre at det sørges for at alle skoler har lokaler tilpasset matlaging. Vi er kjent med at en skole i Oslo først fikk denne type lokaler i fjor.

- **Skolemåltid**
Vi forventer at regjeringen fremmer forslag om forsøk i statlig regi med skolemåltid. Skolemåltid er et viktig helseforebyggende tiltak, det er inkluderende og bidrar til integrering og i tillegg er det et viktig tiltak for å utjevne sosiale forskjeller.
- **Kvinnens helse**
Vi forventer styrking av mammo-grafitilbudet og screening for livmorhalskreft. Videre økt satsning på forskning på kvinnesykdommer.
- **Vold og eldre**
Vi forventer økt satsning på tiltak for eldre utsatt for vold. Tiltaket Vern for eldre må styrkes og videreutvikles.
- **Sykehjem**
Vi forventer at det ikke bare satses på økt antall sykehjemsplasser, men at det også gis tilskudd til drift av disse.
- **Omsorgslønn**
Vi håper at de skjevheter ordningen i dag preges av, utbedres og at ordningen blir lik over hele landet. I en periode må staten ta ansvar for denne velferdsordningen. Altfor mange som skulle hatt omsorgslønn mottar avslag, eller får et altfor lite tilbud.
- **Husmorvikar**
Regjeringen må etter sensommerens avdekning av manglende husmor- vikartilbud og barnefamiliers behov, setter i gang en kartlegging av dagens situasjon og aller helst kommer med klare føringer om hvordan tilbudet skal organiseres.
- **Bistand**
Vi forventer at også små bistandsprosjekter skal motta støtte. Dette vil være viktig for kvinner. Hjelper du en kvinne – bidrar du til å sikre vilkårene for en hel familie.

Dette vil vi ikke akseptere:

- **Kutt eller forslag om fjerning av kontantstøtten**
- **Kutt i foreldrefradraget**
- **Økt foreldrebetaling for barnehagene.**

Vi er meget kritisk til at man kanskje skal foreslå en økning av foreldrebetalingen også for økonomisk svakerestilte familier. Det hjelper lite at beløpet per måned er lavt eller at det skal justeres ned etter en periode. Økning av foreldrebetalingen i januar er uhørt. Familier med anstrengt økonomi vil oppleve en enda vanskeligere hverdag. Et slikt tiltak vil også ramme barna. Skal barnehagesatsene økes må dette skje fra august.

- **Helsestasjoner og skolehelsetjenesten.**
Dersom statsbudsjettforslaget ikke inneholder forslag om en styrking av dette er det klart løftebrudd. Videre må utdanningskapasiteten økes. Det hjelper ikke å styrke noe dersom det ikke finnes nok fagfolk til å dekke behovet.
- **Barnetrygden.**
Manglende økning av barnetrygden. Denne har ikke fulgt kostnadsutviklingen ellers og er dermed svekket. Barnetrygd er viktig for mange barnefamilier.

Vi har alle et ansvar – Vi må alle gjøre noe

21. november

Trakassering, mobbing, vold og overgrep rammer mange og det er et globalt problem. Det rammer alle menn, kvinner, barn, ungdom og eldre.

Kvinner og barn som lever i områder i verden med væpnede konflikter er svært utsatt. Kvinner og barn på flukt – enten fra konflikter eller fra naturkatastrofer opplever dette daglig.

I ulike deler av verden hindres unge jenter i å gå på skolen enten fordi skoleveien er utrygg eller fordi skolehverdagen rett og slett oppleves som farlig. Det å oppsøke et toalett kan medføre voldtekt eller andre voldsangrep.

I vårt eget land opplever barn og unge en utrygg hverdag enten i barnehagen, på skolen eller hjemme. De senere dager er mye avdekket med tanke på mobbing – også om det å varsle men ikke bli hørt. Tusener har gått i fakkeltog – ett flott signal. Men mer må nok til.

Vi har handlingsplaner, vi har tiltaksplaner, vi har opplegg – vi har det meste. Likevel skjer det. Skal forholdene bedres må vi alle ta et ansvar.

Vi må ALLE se på vår egen adferd.

Hvordan kommuniserer jeg?

Er jeg en god rollemodell – et godt eksempel?

Hvordan omtaler jeg andre?

Hva skriver jeg i avisenes kommentarfelt, på Facebook eller på andre sosiale medier?

Klarer jeg å si fra når ting skjer?

Vi må ha klart for oss – det er ikke bare menn som utøver vold, det er ikke bare voksne som er voldelige overfor hverandre eller barn. Det er også barn som begår overgrep mot sine eldre foreldre.

Uansett – skal det bli en bedring må det skje noe. Og handlingen må komme fra grasrota – fra deg og meg. Vi må snakke om – bringe emnene opp i dagslyset. Men vi må også handle ved å endre egne handlinger.

La oss gjøre ” se meg – hør meg ” til en virkelighet for de som utsettes for vold. Vi sier ja til omsorg – og vi sier nei til vold. Da bidrar vi til å skape et varmere samfunn

Økt medlemstall i K&F, Andenes.
Her fra høstens lefsekurs.

ÅRSMELDINGER FRA KRETSENE

Akershus krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Solvor Larsen

Sekretær: Liselotte Bjelke

Kasserer: Cecilie Huseby

Internasjonal kontakt: Anna

Solberg

Kvinnens Frivillige Beredskap: Liv

Holst

Kunstringen: Pernille P. Jørgensen

Håndverkstedet for Barn og Unge: Marte Aastad

Virksomhet i kretsen

Antall lag pr. desember 2014: 20 stk. Antall medlemmer pr. desember 2014: 416 betalt, 417 aktive.

Kretsen har i perioden avholdt tre ordinære styremøter, samt to telefonmøter. Sekretær representerte kretsen på landsmøtet i oktober. Det er jobbet videre med gamle, nedlagte lag, planlegging av kretsens årsmøte, det er opprettet en facebookside – Akershus krets, husk å like oss. Mottatt meldinger om nedlagte lag og behandling av disse. Dette gjelder K&F, Grav og Voll samt K&F, Nannestad.

Virksomhet i lagene

I forhold til innsendte aktiviteter på skjema fra forbundet sentralt, er det enkelte lag som tilrettelegger andre typer av samlinger, så som for eksempel: Blomsterbindingskurs, trenings-grupper, seminar om kvinner og pensjon, frokostservering på Langhusdagene, 17. mai feiring, «mobbemøter», besøk fra asylmottak, feiring av kvinnedagen, kurs om ville vekster og soppflora, vinsmaking, julemiddag, juleverksted, møte om kosmetikk, hobby-kveld, brukttøysalg, markering av Nordens dag, markering av grunnlovsjubileet, deltager på Nordisk sommerkonferanse, ulike aktivitetene sammen med og for ungdom på Hundsvund skole samt markedsføring av Kvinne- og familieforbundet på Hundsvund skole.

Dette viser tydelig at i Akershus krets har vi et mangfold av aktiviteter som er tilrettelagt utfra interesser og behov i de ulike delene av fylket. Dette er meget positivt og vi oppfordrer til fortsatt godt arbeid. Har DU/DERE tenkt på mer markedsføring av aktivitetene?

Solvor Larsen

Kretsleder

Aust Agder krets

Kretsstyret har bestått av:

Postmottak: Esther Haugland

Kasserer: Anne Marit Hovstad

Styremedlemmer: Else Marie Angeltveit,

Gro Herdis Jareid, Anne Grethe Birkenes

Virksomhet i kretsen

Styret har hatt 6 styremøter, ett ordinært årsmøte, ekstraordinært årsmøte og deltatt på landsmøtet i Oslo.

Kretsen mottok søknad fra K&F, Grimstad om midler til å holde møte i Internasjonalt arbeid.

Virksomhet i lagene K&F, Lillesand

Laget har vært på to besøk hos Landvik Bygdekvinnelag, hatt innsamling av penger til forbundets prosjekt COWA i Uganda, deltatt på kretsens årsmøte, deltatt på landsmøtet i Oslo, blomsterbarnetoget under Lillesands-dagene er en tradisjon i laget, tur til Stavanger, besøk på «Flor og Fjære», arrangert 4 eldre treff på våren og 3 på høsten, det har også vært holdt 2 arrangementer på Dovreheimen bo- og aktivitetssenter.

Bevilgninger:

COWA i Uganda: kr.100 000

Husflidslagets barn/ungdomsg.: kr. 15 000

Laget har 12 medlemmer.

K&F, Hornnes

Laget har holdt lagsmøter med tema «Kjerringråd», hatt høstens avling og produksjon av kremer, holdt julemøte, hatt svømming og vanngymnastikk mandag og torsdag, 32 på vår og 34 på høst, holdt kurs for å sy Åmli bunad, vår; 7 stykker sydd bunad, høst; 7 stykker sydd jakke. De har laget kaffemat på dugnad på Hornnes kirkegård, tur til Kvinesdal, tematur til Kilden for å se Le Miserables og Juleevangeliet og deltatt på kretsens årsmøte. Laget har 7 medlemmer.

K&F, Evje

Björg Bjorå gikk bort i 2014. Hun har vært engasjert i en årrekke som lagleder og andre tillitsverv i laget. Laget har hatt 3 medlemsmøter. Det har vært godt oppmøte på lagets arrangementer. De er 7 medlemmer.

K&F, Risør

Laget har holdt hyggetreff for beboerne på Tjennasenteret eldreboliger, deltatt på kretsens ordinære årsmøte og ekstraordinært årsmøte, høsttur til medlemmet Kari Henriksens hytte, Årbok for 2013 overrekket Anne Marit Hovstad. Reidun Sivertsen og Signe Leonore Lindstøl har skrevet K&F, Risørs historie i anledning lagets 85-årsjubilei i 2013. På årsmøtet kom det forslag om å engasjere seg i frivillig arbeid for å integrere våre nye landsmenn i lokalmiljøet. Det blir startet opp strikkekurs for kvinnene på asylmottaket i 2015, gitt kr. 5000 til nytt

piano på Frydenborgsenteret, holdt ett bunadskurs på våren med 9 deltakere og ett på høsten med 9 deltakere.

Laget har 4 medlemmer.

K&F, Vegusdal

Laget har deltatt på kretsens ordinære årsmøte og på ekstraordinært årsmøte, de har arrangert strikke kaféer, laget vårruller, dratt på tur til Hadeland glassverk, holdt stand utenfor lokalbutikken og delt ut den nylagede folderen om laget og materiell fra forbundet, deltatt på museumsdagen i Fjermedalen, dratt på hyttetur, bakt Sara Bernard og potetkaker på lagsmøte, dratt juleavslutningstur til Hannåsvoldegård, mat på Ogge, holdt grøt fest for elever, lærere og pensjonister.

Laget har 14 medlemmer

K&F, Grimstad

Laget har deltatt på kretsens ordinære årsmøte og på ekstraordinært årsmøte, de har deltatt på KFBs møte i Oslo, Totalforsvarskonferanse og på fylkesforum i KFB, holdt stand i Kristiansand med OIKOS for verdens miljødag, deltatt på landsmøtet i Oslo, arrangert internasjonalt møte med motto «Jenter hjelper jenter».

Bevilgninger:

SOS barnebyer, TV-aksjonen,

OIKOS økologisk, Zambia

Ett aktivt år i Aust-Agder krets av Norges kvinne- og familieforbund.

Esther Haugland

Postmottak

Bergen og Midthordland krets

Kretsstyret har bestått av:

Postkontakt: Solveig Thomassen

Kasserer: Christine Andreassen

Sekretær: Anne Britt Bø

Studieleder: Trude Aarseth

Styremedlem: Kari Lahn Knudsen

Internasjonal kontakt/styremedlem: Merethe B. Strømmen

Varamedlem: Anne-Kristine Bakke

Varamedlem: Ingrid Axelsen

Varamedlem: Brita Lund

Virksomhet i kretsen

Ett lag er lagt ned i 2014. Kretsen har nå 12 lag, og har totalt 347 medlemmer, en nedgang på 22 fra 2013.

Kretsstyret har hatt 6 ordinære styremøter. Kretsen har i 2014 ikke hatt kretsleder, men har fungert som et arbeidsstyre med post-kontakt.

Høsten 2014 arrangerte kretsen Bokkafé i samarbeid med Bergen offentlige Bibliotek. Forfatter Annette Mattson fortalte om «Fortellinger fra fengselet, skrivekunst for innsatte», veldig interessant, ca. 30 personer var tilstede.

Årsmøtet 2014 ble avholdt 09. april på Dankert Krohn seniorsenter med 16 stemmeberettigede tilstede. Vi startet årsmøtet med at vår Internasjonale kontakt Merethe B. Strømmen fortalte om sin deltagelse på ACWWs verdenskonferanse i India høsten 2013.

Etter årsmøtet fortalte sentralstyremedlem Eldbjørg Gunnarson om sine år som sentralstyremedlem. Det er alltid interessant å høre våre tillitsvalgte fortelle om sine reiser og erfaringer.

Representasjon

ACWWs Europa konferanse ble avholdt i Bergen i mai, og Christine Andreassen var »primus motor« i arrangementskomiteen. Flere av våre medlemmer var til stede på store deler av arrangementet. Det var et flott arrangement, og det var veldig interessant å bli kjent med ACWW-medlemmer fra hele Europa.

Landsmøtet 2014 ble holdt på Helsfyr i Oslo og fra vår krets var 4 lag representert – K&F, Ulriken – K&F, Fyllingen og Varden – K&F, Tertnes og K&F, Laksevåg. Tidligere forbundsleder Bjarnhild Hodneland og KFB representant var tilstede, og selvfølgelig sentralstyremedlem Eldbjørg Gunnarson. Solveig Thomassen representerte kretsstyret. Fra K&F, Tertnes var Anne-Sofie Lysne også i år protokollfører.

Merethe B. Strømmen sitter som sekretær i Internasjonalt utvalg sentralt. Bjarnhild Hodneland er fylkesleder i KFB-Hordaland, sitter i Fylkesmannens beredskapsråd og i KFB sentralt.

På Landsmøtet ble Randi Støre Gjerde valgt inn i Prinsippprogramkomiteen, og Eldbjørg Gunnarson ble valgt som varamedlem i samme komité.

Christine Andreassen ble valgt som sentralstyremedlem.

Virksomhet i lagene

1 lag ble nedlagt i 2014. 5 av våre 12 lag driver barnehager med varierende størrelse.

Lagene har hatt 32 møter som varierer fra rene lagsmøter med foredrag og diskusjoner, til teaterbesøk og turer. Lagene har et imponerende og variert program på møtene sine. Riktignok er nok aktiviteten litt mindre enn tidligere, men fremdeles er det svært mange interessante og spennende foredrag og tilbud.

Det kan nevnes; Trim for lagsmedlemmer /voksne, barnetrim, Pilates, eldre treff på dag- og kveldstid samt julemøter og basarer. K&F, Os driver fremdeles sammen med den lokale sanitetsforeningen Torsdagsklubb for psykisk utviklingshemmede damer og har gjort dette i mange år.

Både K&F, Os og K&F, Hundvåkøy var begge ansvarlige for årets TV aksjon på sine respektive hjemsteder. Flere av lagene arrangerer teaterkvelder. Noen lag har godt innarbeidede studiesirkler som har eksistert i mange år. Det har vært holdt bunadskurs, strikkekafeer, lesesirkler, Adventsmøter, internasjonal aften og kultur-kvelder.

K&F, Tertnes driver bl.a. et Torsdagstreff for eldre, barnehage med 28 barn og strikkekafé. K&F, Laksevåg lag driver også barnehage med 83 barn og 26 ansatte. K&F, Skjoldtun driver barnehage med 54 barn, arbeidsstue og barnetrim.

Mange lag støtter forskjellige tiltak i andre land som: Barnehjem, skoler og barnehager. Noen lag har «fosterbarn» som det betales for.

Det er veldig imponerende å lese alle lagenes årsmeldinger og det står stor respekt av alt arbeidet som nedlegges.

Tusen takk til alle dere som stiller trofast opp slik at lagsmedlemmer og andre kan få gode opplevelser og ny kunnskap om forskjellige tema.

Solveig Thomassen

Postkontakt

Finnmark krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretskontakt: Hedvig Hansen, K&F, Mehamn

Kasserer: Arnhild Hegge, K&F, Vadsø

Styremedlem: Aslaug Ukvitne, K&F, Vadsø

Varamedlem: Randi Mietinen, K&F, Vadsø

Virksomhet i kretsen

Kretsen har i 2014 bestått av 5 lag med til sammen 33 medlemmer. Vår fremste mål-setting er at kretsen skal bestå. Vi har ingen store mål for kretsen, utenom at vi gjennom vårt medlemskap støtter forbundets arbeid.

Kretsen er godt synlig i nærmiljøet hvor vi også arbeider med forbundets satsnings-områder.

Virksomhet i lagene

Av diverse aktiviteter i lagene kan nevnes: Vi deltar på kurs, kulturdager-/kvelder (Prøysen kveld), diverse kaféer, loppemarked, TV- aksjoner og fadderordning. I tillegg til dette gir vi også tilskudd til forskjellige anledninger.

Ett lag tar vare på gamle mattradisjoner ved å lage og selge middag under den årlige festivaluka på stedet.

Lagene K&F, Vadsø og K&F, Karasjok skiller seg ut med å være svært aktive deltakere og bidragsyttere på mange arrangementer i nærmiljøet. De har brukt lagsmøter til å skaffe seg kunnskap om forskjellige tema, ved å invitere folk som har informert om sitt arbeid, for eksempel om demenssyke og deres behov. I forbindelse med Rosa-sløyfeaksjonen hadde de møte hvor kommunens kreftsykepleier bidro med informasjon. Kurset «Tilskudds portalen» bør også nevnes. Hyttemøter med sosialt samvær, julebord for medlemmene og sommeravslutning er eksempler på møteformer for disse lagene.

De fleste lagene er i gang med strikking av lapper til det store lappeteppet som skal være ferdig til 100- års jubilee som skal markeres i september i Oslo.

Til slutt bør laget med 3 medlemmer nevnes, hvor ei driftig dame, Kirsten, holder laget samlet med sine roller som leder, kasserer og sekretær.

Vi takker hverandre for innsatsen i året 2014 og ønsker hverandre et godt og aktivt år i 2015. Med dette hilser vi til alle standhaftige K&F- jenter i hele landet.

Hedvig Hansen

Kretskontakt

For Styret

Hedmark krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder/Sekretær: Anne Lise Bryhn

Nestleder/Studieleder: Jorunn Thoug

Kasserer: Anne Langdalen

Medlem: Berit Finnsen

Virksomhet i kretsen og lagene

Styret har hatt 4 telefon møter. Årsmøte ble holdt i Nybergsund 26. april. Kretsen feiret også sine 80 år, gratulerer! Møtet ble gjennomført med god bevertning og mange fine gaver til loddsalget, som er vår viktigste inntekt til kretsen. Jubileet fikk en fin reportasje i medlemsbladet vårt. Kretsleder Ann Lise Bryhn, Berit Finnsen, Målfrid Neerland og lagleder Grete Nordbæk var til stede.

28. april: Hedmarks fylkeskontakt i KFB hadde møte med Oppland på Gjøvik, Grete Nordbæk deltok.

30. april: Grete Nordbæk deltok på ACWWs Europa konferanse i Bergen.

4. oktober: Ble det holdt stor feiring i Husmorlagets Hus der K&F, Elverum feiret sine 85 år.

Krets- og lagsmedlemmer fra K&F, Nybergsund og K&F, Tørberget var invitert. Det ble gitt gaver til laget, til barnehagen samt blomster.

17.-19. oktober deltok kretsleder og lagleder i K&F, Elverum på forbundets landsmøte i Oslo.

Landsmøtet ble gjennomført med stort engasjement og gode debatter. Den store saken var fremtidig organisering av forbundet. Det ble vedtatt at saken skal settes opp igjen på Landsmøtet i 2016. Dette betyr at vi arbeider og er organisert som før. Det betyr også at vi må sørge for å ta verv og engasjere oss slik at vi har lag, grupper og kretser videre. Kom gjerne med synspunkter til saken om fremtidig organisering av forbundet.

Vi har i 2014 fått et nytt lag, Ringerike Kvinne- og familielag. Dette er et tegn på at våre saker betyr noe. Forbundets synspunkter blir oftere etterspurt og vi blir stadig invitert av politiske miljøer til å holde innlegg. Særlig kommer det spørsmål om skolemåltid, noe som kan bli en sak i kommunevalgkampen, og det er på tide!

En sak som kom opp i K&F, Elverum var hjelp til familier når en av foreldrene er syke. Behovet for husmorvikar er der fortsatt, dette er et kommunalt ansvar, men ikke alle kommuner har dette tilbudet.

Til sist men ikke minst; GRATULERER med vårt forbunds 100-års jubileum i 2015. Mer om dette kan leses i medlemsbladet vårt!

Ønsker dere alle et engasjerende år og lykke til med de neste 100.

Anne Lise Bryhn

Kretsleder

Hordaland krins

Krinsens styre har bestått av:

Kretsleder: Sigrunn Strøm - K&F, Strusshamn

Nestleder/ Bua kontakt: Haldri Karin Engenes K&F, Finnås

Kasserer: Liv Berit Solberg -

K&F, Kårevik

Skriver: Irmelin Arnesen - K&F, Rubbestadneset

Studieleder: Margit Unneland - K&F, Langedalen

Gruppeleder: Sunnhordlands lagene

Se nestleder

Gruppeleder: Askøylagene- Torill Drange

Kontakt for Sotra lagene: Kari Johnsen

K&F, Skogsvåg (leder for valgmennden)

Kontakt for Voss lagene: Anny Karin Forthun

K&F, Bolstadøyri

(medlem av Prinsippkomiteen)

Kontakt for Hardanger lagene: Ingebjørg Bakke

K&F, Øystese

Kontakt for Nordhordlands lagene: Solveig Kloster K&F,

Langedalen

Nemder i kretsen :

Internasjonal nemd:

Leder Tove Rognerud Hidle - K&F, Finnås

Kasserer: Haldri Karin Engenes - K&F, Finnås

KFB kontakt: Nanna Nordahl - K&F, Raundalen

Virksomhet i kretsen

Pr. 31/12-14 hadde kretsen 837 medlemmer registrert. 3 lag har ikke sendt inn årsmelding.

3 lag har lagt ned , det er K&F, Dale , K&F, Pollen, og K&F, Moster. Da har vi 49 lag igjen. Vi har da bare Sunnhordlandsgruppen igjen som gruppe, med sine 15 lag.

Vi har avholdt 4 styremøter, der alle gruppekontakter og 1gruppeleder har deltatt sammen med det valgte styret. Vi har hatt " landsmøte kurs " over en kveld, for utsend-ingene til Landsmøtet i oktober. Landsmøtet

ble arrangert 17. - 19. oktober i Oslo. Fra Hordaland reiste 12 utsendinger, og nytt i år var at alle lag kunne sende en delegat. Den viktigste saken på dette møtet var forslag om "Nedleggelse av kretsleddet " i organisasjonen. Denne saken gikk ikke igjennom, men det ble en god diskusjon, og saken kommer opp igjen til neste Landsmøte, der må vi være forberedt på at saken kan bli vedtatt. Ellers så tok Forbundsleder Elisabeth Rusdal og nestleder Sonja Kjølraug gjenvalg.

Årsmøtet : Møtet ble avholdt på Rica Bergen Hotel 26. april. Tema for møtet var " Se meg - hør meg ".Vi hadde invitert Anne Randine Øverby (operadirigenten), som foredrags-holder.

Men dessverre meldte hun avbud 2 dager før. Vi la om programmet, og deltakerne fikk seg en fin vartur ut i byen, og kjøpte med seg gevinster som ble trukket på møtet. Sakene og valget kom vi igjennom, noe vi var spente på , da dette møtet skulle bare gå over 1 dag. Årsmøtet gikk inn for at vi annet hvert år skal ha 1 dagsmøte, og eller 2 dagsmøter. Så neste årsmøte i 2015 blir holdt over 2 dager, og da vil vi også feire 80 årsjubileum for kretsen vår.

Gruppens arbeid: Den ene gruppen har hatt 4 styremøter. Gruppelederen deltar på styremøter i kretsen, og innehar også vervet som nestleder og BUA - kontakt.

De andre gruppekontaktene deltar på styremøter , og er en viktig støttespiller for kretsleder ved at de holder kontakten med " sine " lag, for der igjen å formidle nytt fra lagene på styremøtene.

Virksomhet i lagene

Det er blitt holdt 280 medlemsmøter i tillegg til årsmøter.

Temaer innen forbundets satningsområder: Svært mange har oppgitt dette med forskjellig tema, og det som går mest igjen i år er strikk, lappetepper, strikkekafe og strikkekurs. Det er nok p.g.a.det store lappeteppet, som har inspirert mange. Flere lag har miljøtiltak i nærområdet og det kommer både barn, unge og voksne til gode. Mange støtter sin bygd med store pengesummer, noe som blir lagt merke til og er god markedsføring for lagene. I år har BUA-kontakten tatt med tiltak som er knyttet til barn og unge i sin årsmelding, men likevel kan det være

aktiviteter som bør nevnes som for eksempel strikke sokker og luer til nyfødte i Malavi.

Lagene har ellers mange spennende og viktige aktiviteter i nærmiljøet: «Historie- formidlere» for skolebarn, adventsfester, julegrantenning, pensjonistkafe, delaktiv i forskjellige arrangement i bygdene, dugnads-arbeid i nærområdene. Mange har og som tradisjon å pynte i kirker og gir blomster og annet til eldre på sykehjem. Ett lag fikk markedsført seg da KORK kom til bygda, laget hadde da vært med å lage "kulisser" til programmet, noe som kom godt fram på TV. Flere lag har miljøtiltak som byttekveld, brukmarked og rydding i nærmiljøet.

Tema på møtene i lagene: Forskjellige demonstrasjoner, demens som tema, Espeland fangeleir, beredskap iHjemmet, Home start og m.m.

Turer som lagene har hatt: Svært mange lag har spennende turer i nærmiljøet, gjerne sammen med en byvandring. Noen velger også å reise lengre for eksempel til Stockholm, Krakow og Haugesund. Men husk man trenger ikke alltid å reise langt for å ha det kjekt i lag.

Gaver / støtte til: Mange lag har fadderbam i utlandet, men gir likevel til landsdekkende foreninger og tillokalsamfunnet. Noen lag har dametrim. Basar/bingo er populært for å få inn penger. Quiz kveld er også på programmet.

Jubileum i lagene:

80 års jubileum: K&F, Bolstadøyri og

K&F, Evanger(felles feiring)

60 års jubileum: K&F, Modalen

60 års jubileum: K&F, Follese

60 års jubileum: K&F, Bua

Krinsleder var gjest på begge jubileene (K&F, Bolstdøyri/Evanger og K&F, Follese)

25. mai var kretsen vertskap i Bergen for besøket fra Kegums. Dagen ble en fin dag for allesom var med , hvor damene hadde sin siste overnatting før hjemturen til Riga. Kretsleder takker dere alle for samarbeid og er imponert over alt arbeidet som blir lagt ned i lagene. Lykke til med videre arbeid !

Årsmelding for studiearbeidet: Hordaland krins har ikkje halde kurs i 2014 Ellers i krinsen vår er det tilsaman 18 kurs med følgende fordeling:

Sunnhordlandsgruppen 8 kurs - 160 timer

Lagene i Hardanger 7 kurs 171 timer

Lagene på Voss 3 kurs 27 timer

Totalt: 18 kurs 358 timer

Dette er kurs som er meldt inn til Studie-forbundet Næring og Samfunn og har fått kursstøtte frå dei. I fjor var det 21 kurs totalt i Hordaland krins Det er ellers mange som har kurs rundt om - som ikkje søker omkursstøtte - enten fordi dei har få påmeldte eller ikkje blir godkjent hos N&S.

Aktiviteten i Sunnhordlandsgruppen og laga i Hardanger er dei som klarer å halda kursa i gang år etter år. Det er flott! Kursa har vore svært ulike: Bunad, litteratur, foto, formingsaktiviteter , veving, hageplan-legging og landsmøtekunnskap. Det er også mange som strikker eller hekler tepper til den store konkurransen i 2015. Studieleiar har delteke på styremøtene og årsmøtet i krinsen.

Margit Unneland

Hordaland krins av Norges Kvinne- og familieforbund. - Internasjonal nemnd

Årsmelding 2014 I 2014 har Tove R. Hidle vært leder, og Haldri Karin Engenes har hatt vervet som kasserer. Vi har hatt to styremøter og flere telefonmøter. Vi bor så nærme hverandre at det ikke naturlig å innkalle til møte. Vi tar det uformelt. Vi har dette året ikke deltatt på kurs eller seminar. 2014 har vært et godt år for Internasjonal Nemnd.

På Krinsårsmøtet i fjor ble det spørsmål om vi kunne ha 6 jenter på skole i Uganda. Vi så på dette etterpå og fant ut at med god økonomi og positive medlemmer går dette greit.

Det er et fantastisk prosjekt som hjelper fattige, og/eller foreldreløse jenter som ellers aldri ville fått skolegang. Pengene, kr. 3000 pr. elev, dekker både kost, losji og skolepenger. Deres utdannelse nyter mange godt av. Det er også blitt solgt veldig mange «Afrika- korgere», og enda flere kunne vi solgt om vi hadde greid å skaffe flere. Jeg besøkte Anne Marit Hovstad i Setesdalen og fikk med meg ca. 30 korgere hjem, og de forsvant like fort ut som jeg fikk de inn. Inntektene fra disse korgene går tilbake til de som

lager de og at resten av overskuddet går til COWA prosjektet.

I mai fikk vi besøk av 8 «Solsikkedamer». Vi hadde leid en minibuss av Bømlo Folkehøgskole, og lederen av K&F, Finnås, Kari Steinsvåg var sjåfør. Vi henta de på Flesland fredag kveld, og loste de til Bømlo Folkehøgskole hvor de hadde fått leie et pensjonat til en rimelig pris. Vi hadde i utgangspunktet lagt opp et fint program for de både fredag, lørdag og søndag, men så endret plutselig «AirBaltic» sine ruter. Det medførte at hele programmet måtte komprimeres ned til lørdag og søndag. Det var selvfølgelig noe vi måtte kutte ut, men mesteparten fikk vi med oss. Vi hadde greid å skaffe en tolk som var med oss hele lørdagen, det var til god hjelp for de som ikke snakka engelsk. Så den dagen gikk det på norsk, engelsk, latvisk og russisk, som var tolke-språket. Vi var først på Finnås Barnehage, som da var uten barn p.g.a. lørdagen. De fikk omvisning på Bømlo Sjukeheim, både på den nye og den gamle delen. Det var nok en helt annen verden for de når det gjaldt standard ikkje ein gong den gamle delen var som deres nye. Vi var i Moster Amfi og hadde mat og omvisning. På ettermiddagen ble det tur til Brandasund, eit triveleg lite handelsted ute i havgapet. Vi hadde heldigvis fått fint vær den dagen, så vi satt ute og drakk kaffe og spiste varme "kanel i svingane". Om kvelden reiste vi inn til Stord og gikk på "Kina-restaurant". Der var også flere fra andre lag blitt med, dei fleste av dei hadde vært med på turen til Latvia og Kegums to år tidligere. Solsikkedamene satte stor pris på å få hilse på alle som kom og var med oss.

Søndagen gikk turen til Bergen, minibussen kjørte oss til Føyeno, og så tok vi Kystbussen videre. Det ble også en flott tur, og de var imponert over naturen vi har her i landet. Vi hadde leid hotellrom på Strand hotell i Bergen, midt i "smørøyet". Kretsstyret hadde lagt opp søndagen for oss. Vi var først på restauranten Egon og spiste, også der kom flere av vennene til "Solsikkedamene". Dette satt de enormt stor pris på. Etterpå gikk turen til Fløyen. Om kvelden var vi en tur på en uterestaurant og satt og prata om alt og ingenting. En koselig, avslutning på en travel helg. Mandag formiddag kom det en maxitaxi og henta de. De hadde en god del mere bagasje da de reiste enn da de kom. På forhånd hadde vi tigga til oss 3 storekofferter. De fylte vi med barnetøy som vi også hadde tigga til oss via Facebook. Vi hadde gått over

alle plagg og sett til at alt var rent og helt. Vi fikk også komme på en skole og ta alt vi ville av klær som ikke ble henta. Flotte dunjakker, skinnjakker osv. Det var Internasjonal Nemnd som betalte det ekstra for koffertene. Vi har fått flotte tilbake-meldinger, alle hadde vært veldig fornøyde med turen.

Vi har i 2014 gitt kr. 12 000,- til Kegums og kr. 18 000,- til COWA i Afrika. Det er solgt korgor for ca. kr. 7000.

Årsmeldingene forteller om engasjerte medlemmer som driver innsamling og sending av klær, leker og pakker av ulike slag. Mange har fadderbarn og driver fjernadopsjon. Noen laghar egne tema på møtene som gjelder flyktning situasjonen, innvandrere osv. Det står storrespekt av arbeidet dere driver.

Jeg vil på vegne av Internasjonal Nemnd takke hver og en av dere for alle gaver, store og små. Jeg håper også at vi i 2015 fortsatt kan ha 6 jenter på skole i Uganda. Og at vi kan hjelpe både i Romania og Latvia. Håper 2015 blir et godt år for oss alle!

Tove Rognerud Hidle

Leder for Internasjonal Nemnd i Hordaland Krins

Legger ved konto nummer: 6524.66.19543 til International Nemnd.

Årsrapport 2014 frå BUS-kontakt

I 2014 har det endå ein gong blitt spurt etter om det har vore interesse for kurs i uliketeknikkar til bruk i arbeidsstovene. Berre to lag melde seg interesserte, og det var i minstelaget for å dra dette i gong for dei aktive og positive damene i K&F, Øystese.

Eg har også vore i kontakt med HFBU, for å prøva å få våre medlemmer med på deira haust-kurs, men dei hadde full bukka med egne medlemmer. Vi vil gjera alt for å få vera med kurset deira hausten 2015.

BUA-kontakt har utarbeidd skjema for årsrapportering. Dette er sendt til alle laga i krinsen våren 2014. (Nokre utsende i sept.) På dette skjemaet er det også plass til å skriva om aktivitetar for barn og unge utanom ordinær arbeidsstove. Arbeidsstova si årsmelding kan de senda til meg - på mail eller i ordinær post.

Eit par lag gjorde dette straks. TUSEN TAKK for det. Har sendt purring til fleire lag via regionkontakten. Dette virka. Mange melde då frå om aktivitet eller ingen aktivitet 2014.

Dei som har sendt opplysningar, viser at det har vore ein flott aktivitet med stort engasje-ment der mange positive dugnadstimar er unnagjort. Mange barn og unge har fått god kunnskap, samt hatt det sosialt saman med jamaldringar og med trygge vaksne.

Tenk på den kjempejobben du som arbeidsstoveleiar og medarbeidarar gjer. Mange unge,saman med oss, set stor pris på dåke.Totalt kan eg lesa at 237 barn har deltatt. 78 t. er gjennomførte. I tillegg melder eit lag omjuleverkstad + familielaurdag i tidsrommet sept.-juni. Dette utgjør mange timar. Same lagethar også drive bading for den yngre garde. Dette vart dekkja av frifongmidlar.

Totalt er det oppgitt 48 leiarar + 1 ekstrahjelp/vikarar/foreldre. Eit lag rapport-erar at dei har mottatt kulturmidlar frå Kvamherad.

Kva er blitt laga: Flaskevasar, lykter, masker, lyslenker, nissar, salatslyngbilde m/ramme og nisselue m/dusk. Eit lag melder også om at barna har malt serveringsbrett, nålefilta julekule, batikk på t-skjorte, fletta armband i fallskjermline, porselensmaling og/eller decoupage på krus, bakt pepperkaker som blei lagde i sjølvdekorerte glas, julekule vintage i glas, decoupage på stearinlys, perla nøkkelring, sydd gryteklutar, bygt 3D- figurar i tre, nålefilta påskekylling til eggevarmar, tova bilde i merinoull som også blei ramma inn, og laga huskelisteoppheng. Nokre har brodert, laga bilder, filthjerter, ja til og med såpe er det blitt laga. Det er også meldt om lanterner med frosting, krus med dekorering, leirkrukker med engledecoupage, dekorerte esker med decoupage, band og perler, julekort og fyrstikkjulestjerner. Ventearbeid som nokre born har jobba med: Skrivning/teikning i bok som også skulle dekorerast. Dette blei svært populært. Den tradisjonelle juleavslutninga, siste aktivitets-dag for arbeids-stovene, har det også i år vore tid til. Servering av graut, julebrus og gåver. Ei arbeidsstove hadde også ein liten basar her. Barna hadde med ein gevinst kvar. Nissen kom også som bestelt ein stad. Alt barna hadde laga vart utstilt, både i lokalet der ein hadde avslutninga og i turistinfo. sitt rom på Tunet i Øystese. Denne utstillinga var open i vel ei veke. Kjekt for slekt og

vener og kikka innom for å sjå kva dei håpefulle hadde laga. Ideane og kreativiteten var stor. Eit barn med spesielle behov fekk også i år delta. Mor var med som dette barnet sin assistent. Stor respekt for dette!! Eit lag melder om aktivitetar for 35 unge på marked. Der har dei lært tvinning av hoppetau, fletting av band med slyngestokkar og hesteriding. Eit lag har drive aktivitetar for 40 barn ein dag i Ferieklubben. Det vart tur, grilling, fotball, hoppetau og leikar av ymse slag. Eit lag melder om at pris for 6 timars aktivitet har vore kr. 175,- eit anna lag melder om eigenbetaling på kr 100,-.

Me takkar for all innsats, og håpar at endå fleire lag vil sjå verdien i å gi liknande tilbud til den oppveksande slekt.

Øystese Arbeidsstove var 60 år i 2014, men har ikkje markert jubileet med ekstra tilstelling. Me set stor pris på jobben de gjer for barn/unge i kvar dykkar lag/bygd.

Haldri Karin Engenes

BUA-kontakt

Årsmelding 2014 - KFB-kontakt Nanna Nordahl

Jeg har dessverre heller ikke i år hatt anledning til å delta på møter, kurs og seminarer i 2014, da det bestandig har kollidert med lokale aktiviteter eller reise. Jeg har videreformidlet invitasjon vedrørende beredskap til gruppeledere/kontakter. Jeg har ikke fått noen henvendelser fra lag eller grupper vedrørende beredskap. KFB er organisert på to nivåer, sentralt og på fylkesplan. Men det er ikke et fylkesforum lenger (og heller ikke kommuneforum), i fylkene har vi nå: 1 fylkeskontakt og 1 ass. fylkeskontakt.

Som bosatt lengst øst i fylket, er ikke kveldsmøter i Bergen det mest fristende med tanke på reise. Jeg har derfor bede om å bli avløyst i dette vervet. - **Nanna Nordahl**

Sigrunn Strøm - Krinsleiar

Hålogaland Krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder/Sekretær: Trine Engmark

Nestleder/Studieleder: Ann-Kristin Evjen

Kasserer: Marie Å. Tveita

Medlemmer: Eva Johannessen og Hansine Nystad

Virksomhet i kretsen og i lagene

I 2014 har Hålogaland krets bestått av 17 lag og 151 medlemmer.

Lagene i kretsen vår er fortsatt kreative og holder på med mange forskjellige aktiviteter. Tradisjon tro er blir det holdt mange aktiviteter knyttet til nær-miljøet så som lotterier, julemesser, lørdagskafeer, kirkekaffe og andre aktiviteter knyttet til stedenes grendehus, kirker og/eller Servicesettrer. Beplantning av kirkegårder er også ett ansvar lag har. Strandrydding og søppelplukking er det også noen som hjelper til med i lokalmiljøet. Ett lag har gitt tekstilkunst til Kirkens jubileum som ble vigslat av Biskopen i Hålogaland.

Det kurses også mye, ett lag hadde kurs i data men hovedsakelig er kursene i forskjellige håndarbeid og håndarbeidsteknikker og/eller bakekurs. Ett lag eier dekketøy til utlån, ett annet lag har fokus på hjertestarter i bygda. Hjertestarter krever midler for kursing og annen oppfølging. Ett lag har bruktbuikk. Der er også lag som har invitert innvandrerkvinner til å fortelle om hjemlandet sitt. Lag inviterer også til åpne møter der det inviteres eksterne foredragsholdere f. eks. «Utviklingscenter for hjemmetjenester» og «Kildesortering i miljøperspektiv». Ett lag eier og driver en barnehage med 25 plasser og 5 ansatte. De er dermed arbeidsgivere på fritiden. Dette står det respekt av. Ett lag har ansvar for strømregning til en lysløype og to lag strikker velkomstsokker til bygdas nyfødte. 3 lag har egne hus med ansvar og plikter. Naturligvis knyttes aktiviteter opp mot drift og vedlikehold. Noen lag har temaer på lagsmøtene så som husmorvikarordningen og Samisk kultur.

Fadderordningene og økonomisk støtte til SOS-barnebyer er også årlige aktiviteter for flere lag. Noen lag er også flinke til å arrangere turer for lagets medlemmer og noen lag besøker hverandres lagsmøter - dette er også viktig for å knytte nettverk. Så det skjer mye rundt om i kretsen, to lag har ikke oppgitt antall lagsmøter men for de øvrige lagene ble det til sammen avholdt 87 lagsmøter. Kretsstyret ved studieleder har i 2014 arrangert organisasjons-møte i Bodø. Det er sendt ut referat fra dette tidlige. Kretsleder var til stede på Landsmøtet i Oslo i 2014.

Flere av lagene er godt i gang med å strikke lappetepper til 100-års jubileet.

Takk til dere alle for mye flott arbeid rundt omkring i de mange lag. Det har vært ett trivelig kretsstyre år. Det er veldig greit å være ledere når man har så dyktige og rutinerete styremedlemmer som Ann-Kristin, Marie og Hansine. Takk for godt samarbeid. Jeg ser fram til det neste år sammen med dere!

Trine Engmark

Kretsleder

Nordmøre krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Anne Lise Johnsen
Nestleder: Johanne Lillian Kleven
Avset

Kasserer: Trine Hunnes

Studieleder: Marit Johanne
Lyngstad

Sekretær/Kretskontakt internasjonal: Lise Gaupset Kleven

Medlemmer: Jorunn Kittang Verlo og Mona Angell

Kretskontakt beredskap: Odlaug Lysø Kleven

Virksomhet i kretsen og lagene

Nordmøre krets har omtrent likedan aktivitet i år som i fjor og flere år før. Om det er positivt eller ikke kan det være delte meninger om. Vi har det bra med våre tre lag og ett lag i dvale. Det vil glede oss om dvalen gikk over i lagsdrift for vårt hvilende lag. Vi andre har våre faste pilarer i vår lagsverden. Lokalsamfunnene våre er viktige for oss og forbundet setter tydelige spor på Nordmøre. K&F, Tustna har et flott internasjonalt fokus som spesielt kommer SOS Barnebyer til nytte. Vi andre driver mer tradisjonelt med; strikke kafé, frokostbesøk på barneskolen, kirkekaffe og alt annet vi blir bedt om innenfor rimelighetens grenser.

Medlemsmassen er stabil og medlem-smøtene er like mange i år som i fjor. Behovet for kretsen er vi litt i tvil om, men vi har ingen bedre forslag enn det som var oppe på siste landsmøte. Jubileet i høst har vi store tanker om og ankommer med minst to tepper. Lag og lagsarbeid har vi stor glede av og ser frem til neste sesong. Alle gode ønsker til alle ledd i forbundet fra Anne-Lise på Nordmøre.

Anne Lise Johnsen

Kretsleder

Nord-Trøndelag krets

Styret har i 2014 bestått av:
Postkontakt: Anne M. Eggestøl
Nestleder: Liv Beate Elnan
Garnvik
Kasserer: Karin Berge
Sekretær: Liv Beate Elnan
Garnvik
Studieleder: Jorid Klette Berg

Styremedlemmer: Inger Lise B. Røvik

Varamedlem: Astrid Opedal

KFB-kontakt: Jorid Klette Berg

Revisor: Solveig Løvli

Revisor: Astrid Opedal

Virksomhet i kretsen

Nord-Trøndelag krets av Norges Kvinne- og Familieforbund (K&F) ble stiftet 23. mars 1933. Kretsen hadde pr. 31.12.-14 90 medlemmer 9 aktive K&F-lag og 3 hvilende K&F-lag. Årsmøtet i 2014 ble arrangert av Mosvik Kvinne- og familielag. Kretsen hadde 2 avisinnlegg: «Venstre og kontantstøtten» og «Kvinner og sykdom». Kretsen produserte eget programheftet med oversikt over lag og deres aktiviteter, kretsens årsmelding og litt om K&F-sakene.

Virksomhet i lagene

I tillegg til styre- og medlemsmøter: K&F, Måneset feiret 60 – års jubileum og K&F, Nærøy 80-års jubileum. Strikkekafé og strikkekvelder hvor vi strikket lapper til forbundets rekordforsøk i forbindelse med 100 – årsjubileet: «Verdens største lappeteppe». Kaffe til bygdekorpsets øvinger, prosjektet: "Bygda vår", fadderbarn, sæterbesøk på en varm sommerdag, kaffeservering på sykehjem, St. Hans-basar, bruktsalg, juleverksted på muséet, drift av barnehage og lagene deltok i K&Fs landslotteri.

Anne M. Eggestøl

Postkontakt

Oppland krets

Styret har bestått av:

Postmottak: Elin Bolette Hansebråten

Kasserer: Marit Helmen

Studieledere Elin Bolette Hansebråten.

Styremedlem: Marie Regina Helena Bennink

Sonekontakt Valdres: Maria Regina Helena Bennink

Sonekontakt Vestoppland: Marit Helmen

Varamedlem: Kjellaug Lykken

Kontakter:

KFB kontakt: Wenche Rolstad

Vara KFB kontakt: Laila Skovheim Haraldsen

Kretsstyretsmedlemmer har disse verv i tillegg:

Elin Bolette Hansebråten: Styremedlem i Kost- og ernæringsforbundet.

Marit Helmen: Kasserer i K&F Vestre Gran

Virksomhet i kretsen

Det har ikke vært mulig å få med flere til å ta verv i kretsstyret. Styret har fungert som et arbeidsstyre. Vi har ikke hatt styremøter i 2014 men har hatt kontakt med hverandre over telefon og mail og det har fungert ganske bra. Krets årsmøte 2014 ble holdt på Lidsjalv i Gran og det kom dessverre ingen delegater fra Valdreslagene. Forbundsleder Elisabeth Rusdal holdt et engasjerende innlegg om forbundets arbeid. Vi har deltatt i forbundets landslotteri med gevinster og loddsalg. Lagene fikk utdelt loddbøkene på kretsårsmøtet. Alle solgte ut sine bøker. Det ble vedtatt å holde et kretslotteri i 2014. Postmottaker har sendt videre alt som er kommet på e-post fra forbundet til kretsstyret og lagene i kretsen. To lag har blitt nedlagt i løpet av 2014, det er K&F, Heggebø i Valdres og K&F, Gjøvik i Vestoppland og pengene de hadde er overført til kretsens bankkonto.

Virksomhet i lagene

Lagene er aktive i nærmiljøet sitt. Mange besøker syke- og aldershjem, ordner kirkekaffe og er frivillige hjelpere på Frivillighetssentraler. De arrangerer også juletreffester. Flere arrangerer juleavslutning og sommeravslutning og drar på turer. Det har vært salgsmesse og seniordans, strikkekaffe og noen har vært med i besøkstjenesten. På lagsmøtene har er det tatt temaer fra prinsippprogrammet og snakket om egenberedskap.

Medlemmene i de fleste lagene er i gang med strikking og hekling av lapper til rekordteppet til 100-års jubilee. Et lag driver bruktbokbu. Et lag deltar på flere av Frivillighetssentralen sine tilbud som frivillige hjelpere som f.eks.: Mandager på Møteplassen for bevegelseshemmede med enkel servering, Formiddagstreff for eldre på onsdager, Torsdagskaffe på sykehjemmet med vaffelsteking og kaffeservering og hyggelig prat med beboerne, Duarn på onsdager på Trivselshuset og annet som Frivillighetssentralen ber om hjelp til. Det gis også blomster til jul til

sykehjemmene og det arrangeres småbarn juletreff og kirkekaffe ved utdeling av 4-årsbok og det gis penger til kirkens SOS.

Takk til lagene og kretsstyret for godt samarbeid i 2014.

Marit Helmen

Fungerende sekretær og kasserer

Oslo Krets

Kretsens styre har bestått av:

Kretsleder: Liv Aasa Holm

Nestleder: Wenche Wangen

Kasserer: Unni Holmsen

Styremedlem: Karen Sørsdahl

Styremedlem/sekretær: Bjørg

Enersen

Hjelpkasserer: Elisabeth

Stubergh Nielsen

Valgkomité: Elisabeth Stubergh Nielsen: Marit Warme:

Kari Revang

Revisor: Aase Dørum

Teaterkontakt: Wenche Tveit

Kontakt i kunstringen: Wenche Wangen

KFB: Marit Warme

Intemasjonal kontakt: Inger J. Johansen

Studiekontakter/kursleder: Wenche Wangen

Karen. Sørsdahl trakk seg fra styret i september.

Kretsleders representasjon i 2014

11 _febmar: Årsmøte i K&F: Røa

13 februar: Årsmøte i K&F: Alunsjø

26 februar: Teater og lunsj for medlemmer i lokallagene

24 april: Årsmøte i K&F: Oslo krets

Arrangør: K&F: Hauketo-Prinsdal

30_mai - 1_juni: Seminar "Kunst og helse"

Arrangør: K&F: Oslo krets

19 juni: Komité for TV-aksjonen; Oslo Rådhus

26. - 29_juni: Nordisk kvinnekongress i Rovaniemi "Grenseløse kvinner i nord"

4 _august: Per Krogh i Oslo:

Omvisning (kunstringen)

24 september: Busstur til Lillestrøm kirke: Stein skole og Ullershov gård

18. november: Seminar "Vold mot eldre": Oslo:

arrangør K&F

26 november: Busstur til Hadeland

Arrangør: K&F: Oslo krets

8 desember: Julemøte i K&F: Bekkelaget

Nestleders representasjon i 2014

11 _febmar: Årsmøte i K&F: Røa

13 februar: Årsmøte i K&F: Alunsjø

26 februar: Teater og lunsj for medlemmer i lokallagene

24 april: Årsmøte i K&F: Oslo krets

Arrangør: K&F: Hauketo-Prinsdal

8 _mai: Omvisning i Frimurerlosjen (Kunstringen)

30 _mai - 1. juni: Seminar "Kunst og helse"

Arrangør: K&F: Oslo krets

26. - 29_juni: Nordisk kvinnekongress i Rovaniemi "Grenseløse kvinner i nord"

4 _august: Per Krogh i Oslo

Omvisning. (Kunstringen)

24 september: Busstur til Lillestrøm kirke, Stein skole og Ullershov gård

26 november: Busstur til Hadeland

Arrangør: K&F: Oslo krets

9 desember: Julemøte i K&F: Røa

Representant for KFB i 2014

Kretsen er ikke representert.

Representant for internasjonalt arbeid

1 – 4. mai . ACWWs Europakongress i Bergen; Inger J. Johansen og Kristin Harlsen

Oslo krets - aktiviteter 2014

Oslo krets har bestått av 7 lag. Kretsen har pr. 31 i 12 i 2014 217 medlemmer. Årsmøtet ble holdt 24.04.2014. Kretsstyret har hatt 5 styremøter i 2014 Årsmøtet i K&F20slø krets ble holdt på Prinsdal Seniorcenter 24 _april 2014: hvor K&F: Hauketo-Prinsdal sto for bevertningen.

Det ble ikke avholdt julemøte i kretsens regi i 2013. I stedet ble det arrangert en lunsjmed etterfølgende teaterforestilling på Centralteateret 26.februar. Dette arrangementet var for både tillitsvalgte og andre medlemmer. 125 medlemmer deltok. Alle som ønsket å delta fikk være med _ 30 _mai - 1_juni ble det arrangert et seminar om "Kunst og Helse" på Park hotell i Sandefjord. Et interessant seminar med deltagere fra 5 av kretsens 7 lag.

I september ble det arrangert en busstur til Lillestrøm kirke: Stein skole på Nes og Ullershov gård. Temaet var Henrik Sørensen. I november ble det arrangert en

busstur til Hadeland glassverk og Klekken_ Alle kretsens arrangeringer har hatt godt fremmøte. Kretsen har også i 2014 støttet ulike organisasjoner med midler med i alt kr. 500.000,-

Søknad Beløp

K&F: arrangement av 4 seminarer
kr. 40.000

Oslo: generell støtte
kr. 50.000

Oslo Krisesenter: generell støtte: kr. 75.000

Int Utvalg: COWA-skolen: kr. 150.000

Internasjonalt Utvalg: støtte til konferanse- deltagelse:
kr. 50.000

Ormsund roklubb: støtte for årene 2014 - 2017
kr. 50 000

Frivillighetssentralen på Ekeberg/Bekkelaget:
nytt kjøkken: kr. 17_500

Frelsesarmeen: støtte til aktivitetskort for barn og ungdom: kr. 50.000

Prinsdalen seniorsenter: nye møbler: kr. 17.500

SUM kr. 500.000,-

Virksomhet i lagene:

Lagene har til sammen hatt 47 lagsmøter i 2014.

K&F, Alunsjø:

Laget har arrangert 9 møter i 2014. Formiddags-treffene i Café 192 Ammerudhjemmet blir besøkt av medlemmene. Laget arrangerer strikkekurs for barn på Ammerud skole fra 4.trinn og oppover. Laget har vært representert på Kretsens årsmøte (april): Kretsseminaret i Sandefjord (mai) og på Forbundets landsmøte (oktober)

Bevilgninger: Laget har støttet Delta Inter-nasjonalt: KFUK- KFUMs arbeide i Kenya. Laget er SOS barnebyfadder i Davao: Filipinene_ Følgende har fått økonomisk bidrag:

Ammerud skoles musikkorps: kr. 500,-

17.mai komitéen på Ammerud kr. 500,-

Landsforbundet Mot Stoffmisbruk kr. 500,-

Turer: En sommertur for medlemmene ble arrangert. Flere medlemmer deltok på kretsens busstur til Lillestrøm og Nes (september) og kretsens busstur til Hadeland (november) Flere av medlemmene var med på Kunstringens reise til Baskerland i september.

K&F, Bekkelaget

Laget har hatt 9 lagsmøter i 2014. Temaene på møtene har variert fra "Nordens dag" "1000 års målene": "Utpå tur: aldri sur" til "Saker på larldsmøtet"

Bevilgninger: Nytt kjøkken til Frivillighets-sentralen kr. 5.000. Sykkel til Frivillighetssentralen: kr. 5 000,-

Laget har vært representert på Kretsens teaterforestilling (februar): Kretsens årsmøte (april): Kretsseminaret i Sandefjord (mai) og Forbundets landsmøte (oktober).

Turer: Medlemmer i laget har deltatt på kretsens busstur til Lillestrøm og Nes (september) og kretsens busstur til Hadeland (november)

Representasjon: To av medlemmene: Inger J. Johansen og Kristin Hansen, er aktive i Internasjonalt utvalg. Et medlem Bjørg Enersen: sitter i kretsstyret.

K&F, Hauketo-Prinsdal

Laget har arrangert 7 lagsmøter i 2014. Temaene har bl.a. Vært: "Helse" og "Grunnlovsjubileet" Håndarbeider og Bokkveld på Deichmanske bibliotek på Holmlia. Laget har vært representert på Kretsens teaterforestilling (februar): kretsens seminar "Kunst og Helse" i Sandefjord, Forbundets landsmøte (oktober) samt kretsens tur til Hadeland (november).

K&F, Holmen

Laget har arrangert 4 møter i 2014. Temaene har bl.a. vært "Kvinnens helse" Laget har egen teaterforestilling og egen kinoring. Ca. 8 medlemmer deltar i hver av disse. Laget er støttespiller for Kragaskogen Sandvolleyballklubb_

Turer: Noen av medlemmene deltok på forbundets tur til Albania.

K&F, Nordstrand

Laget har hatt ett møte i 2014. K&F2 Nordstrand har eiet og drevet Eplekneika barnehage på Nordstrand. På ekstraordinært årsmøtet i K&F: Nordstrand i september 2014 ble det bestemt at barnehagen skulle gå over til å bli samvirkeforetak, dette var i samråd med Brønnøysundregistrene.

K&F, Røa

Laget har arrangert 9 møter i 2014. Temaene har bl.a. Vært: "Hva gjør vi når ulykken er ute?" "Utviklingen

av Røa sentrum": "Lune glimt fra firehundre-
ångnatten": "Forbundet vårt". Tro: fellesskap og
konfliktforhold" samt Bokmøtet i samarbeide med nye
Røa bokhandel. Medlemmer i laget har deltatt på
kretsens og Kunstringens arrangementer: både
teaterforestillingen på Centralteateret: seminaret
"Kunst og Helse" i Sandefjord, "Omvisning i
Frimurerlosjen" og 'Oslo Rådhus og Sjømannsskolen"

Turer: Flere medlemmer deltok på kretsens busstur til
Lillestrøm kirke: Stein skole og Ullershov gård. Flere
medlemmer deltok også på Kunstringens tur til
Baskerland i september og på kretsens tur til
Hadeland.

Bevilgninger i 2014:

Voksen kirke: kr. 50,-

Grindbakken skoles musikkorps: Kr.75,-

Røarevnen: kr. 5.000,-

og TV-aksjonen: kr. 5.000,-

K&F, Simensbråten/ Ekeberg

K&F2 Simensbråten/Ekeberg startet i 2014 med en
nyttårsfest på Sandbakken. Laget har hatt 7 meter i
2014. Temaene har variert fra "Bilder fra India", via
mannekengoppvisning til "Urter". Lagets med-lemmer
har deltatt på alle kretsens og Kunst-ringens
arrangementer.

Turer: Mange av medlemmene har deltatt på kretsens
og Kunstringens turer så som bussturen til
Lillestrøm og Romerike: busstur til Hadeland og turen
til Baskerland

Liv Aasa Holm

Kretsleder

Rogaland Krets

Styret har bestått av:

Kretsleder - Ingebjørg
Rasmussen - K&F, Stavanger
Nestleder – Ingunn Thorsen -
K&F, Stavanger
Sekretær – Kjellaug Fjelland -

K&F, Kopervik

Kasserer – Rigmor Tveit - K&F, Kopervik

Studieleder – Dagny Pedersen Welle - K&F,
Stavanger

Soneleder Haugaland – Sylvia Stoknes Larssen -
K&F, Grinde og Årek

Soneleder Jærsonen – Ingunn Kvelland -

K&F, Stavanger

Vara Soneleder Haugaland – Gunnvor Saue -

K&F, Kopervik

Vara Soneleder Jærsonen – Sissel Haga -

K&F, Ganddal

Pressekontakt i Rogaland - Ingunn Thorsen -

K&F, Stavanger

Revisorer: Gunnvor Saue og Ingjerd Jelsa Johnsen -

K&F, Kopervik

Virksomhet i kretsen

I Rogaland krets er det pr. 31/12-14 174 aktive
medlemmer og 9 aktive lag. I løpet av 2014 har et lag
lagt ned.

Kretsstyret har i 2014 hatt 3 styremøter og behandlet
22 saker. Møtene har vært vekselvis i Haugalands-
sonen og i Jærsonen.

I 2014 ble årsmøtet holdt i regi av Haugalandet og
arrangert på Thon Hotell Saga i Haugesund, 5.- 6.
april. Det var 19 deltakere med på det to dager lange
årsmøtet. I tillegg var forbundsleder Elisabeth Rusdal
med oss på hele møtet. Tema for årsmøtet var SE
MEG, HØR MEG.

I løpet av 2014 har det vært avholdt Landsmøte i Oslo
og der deltok kretsleder Ingebjørg Rasmussen og
nestleder Ingunn Thorsen.

Kretsstyret var også tilstede da K&F, Kopervik
arrangerte fellesmøte med tema «Vold i nære
relasjoner» i november.

INTERNASJONALT ARBEID - Det har ikke vært
noe aktivt år innenfor Internasjonalt arbeid.

PRESSEKONTAKT - Ingunn Thorsen har vært meget
aktiv og fått inn flere innlegg i avisene som omhandler
forbundets arbeid

STUDIEARBEID

Det har ikke vært avholdt noen studieringer relatert til
K&Fs satsingsområder i 2014.

Rogaland Krets har ikke grupper

Virksomhet i lagene

K&F, Ganddal

K&F, Ganddal har pr. 31/12-14 17 medlemmer. Laget
har god økonomi og har gitt kr. 10.000,- til
krisesenteret i Rogaland.

Laget har hatt 4 medlemsmøter og 3 styremøter. På
møtene har medlemmene truffet hverandre både på

togtur, strandtur og juleverksted samt strikkekveld og kurs i kransebinding. Førjultreff med kafé og juleverksted er et årlig arrangement med over 300 store og små tilstede, med barneteater og musikkorps, sang og nisse med gaver til de minste.

Aktiviteter i forbindelse med K&Fs satsningsområder: Det er en aktiv turgruppe i laget som møtes til ukentlige spaserturer. Laget har hatt grupper med barn og voksne som har gått turer. Strikkekvelder med tepper til 100-årsjubileet. Pengegave til krisesenteret i Rogaland.

Det var to medlemmer med på årsmøtet i Haugesund og Sissel Haga ble valgt inn i kretsstyret som vararepresentant i Jærsonen. Hun har deltatt på styremøter i 2014.

Lagleder: Sissel Haga.

K&F, Grinde og Årek

K&F, Grinde og Årek har 27 medlemmer. De har hatt 8 medlemsmøter og ett styremøte i 2014.

Laget driver arbeidsstue for barn og unge og har hatt 2 kurs med til sammen 18 barn. Før jul var det i tillegg juleverksted for barn hvor mange deltok. Laget har arrangert 2 bunadskurs med til sammen 24 deltakere. Laget har et medlem i kretsstyret. Ett medlem sitter i valgkomitéen i forbundets sentralstyre.

Aktiviteter i forbindelse med K&F sine satsningsområder:

Foredrag: «Se meg – hør meg» med psykiatrisk sykepleier og foredrag: «God mat for alle» har vært tema i laget. Medlemmene har også deltatt på seminar om «Vold i nære relasjoner» som ble arrangert i Haugesund.

Andre aktiviteter i laget: Besøkt et hagesenter og lært om stauder og de har vært på hyttetur sammen. Til flere av møtene har medlemmer i sanitetsforening og bygdekvinnelag blitt invitert. Flere medlemmer har deltatt på kretsårsmøte i Haugesund, deltatt på K&F, Veas 90 – årsjubileum, vært med på Førre sanitetsforenings møte og på julefest for beboerne på Tysværtunet omsorgssenter. Flere av medlemmene besøker Tysværtunet omsorgssenter jevnlig med kaker og utlodning. Edel Mikkelsen fortalte fra Landsmøtet på november-møtet.

Det ble solgt lodd for landslotteriet og kr. 500 ble gitt til drift av Rogaland krets. Flere medlemmer har fått

blomster til merkedager. Laget er medlem av Foreningen Norden og ACWW.

Lagleder: Randi Aursland

K&F, Oгна

K&F, Oгна har 6 medlemmer. Det har i løpet av året vært holdt 2 møter med til sammen ca. 200 personer. Tradisjon på Jæren er at laget arrangerer pensjonistfest i januar, med over 100 personer til stede. Her blir det servert middag og kaffe og årets foredragsholder var journalist, forfatter og redaktør Olav Garvik og ordfører Mons Skrettingland. Tema for møtet var «Hå kommune i 50 år etter sammenslåing med Nærbø, Varhaug og Oгна». Det ble også arrangert sang og musikk-kveld for pensjonister. Arrangementet samlet over 100 personer. Laget har hatt flere kurs for eldre i løpet av året, med tema som kommunepolitikk, aktivt medborgerskap, historiefortellinger og erindringstime. Disse samler rundt 20 personer 20 ganger i året. Lagleder: Sigrun Kleven

K&F, Kopervik

K&F, Kopervik har 64 medlemmer pr. 31/12-14.

Det har vært avholdt 7 medlemsmøter og 11 styremøter i 2014. K&F, Kopervik er det laget i landet som øker mest i medlemsmasse.

Aktiviteter i forbindelse med K&F sine satsningsområder:

Foredrag om kvinners helse ved helsekoordinator i kommunen samt foredrag fra Hørselssentralen. Konfliktrådet og politiet var med på det arrangerte foredraget: «Ja til omsorg – nei til vold» som samlet medlemmer fra de fleste lagene i Rogaland, her var også forbundsleder Elisabeth Rusdal til stede.

Møteaktivitet i 2014:

De fleste møtene ble holdt på Anna Eegs treffsted. Styremøtene ble for det meste holdt på en skole i nærmiljøet.

Følgende var tema i løpet av året: Årsmøte, besøk av nyutnevnt rektor på en kulturskole, besøk av helsekoordinator i kommunen, besøk av personer fra Konfliktrådet, gjest fra Hørselssentralen ved Haugesund sykehus, fellesmøte om «Ja til omsorg – nei til vold», julemøte med julekos og nissebesøk.

Laget har i løpet av året vært på noen kjekke turer; i Danmark ble Skagen, Brønderslev, Sæbø og

Jespershus blomsterpark besøkt. Her var 29 reiseglade damer med. Laget har vært på tur til Bømlø for å se musikalen «West Side Story» og her var 40 medlemmer med. Ellers har de vært på busstur til Tysnes, med guidet tur og omvisning på Haaheim gård. Her var det 58 damer med. I løpet av året ble det arrangert mannekengoppvisning og basar med stor oppslutning. Mange lodd ble solgt og det var underholdning av gruppen «Erlings». Overskuddet på dette arrangementet var på rundt kr. 17.000. Det har også vært avholdt et smykkelotteri som gav et overskudd på mer enn 15.000 kr. noe som ble gitt i gave til den nybygde kirken på stedet. På kretsårsmøtet 2014 var tre representanter fra laget representert begge dager i tillegg til to representanter en av dagene. Flere medlemmer var også med på festmiddagen den ene kvelden. Ett medlem har vært kasserer i kretsstyret, vedkommende gikk ut av vervet på årsmøtet. En annen overtok stafettspinnen som kasserer og et nytt medlem i laget gikk inn som sekretær i kretsstyret. Et medlem er vara for Haugalandssonen. Alle har deltatt på kretsstyremøter. To medlemmer var utsendinger til Landsmøtet i Oslo. Laget har gitt penger til Krefomsorg Rogaland og forbundets landslotteri.

Laglederer: Gunnvor Saue.

K&F, Stavanger

K&F, Stavanger har 31 medlemmer. Det har vært avholdt 7 lagsmøter, de fleste på Øyane Bydelshus og 4 styremøter på samme sted. Laget har flere medlemmer som sitter i kretsstyret. Det er kretsleder, nestleder, soneleder for Jærsonen, pressekontakt og studieleder. Det er også et medlem som er med i forbudets sentralstyre. Flere av medlemmene er med i forskjellige utvalg. En er styreleder på et sykehjem og vararepresentant i Stavanger bystyre, tre andre er med i stiftelsen på samme sykehjem. Et annet medlem er styreleder på et annet sykehjem og nestleder i funksjonshemmedes råd. Det var to delegater fra laget med på kretsårsmøtet i Haugesund, i tillegg til styremedlemmene. Lagleder var med i 8. mars komitéen. To medlemmer fra laget har stått på stand i sentrum og i nørområdet. Her ble det solgt mange lodd til landslotteriet 2014 og vervet nye medlemmer til laget.

På Nordens sommerkonferanse i Finland deltok 12 medlemmer fra laget og på forbundets studiereise til Albania deltok 4 medlemmer. Det ble gitt en del pengegaver i 2014, Rogaland krets fikk kr. 5000, K&F landslotteri kr. 1000,-, 8. marskomiteen kr. 1000,-, Internasjonalt arbeid i forbundet kr. 1500,-, TV-aksjonen kr. 1000,-. S.O. S barnebyer kr. 4800,-. Trålløst nettverk kr. 500,-. I løpet av året har lagsmøtene hatt forskjellig temaer: Strålefare fra trådløst nettverk, egenberedskap i hjemmet, historiske bilder fra Stavanger, sommerfest ved havet og adventsfest.

Lagleder: Ingunn Thorsen.

K&F, Tananger

K&F, Tananger har 7 medlemmer.

Det ble avholdt 8 lagsmøter og 2 styremøter. De fleste møtene har vært holdt på Tananger Bo- og servicesenter (TABO). Her ble det holdt årsmøte, fastelavnsmøte, julemøte med utlodning og medlemsmøter med sosialt samvær, samt våravslutning på hotell. Alle treffene hadde godt oppmøte. På julemøtet ble det samlet inn kr. 4000,- som ble gitt til Sola Røde kors. Ett av medlemmene er frivillig hjelp på Tananger Bo- og servicesenter (TABO)

Lagleder: Synnøve Myklebust

K&F, Torvastad

K&F, Torvastad har i 2014 hatt 11 medlemmer. Laget eier et hus som leies ut til en privat barnehage.

Laget har avholdt 3 lagsmøter med følgende program: Årsmøte, sommeravslutning med tur til Fjør-silke-bris og julemøte. Flere medlemmer deltok på K&F, Veas 90- årsjubileum, i tillegg har flere medlemmer deltatt på fellesmøte med annet lag.

Det var én utsending til Landsmøtet i Oslo, og to utsendinger til kretsens årsmøte.

Laget støtter to SOS barnebyer i Gaza og Zambia, laget har gitt gave til et utenlandsk sykehus og Kirkens Bymisjon i Haugesund.

Lagleder: Aud Wold.

K&F, Veaa

K&F, Veaa har i 2014 hatt 11 medlemmer. Det har vært avholdt 7 møter med forskjellig innhold.

Lagleder: Marit Bakke

Ingebjørg Rasmussen

Kretsleder

Sogn og Fjordane Krins

Krinsens styre har bestått av:

Krinsleiar: Aina Alfredsen Førde, K&F, Kjelkenes

Nestleiar/sekretær: Gunnvor Sunde, K&F, Breim

Kasserar: Kjersti M. Årberg, K&F, Florø

Styremedlem: Gunvor Hommedal, K&F, Kyrkjebø

Studieleiar: Rita Holsen, K&F, Florø

Vara: Rønnaug Haugen, K&F, Våge

Vara: Gyda Bennæs, K&F, Innvik

Internasjonal kontakt: K&F, Vik v/ Eva Vatle Skeie.

Revisorar: Sigrud Solheim og Eva Ytrehus, K&F, Kjelkenes.

Valnemd 2014: K&F, Bygstad K&F, Florø

Arbeid i krinsen

Krinsen hadde 22 lag og 193 medlemmar i 2014.

K&F, Fjærland var arrangørar for krinsårsmøtet. Tema for årsmøte var: «Sjå meg – Høyr meg». Det var eit flott årsmøte med mange engasjerte damer. Vi hadde omvisning på Bremuseet i Fjærland. Nestleiar i forbundet, Sonja Kjølraug, var gjest. Krinsen har hatt 5 styremøter, det har vore handsama 20 saker. Saker som har vore handsama: årsmøte- konstituering av styret, orienteringssaker, klargjering og oversending av resolusjonane frå krinsårsmøte, post frå forbundet, landsmøtesakene, planlegging av nytt årsmøte osv. Krinsleiar Aina Alfredsen Førde var krinsen sin utsending til landsmøte som var på Scandic Helsefyrt hotell på Gardermoen 17.-19. oktober. K&F, Florø sendte Kjersti M. Årberg og K&F, Vik sendte Kårhild Melheim Rinde til årets landsmøte

Arbeid i lag og krins

K&F, Sogndal og K&F, Hardbakke har lagt ned i 2014. 12 lag har sendt inn sine årsmeldingar, desse har oppgitt følgjande: Lagenes eigenkapital pr. 31.12.2014, det vart den nette sum pålydande kr.678.979,74 Det har vore avhalde 56 møter i laga. (Som vi har fått innmeldt til styret)

Det ser ut som at det er betalende medlemmar i lag som vi har fått beskjed om at er lagt ned. Noko av det

laga arbeider med er: 17. mai-støtte til nye salmebøker, 1814 tur til Eidsvoll, temakvelder før og etter turen, Tro og lys; Ei kyrkjegruppe for menneske med kognitiv funksjonsnedsettelse og deira venner, veglys, yoga, 55-årsjubileumstur/øyhopping, krabbe rensking, data, lappeteppe, strikke kafear, blomsterauksjon, rundballfestival med festmiddag, Jonsokfeiring, basar, 1-2-3 klubb, kjøpt inn bøker og filmer til biblioteket, flatbrødbaking, eldretreff, loppemarked, sal av søndagsmiddag, strykning/bringing av konfirmasjonskapper, babysokker til nyfødde, medlemspleie, blomsterhelsingar, feiring av kvinnedagen med tema: «Korleis hadde damene det under krigen?» Tur til Toregarden gårdsbutikk, blommar til dåpsbarn, julebord, hagemøbler til Solundheimen Sjukeheim, blåtur til Fossheimen naturpark i Viksdalen, studieringer, internasjonal mat og strikking, bli kjend kveldar, gamalostfestival, språktrening/leksehjelp, blomsterplanting ved kyrkje, sal av eigenprodusert kokebok og bakekurs. Kunne heilt sikkert skreive meir detaljert, men dette er noko av det vi arbeider med rundt om i laga. Laga har no vore flinke til å betale inn krinslotterierstatninga.

Takk til alle lag for innsatsen i frivillig arbeid – stå på – det er bruk for oss!

Lykke til!

Aina Alfredsen Førde

Krinsleiar

Sunnmøre og Romsdal krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Oddlaug Hovdenak, K&F, Vågane

Nestleder og studiekontakt: Anita J.

Kvalsund, K&F, Kvalsvik

Kasserer: Aud Marit Davik,

direktemedlem i kretsen

Sekretær: Ingrid Sandøy, K&F, Sandøy

Nestleder i Romsdal gruppe:

Aase Tøndel, K&F, Molde

Kontakt for laga på Nordre Sunnmøre:

Aud Marit Davik, direktemedlem i kretsen

Gruppeleder i Søre Sunnmøre gruppe:

Anita J. Kvalsund, K&F, Kvalsvik

Kretskontakter:

Kontakt for internasjonalt arbeid:

Gjertrud Vik, K&F, Haugsbygda

Kontakt for KFB: Ingrid Sandøy, K&F, Sandøy
Revisorer: Marit Fjørtoft Verpeide, Fjørtoft og Aud Olin Larsen Davik, Fjørtoft.
Valgkomité: K&F, Kleive, K&F, Vårgstrand og K&F, Tresfjord.

Virkksomhet i kretsen

I 2014 har kretsstyret hatt 2 fysiske styremøte. I tillegg har styret hatt mye kontakt via e-post og slik hatt saker til uttalelse og gjort vedtak via e-post. Det meste av dette er saker som er sendt fra K&F sentralt. Det er mye penger (ca. kr. 4.000 for hvert møte) å spare på ikke å avholde fysiske møter. Styret avgjør om det er viktige saker som vi må møtes for, høsten 2014 hadde vi styremøte etter landmøtet. På årsmøtet 2014, 5. april på Fjellstova, Ørskogfjellet, møtte 19 medlemmer, av disse hadde 17 stemmerett, 11 av 22 lag var representert.

Landsmøtet 2014: Kretsleder, Ingrid Sandøy, K&F, Sandøy og Gjertrud Vik, K&F, Haugsbygda var utsendinger til landsmøtet i Oslo i oktober.

Landslotteriet. Lagene i kretsen støttet med lodd-salg, noen lag ga også penger til gevinst og kretsen ga også kr.1000 til gevinst.

Medlemsutvikling

2010: utbetalt kontingent fra K&F for 285 medlemmer (+ 41 juniormedlemmer)
2011: utbetalt kontingent fra K&F for 243 medlemmer (+ 27 juniormedlemmer)
2012: utbetalt kontingent fra K&F for 218 medlemmer (+11 juniormedlemmer)
2013: utbetalt kontingent fra K&F for 194 medlemmer (+ 10 juniormedlemmer)
2014: utbetalt kontingent fra K&F for 175 medlemmer (+ 14 juniormedlemmer)
Innmeldte medlemstall fra gruppenes årsmeldinger, til sammen 175
Romsdal gruppe: 62 - 7 lag
Søre Sunnmøre gruppe: 97 - 10 lag
Lagene på Nordre Sunnmøre: 16 - 3 lag

Vi vet at alderen på mange av medlemmene våre er høy. Det er svært vanskelig å rekruttere til slike frivillige lag og organisasjoner som K&F, så vi må legge stort arbeide i å beholde de medlemmene vi har. I tillegg må vi rekruttere der det er mulig. Kretsen hadde i 2014 20 lag, det er 2 mindre enn i 2013. K&F, Vigra med 15 medlemmer og K&F, Fjørtoft med 2 medlemmer ble lagt ned i 2014. K&F,

Nerlandsøy har vedtatt nedlegging på ekstraordinært årsmøte 2. januar 2015. Dette laget blir ikke regnet som nedlagt før i 2015. Medlemmer i lag som legges ned, får tilbud om direktemedlemskap. Kretsen har ikke innhentet oversikt over de som eventuelt går over til direktemedlemmer i forbundet. Disse gir ikke kontingentrefusjon til kretsen og de kan ikke velges til verv i kretsen. Nordre Sunnmøre gruppe ble lagt ned i 2011. Laga der har kontaktperson i kretsstyret.

Virkksomhet i gruppene

Romsdal gruppe er representert i kretsstyret, de har hatt 1 styremøte og årsmøte. Årsmøtet samler stort sett alle lagene, og det er K&F, Molde som står for det praktiske i forhold til gjennomføringen av møtet. Årsmøtet har de siste årene fungert som gruppestevne i tillegg til selve årsmøtet. Søre Sunnmøre gruppe har hatt 4 styremøter, 75-årsjubileum for gruppa den 1. november, med 50 deltagere, årsmøte, og har vært representert i kretsstyret.

Virkksomhet i lagene

Årsmeldingene fra lagene viser at det er der den store aktiviteten foregår. Det har til sammen vært avholdt ca. 130 medlemsmøter, i gjennomsnitt 6-7 per lag. Jeg har ikke nøyaktige tall da vi mangler en del opplysninger fra noen av lagene. Nedenfor oppsummerer vi lagenes aktiviteter, ikke alle aktivitetene er nevnt i detalj, men hovedområdene er oppsummert.

Barn og unge. 1 lag (K&F, Kleive) i Romsdal gruppe støtter håndverksted for barn som har stor deltagelse. Det samme laget har småbarnstreff for mange barn og foreldre. Lag har juleverksted for barn, strikker plagg til prematurbarn ved sykehus, besøker barnehager, har juletreffester, stiller konfirmantkapper og flere andre tiltak for denne gruppen. Lag gir pengegaver til barnehager og korps.

Eldre. Blomster til sykehjem og omsorgssenter til advent/jul og påske, har med kaffe og kaker til beboere på omsorgssenter, kjøper utstyr og støtter tiltak ved slike senter. Hyggekveld for beboerne på eldresenter, medarrangør på «Eldredager».

Andre aktiviteter. Mange lag gir pengegaver til tiltak i sine nærmiljø, noen gir også pengegaver til grendelag og bedehus. Noen har St.Hansfeiring med rømmegrøtsalg, Jonsoksbasar, middager, adventsfester og tombola. Middagsarrangement i regi av lagene er godt mottatt i nærmiljøene. Deltagelse på

fellesmøte med andre kvinneorganisasjoner i kommunen. Medarrangør ved kirkekafe, pynter til høsttakkefest i kirken og steller graver på kirkegårder. Basarer og andre inntektsgivende arrangement er vanlig i mange lag. Flere lag er med på innsamlinger som TV-aksjonen og lignende.

Utleie. Mange lag har service til middag og kaffe til utleie samt dåpskjoler, duker og kompostkvern.

Aktiviteter for egne medlemmer Her er det ett stort spekter: Hobbykvelder, turer, forskjellige fester, felles matlagning til jul og ikke minst trivelige lagsmøter med lagssaker, god mat og prat samt av og til underholdning. Turer for medlemmene. Tradisjonen med feiring av Nordens dag 10. mars blir holdt ved like av noen lag. Strikkekafé der også ikke-medlemmer er med.

Gaver/tilskudd fra andre. Noen kommuner gir støtte til lag, de fleste gjør det ikke. Flere lag melder at de har mottatt Grasrotmidler.

K&F's satsingsområder. Noen lag melder inn sine aktiviteter i årsmeldingene, de fleste melder ikke inn, derfor har vi ikke riktig antall. Likevel ser vi av aktivitetene til lagene at de arbeider med satsingsområdene som ble vedtatt for landsmøteperioden 2012-2014: Kvinners helse, mat og helse, ett varmere samfunn og flerkulturelt arbeid i Norge. «Ett varmere samfunn» mange lag er godt i gang med å lage rekord-lappeteppesom skal bli ferdig i 2015.

Studieaktivitet. Noen få lag har bra studieaktivitet med tema fra Prinsippprogrammet, litteraturring, kurs i forskjellige håndarbeid/forming, baking m.m. Studiearbeidet har gått ned i kretsen. Vi har styremedlem og 3. vara i fylkestyret i Studieforbundet næring og samfunn. Internasjonalt arbeid og KFB har egne årsmeldinger.

Sluttord

Jeg har tro på at vår organisasjon er en viktig faktor for at vi i vår krets har mange gode lokalmiljø der alle aldersgrupper har det godt. Vi må fortsette med alle våre aktiviteter, det er mange som setter stor pris på oss! Vi har en god støtte i K&F sentralt dersom vi vil bruke de i våre saker. Medlemsbladet har blitt svært bra det siste året, og vi utforder ledelsen sentralt til å fortsette den gode trenden med bladet som det viktigste bindeleddet mellom medlemmene og

ledelsen. På landsmøtet 2014 fremmet forbundsledelsen forslag til endring i organisasjonen med blant annet nedlegging av kretsene og gruppene. Dette ble utsatt til landsmøtet 2016. Vi håper at medlemmer, lag og grupper sender inn konstruktive forslag i denne saken innen fristen 1. september 2015.

Oddlaug Hovdenak

Kretsleder

Sør-Trøndelag Krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Randi Hindseth, K&F, Oppdal

Nestleder: Herdis Kvaal, K&F, Brekken

Kasserer: Marit Valseth Evavold, K&F, Brekken

Virksomhet i kretsen

Pr. 31.12.2014 hadde kretsen 3 lag som var aktive. Vi har i 2014 gjennomført årsmøte på Støren. To medlemmer fra K&F, Oppdal og ett medlem fra K&F, Brekken deltok på landsmøtet. Ellers har aktiviteten foregått ute i lagene.

Virksomhet i lagene

K&F, Oppdal har et eget hus hvor det drives barnehage. Laget består av 10 medlemmer, og møtes normalt to - tre ganger i året i barnehagens lokaler. Laget er opptatt av å støtte lokale arrangementer, som bl.a. frukt til førskolebarn, støtte til Barnas Verdensdager o.l. arrangementer for barn og unge. Det ble i 2014 satt i gang et matkurs med tema: "Kjente råvarer i ny drakt".

K&F, Brekken har flest medlemmer av lagene våre, men nå begynner gjennomsnittsalderen å bli høy! De har hatt Farsdagskafé og dessertbord m/åresalg. De har besøkt sykehjemmene i kommunen med kaffe og kaker. Ellers er den store oppgaven å skaffe tilveie gevinster og dugnads folk til Martnastombolaen, (i samarbeidet med 2 andre foreninger i bygda.) Det blir også holdt kurs i: Lemsbaking, Sengband og «kullfat» tilvirkning. K&F, Linesøya har med sine tre medlemmer gjennomført tre medlemsmøter.

Til sammen er det holdt 15 lagsmøter og det er gitt penger til mange forskjellige tiltak både lokalt og ute i

verden. Det er også strikket mange lapper/tepper til jubileumsteppet.

Randi Hindseth

Kretsleder

Vest-Agder krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretskontakt og redaktør av

Kontaktavis:

Eva Ousbey

Kasserer: Monica Martinsen,

Samt ett medlem fra hvert lag i kretsen

KFB kontakt: Vera Ringdal

Folkvord

Kontakt Folk og Forsvar: Elin Fjermeros

Virksomhet i kretsen/lagene

Kretsen ble stiftet i 1925 og består i dag av 7 lag med til sammen 66 medlemmer. Det er avholdt 20 lagsmøter i 2014. Aktiviteten spenner fra lagsmøter med interessante foredrag, underholdning, demonstrasjoner og mannekengoppvisninger til utflukter og frivillig innsats for eldre, svømmetrening og vevkurs. Det var godt besøk på kretsens årsmøte og kretsens kontaktavis binder medlemmene sammen. Enkelte lag sliter med synkende medlemstall mens andre rekrutterer nye medlemmer.

Eva Ousbey

Kretskontakt

Vestfold Krets

Styret har i 2014 bestått av:

Leder/kontakt: Unni Mortensen

Vara for leder: Else Bjørg Andersen

Sekretær: Anne-Lene Spanthus

Kasserer: Else Andersen

Styremedlemmer: Kari Hvalby og Frøydis Edh

Vara til styret: Eva Sæther og Marvel Gundersen

Rep, intemasjonalt arbeid: Else Bjørg Andersen

KFB kontakt: Frøydis Edh

Revisorer: Astrid Thoresen og Reidun Sundal

Valgkomite: Marvel Gundersen

Vestfold Krets ble stiftet den 11.06.1926 og hadde pr. 31.12.2014. 93 medlemmer fordelt på 5 lag.

Vestskogen og Teie Kvinne -og Familielag
Bergan Kvinne-og Familielag
Søndre Slagen Kvinne-og Familielag
Sandar Kvinne-og F amilielag
Torød Kvime -og Familielag.
Kretsen har holdt 4styremøter og 1 årsmøte.

Vertskap for årsmøte den 10.04.2014 var Vests-kogen og Teie Kvimae-og Familielag. Kretsens delegat på landsmøte 17-19.okt.2014,var kretsleder Unni Mortensen.

Lagene

Vestskogen og Teie K&F

har hatt: 2 lagsmøter - 4 styremøter og 1 årsmøte .**Februar.** Årsmøte ble holdt 06.02.14 med 11 personer tilstede.

Mars. Vårens lagsmøte ble holdt i Teie kirke den 13.03.2014.Anette Sørensen som driver garnbutikk på Teie var på besøk.April. Var vertskap for Kretsens årsmøte í Teie Kirkestue den 10.04.201424 medlemmer fra hele kretsen var tilstede.

Juni. 10 medlemmer møttes på Havariet til lunch som avslutning påvårhalvåret.2 medlemmer deltok på Søndre Slagen K&F.lag sin tur til Jeløya i Moss.

November. Høstens lagsmøte ble holdt i Teie kirke den 13.11.2014.Laget hadde besøk av politistasjons-sjef Øystein Holt, som fortalteom sikkerhet og utvikling av Tønsberg politidistrikt. Den 8.11.2014 var 10 medlemmer på konsert i Nøtterøy Kulturhus og hørte på Marius Roth Christensen.

Desember. Den 9.12.2014, deltok 7 medlemmer på Bergan K&F.lag sitt julemøte. Laget sendte Kari Hvalby som delegat til Norges Kvinne og Familie forbunds landsmøte i Oslo 17-19okt. 2014.Laget har støttet SOS barnebyer med kr. 1200.-

Bergan Kvinne- og Familielag

har hatt: 3 styremøter og 3 lagsmmer. Februar. Laget holdt sitt årsmøte den 11.02.2014.

April. Medlemmer fra laget deltok på Kretsens årsmøte den 10.04.2014.i Teie kirkestue.Oktober. Astrid Thoresen deltok som delegat på Norges Kvinne- og familieforbund sitt landsmåte i Oslo den 17-19. oktober 2014

November. Flere fra laget deltok på Vestskogen og Teie sitt møtehvorp politistasjonssjef Øystein Holt hadde foredrag om: Er Tønsbergen trygg by å bo i?28. november holdt laget sitt tradisjonelle juleverksted.Det var 12 barn og mange foreldre

tilstede. Det ble laget mange finejuleting. Alle koste seg, det ble en riktig fin kveld.

Desember. Laget holdt sitt julemøte den 9.12.2014, Med medlemmer fra de andrelagene var det 18 stykker som koste seg med risgrøt, kaffe og kaker. Det var også trekning av julelotteriet. Laget har kaffestund på Hjemsengveien 15. - en gang i måneden. Grete Langås Jensen er lagets representant til KFB. Laget har hatt fadderbarn i SOS bamebyer i mange år. Deres sistefadderbarn er nå blitt voksen, og laget skal ikke ha nytt fadderbarn.

Søndre Slagen Kvinne- og Familielag

har hatt: 8 styremøter og 8 lagsmøter.

Februar: Laget holdt sitt årsmøte. Årsberetning og regnskap ble lagt frem. Det var ingen bemerkninger. Alle i styret og kaffekomiteen tok gjenvalg. Frøydis Edh ble valgt som ny vara til styret. Oddbjørn Hagen, nestleder i Demens-foreningen var kveldens gjest. Han snakket om de forskjellige typer av demens, og hvilke behandling man kunne få.

Mars: På dette møte hadde vi besøk av Inger Bjar Kessler, som holdt foredrag om Claudia Olsen. Claudia Olsen satt på stortingens representantfor Høyre, fra 1945-1961. Hun engasjerte seg i Nortraskip saken, som handlet om sjøfolk som seilte ute under krigen. Unni leste det Nordiskebrevet, som handlet mest om likestilling. April: Kveldens gjest var Greta Berntsen. Hun fortalte om sin reise til Cape Town i 1954. Mannen var hvalfanger, og hun ble der i 14 år. Det var andre tider, og hun opplevde bla. Apartheid. Mai: Vi hadde besøk av Ståle Sætheren, som ledet vår årlige planteauksjon. Det ble også bestemt en sommertur til JELØYA.

September: Det ble lest brev fra forbundet om krisesenteret og innvandrere kvinner, som har problemer med å etablere seg på nytt. Det ble også fortalt om to interessante aktuelle bøker. Oktober: Kveldens gjest var Kirsti Klemmetsby som fortalte om Selektiv Mutisme, en sykdom som kan ramme barn i 3-års alder.

November: Det var ingen gjest på dette møte. Vi hadde en uformell quiz.

Desember: Unni Mortensen hadde vært på Forbundets landsmøte i Oslo den 17-19 oktober 2014, og leste et fyldig referat derfra. Vi koste oss med

opplesning, sang og deilig mat. Laget har deltatt på andre lag sine møter. 7 Medlemmer deltok på Kretsens Årsmøte i Kirkestua på Teie. Forbundsleder Elisabeth Rusdahl kom overraskende på besøk. I oktober var to medlemmer rodeledere ved TV-innsamlingen. Laget har også hatt studiesirkel med 10 medlemmer. Tema var boken «De Usynlige» av Roy Jacobsen.

Sander Kvinne- og Familielag

Har hatt: 2 lagsmøter- 2 styremøter. Laget driver vevstue. Januar: 29.01.2014 Årsmøte på vevstua. Februar 26.02.2014 Styremøter November: Styremøte.

Østfold Krets

Det ble ikke valgt noe fullstendig kretsstyre for dette året. Alle styremedlemmene var på valg og ingen ville ha gjenvalg. Ingen nye kandidater meldte seg på årsmøtet. Resultatet ble at følgende løsning ble vedtatt:

1 styremedlem fra hvert lag; K&F, Grålum, K&F, Larkollen, K&F, Rakkestad, K&F, Spydeberg og K&F, Trolldalen.

Regnskapsfører: Kristin Pauss Jønsson

Kontaktperson/postmottaker: Tone Tomt Holene

Kontaktperson: Grete Frogne Brænd

Internasjonalt utvalg: Grete Frogne Brænd

KFB kontakt: Sølvi Skram Vedø

Postmottaker fra 08.10.14: Sølvi Skram Vedø

Virksomheten i kretsene

Østfold krets ble stiftet 10. oktober 1946. Medlemstall pr. 31.12.14 er 112 fordelt på 5 lag. Østfold Krets har hatt 3 ordinære styremøter og 1 årsmøte i 2014.

Virksomheten i lagene

Grålum: Laget har 66 medlemmer og et arbeidsstyre. I løpet av året har de hatt ti møter/ sammenkomster. Mange interessante temaer på møtene, mye knyttet opp mot nærmiljøet. De arrangerer mannekengoppvisning, eldrefest, julemøte og turer. Laget har også et adoptivbarn på Sri Lanka.

K&F Larkollen

Laget har 8 medlemmer og arbeidsstyre. De administrerer en Tur og Stavgruppe med 40 deltakere. Videre arrangerer de eldrefest og teaterturer.

K&F Rakkestad

Laget har 4 medlemmer og arbeidsstyre. De har få møter, men har de senere årene deltatt på Nordisk Konferanse med flere deltakere.

K&F Spydeberg

Dette laget har fullt styre og 16 medlemmer. De holder en del hobbyklubbmøter, grillkveld og julemøte sammen med andre lag i bygden. Videre har de egne lagsmøter med forskjellige temaer. De deltar også i teateringen.

K&F Trolldalen

De har i dag 18 medlemmer og fullt styre. De har mange fine lagsmøter med aktuelle tema/foredrag. Hvert år arrangerer de en basar samt en adventsfest for eldre. På årsmøtet 12.03.-15 på Kjøkøy Grendehus, Kråkerøy ble siste årsmøtet holdt og der ble det besluttet å legge ned kretsen. De fem lag som ennå er aktive ; K&F, Grålum, K&F, Larkollen, K&F, Rakkestad, K&F, Spydeberg og K&F, Trolldalen, vil bestå og fortsette sitt arbeid i det lokale miljøet, nå direkte tilknyttet forbundet.

Vedtaket foretatt på årsmøtet :

1. Østfold Krets overfører i gave til Norges Kvinne- og familieforbund kr. 50.000,-.
2. Det bevilges kr. 20.000,- til Barneavdelingen på Østfold Sykehus Kalnes.
3. Bankbeholdning i Østfold Krets kr. 11.186,80 som er øremerket internasjonalt arbeid overføres Internasjonalt utvalg i Norges Kvinne- og familieforbund.
4. Østfold Krets legges ned i løpet av 2015. Forslaget var enstemmig

Det ble opprettet et avviklingsstyre bestående av 5 personer, 1 fra hvert lag i Østfold.

Følgende personer tiltrer i avviklingsstyret:

K&F, Larkollen: Kristin Pauss Jønsson (kasserer)

K&F, Spydeberg: Tone Tomt Holene

K&F, Trolldalen: Hanne Hansen

K&F, Grålum: Sølvi Skram Vedø

K&F, Rakkestad: Lisbeth Hagen

Resten av kretsens beholdning vil fordeles på de fem resterende aktive lag. Kretsen takker for seg og håper

at lagene vil fortsette sitt arbeid i lokalmiljøet og også huske å holde kontakten med hverandre fremover.

Sølvi Skram Vedø

Postmottaker

Øvre Buskerud Krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretskontakt og sekretær: Bente

Kaugerud,

K&F, Eggedal

Nestleder: Gunhild Lien, K&F,

Geilo

Kasserer: Astrid G. Medgard,

K&F, Nesbyen

Styremedlem: Bjørg Mari Klinge, K&F, Flå

Styremedlem: Ragnhild Andersen, K&F, Nesbyen

Vara: Sigrid Dalen Haga, K&F, Enger

Virksomheten i kretsen

Øvre Buskerud krets har bestått av 5 lag. Kretsen har internasjonalt utvalg og KFB kontakt. Vi har bare hatt 1 møte, men vi har hatt god kontakt pr. brev, e-post og telefon. Kretsårs møte ble holdt på Geilo. Alle lag var representert. Vi samler inn en pengegave til ACWW på våre kretsårs møter. Etter vanlige årsmøtesaker besøkte vi kulturkirka som var en brukervennlig kirke. Vi hadde besøk fra forbundet vårt, Sentralstyremedlem Liv Holst, fortalte hva sentralstyret var opptatt med og litt om jubileumsfeiring av forbundet vårt. Så ble det servert deilig middag, kaker og kaffe. Utlodning ble det også, med mange fine gevinster. Vi hadde en fin dag med sosialt samvær.

Virksomheten i lagene

Lag har gitt blomster ved forskjellige arrangement, besøkt aldershjem med kaffe, kaker og blomster, samt litt sang og musikk i tillegg. Pyntet kirken med blomster ved gudstjenester, stor dugnadsinnsats på «Hallingmarken», bokkveld, avholdt Juleavslutning m/julemiddag, holdt Juletreffest for beboere på Flåheimen omsorgsboliger, vært på julekonsert, abonnerer på medlemsbladet vårt til legesenter, fjelltur, busstur, kjørt bøssebærere under årets TV-aksjon, beiset utemøbler, stand på lagsmarked, møte med Frelsesarméen som fortalte om sitt arbeid, besøk fra frivillighetssentralen, hatt møte med tekstilkunstneres prosjekt. Ingen lag har hatt studiering.

Lagene har støttet

Lag har støttet skoleturer til Polen og konsentrasjonsleirer, fadderbarn i Gambia og Thailand samt støttet U-landsforeningen Svalene og Midlands Children Hope som er et prosjekt for hjemløse barn i Zimbabwe. Gitt penger til årets TV-aksjon, gitt blomster til sine medlemmer over 70 år, gitt gevinst til forbundets landslotteri og alle lagene har kjøpt lodd, støttet Festspillene i Nesbyen og Minneutstilling for Jon Sandmark.

Inntekter

Fått kulturmidler fra Flå kommune og pengegave fra Skue Sparebank, loddsalg på medlemsmøtene, vaffelsalg på «Hallingmarken».

Representasjon

Alle lag er medlemmer av ACWW og KFB. Representert i styret for samfunnshus.

Bente Kaugerud

Kretskontakt/-sekretær

STATISTIKKER

Oversikt pr 31.12.14	Heldags-barnehage	Halvdags-barnehage	Tiltak for b/u under 26 år	Relatert til satsings-område
Akershus		5	2	ca. 17
Aust Agder			ca. 4	ca. 18
Bergen Midthordland		4	2	12
Finnmark**			1	5
Hedmark			1	25
Hordaland			ca.36	ca. 20
Hålogaland	1		ca. 3	ca. 8
Nordmøre			2	3
Nord-Trøndelag	1		1	ca.3
Oppland*				
Oslo	1		4	ca. 22
Rogaland			1	12
Sogn og Fjordane			ca. 5	16
Sunnmøre og Romsdal**			ca. 9	ca. 10
Sør-Trøndelag			ca.5	ca. 5
Vest Agder**				
Vestfold			2	11
Østfold**			ca. 2	ca.9
Øvre Buskerud**			ca. 5	ca. 10
Lag uten krets**	1		4	
Sum	4	9	89	206

* ikke levert årsmelding for 2014

** manglende informasjon

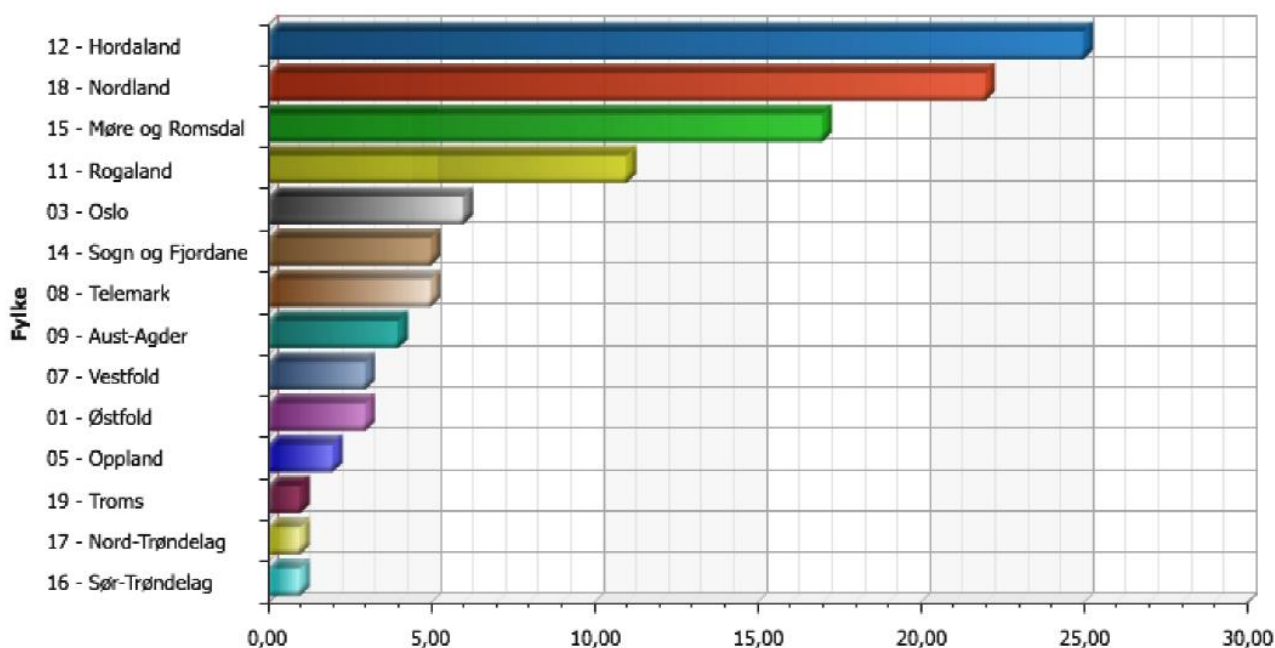
Tall for 2014	Antall medlemmer	Antall grupper	Gruppemøter	Antall lag	Antall lagsmøter
Akershus	417			20	32
Aust Agder	57			8	20
Bergen Midthordland	377			12	37
Finnmark *	38			4	
Hedmark	44			3	25
Hordaland	896	1	4	48	280
Hålogaland	161			17	87
Nordmøre	52			4	20
Nord-Trøndelag	92			9	28
Oppland *	63			7	
Oslo	222			7	47
Rogaland	197			11	46
Sogn og Fjordane	205			22	56
Sunnmøre og Romsdal	194	2	7	20	130
Sør-Trøndelag	48			3	15
Vest Agder*	68			5	4
Vestfold	91			5	16
Østfold*	112			5	
Øvre Buskerud	49			5	22
Lag uten krets**	59			5	8
Direktemedlemmer	187				
Sum	3629	3	11	220	825

*Ikke levert årsmeldingsskjema

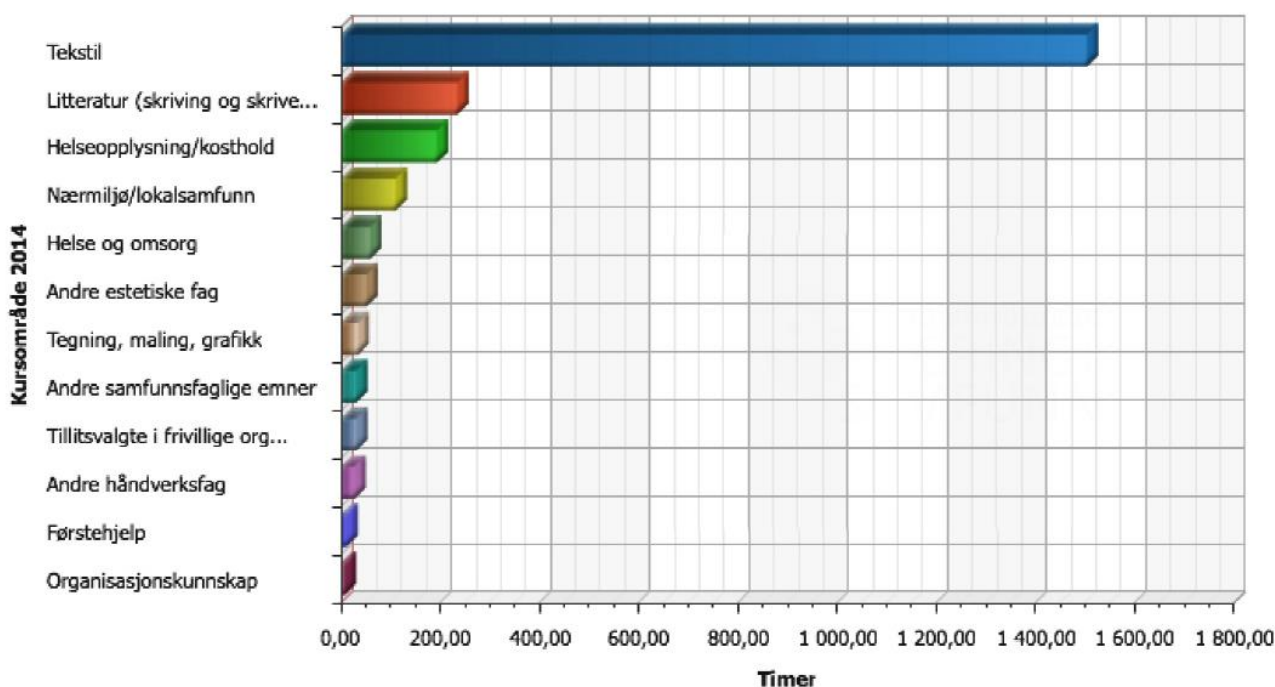
**Manglende opplysninger

STUDIETIMER 2014 FYLKESFORDELT

MEST BRUKTE STUDIEPLANER 2014

ORGANISASJONER, KOMITÉER, INSTITUSJONER OG RÅD

Norges Kvinne- og familieforbund har vært tilsluttet følgende organisasjoner, komitéer, institusjoner og råd i 2014.

*Der vi har oppnevnt egne representanter er dette angitt –
også hvilken funksjon de har på våre vegne.*

*The Associated Country Women of the
World (ACWW)*

Elisabeth Rusdal
Anne Marit Hovstad – medlem av
prosjektkomitéen
Bjarnhild Hodneland
Torill Malmstrøm

Barnevakten

Debio

FN-sambandet

FOKUS

Frivillighet Norge

Kvinnens Frivillige Beredskap (KFB)

Kristin Hansen – medlem av valgkomitéen
Pernille Prøitz Jørgensen
Anne-Lise Johnsen – leder
Anne-Sophie Bondeson – hovedstyremedlem
Grete Nordbæk – vara hovedstyret

Nordens Kvinneforbund (NKF)

Elisabeth Rusdal – president
Sonja Kjølauug - 2. representant, sekretær
Merethe B. Strømmen – vara 2. rep

Studieforbundet næring og samfunn

Anne Enger – medl. av styret
Randi Renden – vara valgkomiteen
Olaug Tveit Pedersen- medlem av valgkomiteen
Sonja Kjølauug – medlem av prosjektgruppe for
utvikling av nytt organisasjonskurs på nett

TILLITSVALGTE 2014

Sentralstyret:

Forbundsleder

Nestleder

Medlemmer fram til landsmøtet

Varamedlemmer

*Medlemmer etter landsmøtet
(17.-19. oktober)*

Varamedlemmer

Kretsledere:

Akershus

Aust-Agder postkontakt

Bergen/Midthordland

Finnmark, postkontakt

Hedmark

Hordaland

Hålogaland

Nordmøre

Nord-Trøndelag, postkontakt

Oppland, postkontakt

Oslo

Rogaland

Elisabeth Rusdal

Sonja Kjølraug

Eldbjørg Gunnarson

Anne Enger

Else Angelteveit

Liv Holst

Olaug Tveit

Pedersen

Wenche Rolstad

Wenche Hoel

Christine

Andreassen

Wenche Rolstad

Olaug Tveit

Pedersen

Liselotte Bjelke

Ann-Louis

Nordstrand

Solvor Larsen

Esther Haugland

Solveig Thomassen

Hedvig Hansen

Anne Lise Bryhn

Sigrunn Strøm

Trine Engmark

Anne-Lise Johnsen

Anne M. Eggestøl

Elin B. Hansebråten

Liv Aasa Holm

Ingebjørg

Rasmussen

Sogn- og Fjordane

Sunnmøre og Romsdal

Sør-Trøndelag

Vest-Agder Kontakt

Vestfold

Østfold, postkontakt

Øvre Buskerud

Ledere av komiteer og utvalg:

Valgkomiteen

Prinsippprogramkomiteen

Kontrollkomiteen

Internasjonalt utvalg

Beredskapsutvalget

Studieutvalget

K&Fs representanter i:

ACWW

Nordens Kvinneforbund

Ansatte:

Organisasjonssekretær

Sekretær

Redaktør

Administrasjonssekretær

(Fra 6. okt. 2014)

Hospitering:

Grafisk designer/

webdesigner

(Fra 1. juni 2014)

Aina Alfredsen

Førde

Oddlaug Hovdenak

Randi H. Hindseth

Eva Ousbey

Unni Mortensen

Tone T. Holene

Bente Kaugerud

Anna Solberg

Eldbjørg Gunnarson

Kristin Hansen

Kristin Hansen

Anne Sophie

Wingard Bondeson

Anne Enger

Elisabeth Rusdal

Sonja Kjølraug

Pernille Prøitz

Jørgensen

May-Britt

Havnsund

Lene Gloslie

Grete Hallingstad

Roar Skaug Larssen

Norges Kvinne- og familieforbund

Gode grunner til å velge Norges Kvinne- og familieforbund
En partipolitisk uavhengig organisasjon med ca. 200 lokallag over hele landet

Ditt medlemskap er viktig!

Våre satsingsområder i landsmøteperioden 2014-2016 er:

- Kvinner og pensjon
- Familien i sentrum
- Et varmere samfunn
- Inkluderende lokalmiljøer

Som medlem får du:

- Mulighet til å engasjere deg i nærmiljø, politisk påvirkningsarbeid, internasjonalt arbeid
- Medlemsbladet Kvinner&Familie 3 ganger i året
- Tilbud om kurs, konferanser, reiser m.m. gjennom ditt lokallag/krets
- Tilbud om advokatbistand
- Gunstig tilbud hos Codan forsikring
- Rabatt ved overnatting på Scandic, Thon og First hoteller
- Medlemstilbud på abonnement av Möllers Omega - 3

Norges Kvinne- og familieforbund
Stortingsgata 12
0161 Oslo
Tlf.: 22 47 83 80
E-post: post@kvinnerogfamilie.no
Besøk oss på: www.kvinnerogfamilie.no

